C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Heinlein_Robert_A-Hvezdna_lod_Galileo.PDB

PDB Name: Heinlein_Robert_A-Hvezdna_lod_G
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 20.9.2004
Modification Date: 20.9.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Robert Anson Heinlein

HVĚZDNÁ LOĎ
GALILEO

(ROCKET SHIP GALILEO)

P O D Ě K O V Á N Í

Pro Colina, Matta a Buddyho

KAPITOLA PRVNÍ

"AŤ RAKETA BURÁCÍ"

"Všichni připraveni?" Mladý Ross Jenkins nervózně pohlédl na své dva kamarády. "Co kamera, Arte? Jsi si jistý, že jsi tentokrát sejmul kryt z objektivu?"

Tři chlapci se tiskli k silné betonové zdi, která jim sahala až nad hlavy a byla asi deset stop dlouhá.

Oddělovala je od ocelového stojanu ukotveného k zemi, ke kterému bylo přišroubováno černé kovové těleso, zašpičatělý projektil, na pohled zlověstný a ošklivý - raketa. Na každé straně měla raketa armatury, ke kterým bylo možné připojit krátká křídla, ale armatury zůstaly prázdné; stvoření bylo spoutáno k vědeckému zkoumání.

"Tak co, Arte?" zopakoval Ross. Oslovený chlapec se napřímil na svých plných pět stop a tři palce a obrátil se k němu čelem.

"Podívej," odpověděl Art Mueller, "samozřejmě, že jsem sejmul kryt - je na mém kontrolním seznamu. Ty se starej o svou raketu - minule vůbec nedošlo k zážehu a já jsem vyplýtval dvacet stop filmu."

"Ale jednou jsi na kryt zapomněl - tak dobře, dobře, a co osvětlení?"

Art místo odpovědi zapnul reflektory. Paprsky vystřelily přímo vzhůru, odrazily se od důkladně vyleštěných zrcadel z nerezové oceli a jasně ozářily model rakety a konstrukci, která raketě zabraňovala, aby se během zkoušky vznesla. Třetí chlapec, Maurice Abrams, pozoroval scénu periskopem, který jim umožňoval dívat se přes zpevněnou betonovou zeď, chránící je od zkušebního raketového stojanu.

"Krásná jako obrázek," prohlásil vzrušeným hlasem. "Rossi - opravdu si myslíš, že tahle palivová směs je to, co hledáme?"

Ross pokrčil rameny. "Nevím. Laboratorní testy vypadaly dobře - brzy se to dozvíme. Tak dobře - všichni na místa! Kontrolní seznamy - Arte?"

"Hotovo."

"Morrie?"

"Hotovo."

"A můj je hotový. Buďte v pohotovosti! Čas běží. Jedeme!" Začal odpočítávat sekundy do odpálení rakety. "Minus deset... minus devět... minus osm... minus sedm... minus šest... minus pět... minus čtyři..." Art si olízl rty a spustil kameru. "Minus tři! Minus dva! Minus jedna! ... Kontakt!"

"Ať burácí" vykřikl Morrie, ale jeho hlas zanikl v ohlušujícím řevu unikajících raketových spalin.

Ihned po zážehu vyrazil z jícnu hřmící rakety ohromný oblak černého kouře, vzdouval se přes rampu ze zeminy, vybudovanou dvacet stop za testovacím raketovým stojanem, a zaplnil malou mýtinu dusivými výpary. Ross nespokojeně zavrtěl hlavou a nastavil ovládací prvky, které měl pod rukou. Kouř se vyčistil; periskopem před sebou mohl Ross vidět výfukové spaliny rakety na opačné straně betonové barikády. Plamen se zbavil neúsporného dýmu a kromě občasného zajiskření byl téměř průzračný. Skrze proud plamenů Ross dokonce viděl stromy a půdu. Obraz se nepříjemně chvěl a otřásal, ale výfukové plyny byly bez kouře.

"Kolik ukazuje dynamometr?" křikl na Morrieho a neodtrhl přitom oči od periskopu.

Morrie studoval přístroj, připojený k samotnému zkušebnímu stojanu, pomocí divadelního kukátka a svého vlastního periskopu. "Nedokážu ho odečíst!" vykřikl. "Ale ano, dokážu - počkej chvilku. Padesát dva - ne, je to sto padesát dva; je už jednou přetočený dokola. Sto padesát dva, padesát tři, čtyři. Rossi, ty jsi to dokázal! Dokázal jsi to! Je to více než dvojnásobek nejsilnějšího tahu, jaký jsme zatím docílili."

Art vzhlédl z místa, kde se staral o svou filmovou kameru. Jednalo se o komerční přístroj formátu 8 mm, který upravil, aby umožnil použití většího množství filmu a mohla tak být zaznamenána každá sekunda zkoušky. Úprava fungovala, ale byla vzdorovitá a musel být neustále na pozoru. "Kolik ještě času?" dožadoval se odpovědi.

"Sedmnáct sekund," zakřičel na něj Ross. "Buďte v pohotovosti - chci jí dát pořádně zabrat." Přetočil ovládání palivového ventilu doprava a otevřel ho tak naplno.

Raketa na to zareagovala tím, že pozvedla hlas z hlubokého hrdelního řevu k vyšším tónům, téměř mimo slyšitelný rozsah. Promlouvala se vzteklou hrozbou.

Ross vzhlédl a spatřil Morrieho, jak couvá od svého periskopu a s divadelním kukátkem v ruce vystupuje na bednu. "Morrie - schovej hlavu!" Chlapec ho kvůli ječeni tryskového motoru neslyšel, jak byl zaujatý tím, aby získal lepší výhled na raketu.

Ross odskočil od ovládání a vrhl se k němu, popadl ho kolem pasu a stáhl ho dolů do bezpečí barikády. Oba dopadli dost tvrdě na zem a tam spolu zápolili. Nejednalo se o opravdový boj. Ross byl rozhněvaný, ale nebojoval příliš zuřivě, zatímco Morrie byl pouze překvapený. "O co ti jde?" protestoval, když popadl dech.

"Ty bláznivý idiote!" nadával mu Ross do ucha. "O co ses pokoušel? Nechat si urazit hlavu?"

"Ale já jsem ne..." Ale Ross se už namáhavě zvedal, aby se vrátil na své místo k řízení. Morrieho vysvětlení, pokud nějaké měl, se naprosto ztrácelo v mohutném řevu rakety.

"Co se děje?" zakřičel Art. Neopustil místo u milované kamery, nejen kvůli pocitu zodpovědnosti, ale zejména kvůli nerozhodnosti, ke které z bojujících stran by se měl přidat.

Ross uslyšel jeho výkřik a otočil se na něj, aby mu odpověděl. "Tenhle hňup," vykřikl rozhořčeně a prudce ukázal prstem na Morrieho, "se pokoušel..."

O Rossovu verzi incidentu přišli - vzteklý hlas rakety najednou změnil tón a pak se ztratil v obrovské explozi. Ve stejném okamžiku se objevil oslnivý záblesk, který by mohl chlapce oslepit, kdyby nebyli chráněni barikádou. Přesto ozářil každou podrobnost na mýtině mezi stromy jasem, který je oslepil.

Ještě mrkali při vzpomínce na příšerné světlo, když se přes barikádu převalily mraky dýmu, zahalily je a donutily ke kašli.

"No," prohlásil trpce Ross a pohlédl přímo na Morrieho, "to je konec Starstrucku V."

"Podívej, Rossi," protestoval Morrie, jehož hlas zněl v nastalém tichu pronikavě. "Já jsem to nezavinil. Jenom jsem se pokoušel..."

"Neříkal jsem, že jsi to zavinil," přerušil ho Ross. "Vím, že ne. Já už jsem poslední nastavení provedl. Záleželo to na raketě a ta zátěž nevydržela. Zapomeň na to. Ale po tomhle už drž hlavu při zemi - skoro jsi o ni přišel. Proto tu máme barikádu."

"Ale já jsem nechtěl vystrkovat hlavu. Jen jsem se pokoušel..."

"Oba na to zapomeňte," skočil jim do hovoru Art. "Tak jsme vyhodili do vzduchu další. A co? Postavíme jinou. Ať už se stalo cokoliv, mám to tady v téhle plechovce." Poklepal na kameru. "Pojďme se podívat na trosky." Chystal se obejít barikádu.

"Počkej chvíli," přikázal Ross. Pozorně se díval periskopem a pak oznámil: "Zdá se, že to je v pořádku. Obě palivové komory se roztrhly. Teď už nemůže hrozit žádné opravdové nebezpečí. Nespalte se. Pojďme."

Následovali ho kolem barikády ke zkušebnímu stojanu.

Raketa byla zcela zničená, ale zkušební stojan zůstal nepoškozený. Byl zkonstruován tak, aby takovou zátěž vydržel. Art obrátil pozornost k dynamometru, který měřil tah vyvolaný raketou. "Budu ho muset překalibrovat," prohlásil. "Závěs není poškozený, ale číselník a hřebenový převod jsou v tahu."

Chlapci mu neodpověděli; zabývali se raketou. Spalovací komora byla doširoka rozervaná a bylo zřejmé, že kusy chybí. "Co tohle, Rossi?" ptal se Morrie. "Myslíš, že to způsobila porucha dávkovacího čerpadla, nebo na ni byla ta polívka příliš žhavá?"

"Těžko říct," uvažoval Ross nepřítomně. "Nemyslím, že to bylo čerpadlem. Čerpadlo by se mohlo ucpat a úplně odmítnout dodávat palivo, ale není mi jasné, jak by ho mohlo dodávat příliš - pokud se nesplašilo a nevyčarovalo zázrak."

"Tak to musela být spalovací komora. Tryska je v pořádku. Ani v ní nejsou důlky - nebo jich není moc," dodal, když na ni v houstnoucím soumraku upřeně hleděl.

"Možná. Tak dobře, přehodíme to plachtou a prohlédneme si to zítra ráno. Teď nic neuvidíme. Pojď, Arte."

"Tak dobře. Jen okamžik, než si vezmu kameru." Odpojil kameru z držáku a uložil ji do transportní brašny. Pak pomohl ostatním přetáhnout přes celé zkušební zařízení plátěné celty - jednu přes zkušební stojan a jednu přes barikádu s jejími ovládacími prvky, přístroji a periskopy. Pak se všichni tři otočili a zamířili pryč z mýtiny.

Mýtinu obklopovala ohrada z ostnatého drátu, kterou tam postavili na naléhání Rossových rodičů, kterým pozemek patřil, aby čtyřnozí nebo dvounozí tvorové nemohli zabloudit do nebezpečné zóny, kde chlapci prováděli pokusy. Brána v ohradě se nacházela přímo za barikádou a asi padesát stop od ní.

Od zahájení zkoušky neměli příležitost podívat se směrem k bráně - jejich pozornost byla tak silně upřena na raketu, že by je těžko mohlo vyrušit něco menšího než zemětřesení.

Ross a Morrie šli vpředu a Art následoval těsně za nimi, takže když se najednou zastavili, narazil do nich a téměř upustil kameru. "Poslyšte, nemůžete dávat pozor, kam jdete?" protestoval. "Dívejte se, kam šlapete!"

Neodpověděli, ale nehybně stáli a hleděli dolů před sebe. "Co se děje?" pokračoval. "Proč jste upadli do transu? Proč jste – ach!" Teď to uviděl také. "To" bylo tělo velkého muže. Ležel zkroucený na zemi, napůl uvnitř a napůl venku za branou. Na hlavě měl krvavou ránu a krev byla i na zemi.

Všichni se vrhli kupředu, ale byl to Morrie, který je odstrčil zpátky a zabránil jim, aby se dotýkali postavy, ležící na břiše. "Uklidněte se!" přikázal. "Nedotýkejte se ho. Pamatujte na zásady první pomoci. Jedná se o zranění hlavy. Pokud se ho dotknete, můžete ho zabít."

"Ale musíme zjistit, jestli je naživu," protestoval Ross.

"Já to zjistím. Tady - dej mi tohle."

Natáhl ruku a vzal si poznámky s údaji o zkušebním běhu rakety, které koukaly Rossovi z kapsy. Stočil je do trubičky o průměru přibližně jednoho palce, pak ji opatrně opřel o záda nehybné postavy na levé straně za srdcem. Přiložil ucho k opačnému konci improvizovaného stetoskopu a naslouchal. Ross zatajil dech.

Nakonec se Morrieho napjatá tvář uvolnila. "Motor mu běží," ohlásil. "Pravidelně a silně. Alespoň jsme ho nezabili."

"My?"

"A kdo myslíš? Jak si myslíš, že se mu to stalo? Rozhlédni se a nejspíš najdeš úlomek rakety, který ho praštil do hlavy." Napřímil se. "Ale na tom teď nezáleží. Rossi, utíkej k vašemu domu a zavolej ambulanci. Pospěš si! Art a já tu počkáme s... s, hm, s ním. Mohl by se probrat a my se musíme postarat, aby zůstal v klidu."

"Dobře," odpověděl Ross a vyrazil.

Art se upřeně díval na muže v bezvědomí. Morrie se dotkl Artovy paže. "Posaď se. Nemá smysl se trápit. Později budeme mít starostí dost. I kdyby ten člověk nebyl příliš těžce zraněný, předpokládám, že tahle událost nejspíš skoncuje s aktivitami studentského spolku Galileo - přinejmenším s oddělením raket a přílišného rámusu."

Art se tvářil nešťastně. "Předpokládám, že ano."

"Nic nepředpokládej. To je jisté. Rossův otec se na tuhle záležitost dívá nevraživě už od té doby, co jsme mu vymlátili všechna okna v suterénu - ne, že bych mu to vyčítal. Teď pro něho máme tohle. Ztráta možnosti užívat pozemek je to nejmenší, co můžeme očekávat. Budeme mít štěstí, pokud mu také nezajistíme soudní proces kvůli náhradě škody."

Art nešťastně souhlasil. "Tuším, že to pro nás znamená návrat ke sbírání známek," přisvědčil. Uvažoval však o něčem jiném - o soudním procesu. Na pozemku nezáleželo. Samozřejmě, možnost využívat pozemek Rossových na okraji města byla pro všechny tři skvělá. Art s matkou bydleli v zadní části obchodu a Morrieho rodina v pronajatém bytu, ale - soudní proces! Ten by si možná mohli dovolit Rossovi rodiče. Arta a jeho matku však malý obchod sotva uživil, dokonce i s tím, co si po vyučování přivydělával už od dokončení nižší střední školy. Soudní proces by je mohl o obchod připravit.

První pocit polekané účasti s poraněným mužem začal nahrazovat pocit nespravedlnosti, která ho postihla. Co tam ten člověk vůbec dělal? To nebyl obyčejný vstup na cizí pozemek, protože měli celou plochu obehnanou výstražnými tabulkami.

"Nech mne, ať se na něj podívám," řekl.

"Nedotýkej se ho," varoval ho Morrie.

"Nebudu. Máš baterku?" Na mýtině začínala být dost velká tma.

"Jistě. Tady... chytej."

Art si vzal malou baterku a pokoušel se prohlédnout si obličej oběti. Bylo to obtížné, protože muž ležel obličejem k zemi a část obličeje, kterou viděl, byla umazaná od krve.

Nakonec Art podivným tónem prohlásil: "Morrie, vadilo by, kdybych tu krev trochu otřel?"

"Buď si zatraceně jistý, že ano! Nech ho na pokoji, dokud nedorazí doktor."

"Tak dobře, dobře. Stejně to nepotřebuji - jsem si jistý. Morrie, já vím, kdo to je."

"Ty to víš? Kdo?"

"Je to můj strýc."

"Tvůj strýc!"

"Ano, můj strýc. Víš - ten, o kterém jsem vám vyprávěl. Je to můj strýček Don. Doktor Donald

Cargraves, můj "strýček s atomovou bombou"."

KAPITOLA DRUHÁ

VÝZVA PRO PRAVÉ MUŽE

"Jsem docela přesvědčený, že je to on," pokračoval Art. "Mohl bych to potvrdit, kdybych viděl celý obličej."

"Ty nevíš, jestli to je nebo není tvůj strýc? Přece jen, člen tvé vlastní rodiny..."

"Ne. Neviděl jsem ho od té doby, co sem hned po válce přijel navštívit mámu. To už je dlouho. Tenkrát jsem byl ještě dítě. Ale vypadá jako on."

"Ale nezdá se být dost starý," prohlásil Morrie uvážlivě. "Myslel bych... Už jede sanitka!"

A skutečně. Ross jel s řidičem, aby mu ukazoval cestu, a řidič proklínal skutečnost, že cesta existovala převážně v Rossově představivosti. Několik příštích minut byli všichni příliš zaměstnáni a měli o neznámého muže obavy jako o pacienta, takže se moc nezabývali jeho totožností. "Nevypadá to tak zle," prohlásil lékař, který přijel s ambulancí. "Ošklivé povrchové zranění na hlavě. Možná otřes mozku, možná ne. Teď ho obraťte - opatrně! Já mu přitom přidržím hlavu." Když ho otočili obličejem vzhůru a zvedli na nosítka, pacient zamrkal a zasténal. Zdálo se, že se snaží něco říct. Doktor se nad ním sklonil.

Art zachytil Morrieho pohled a přitiskl k sobě palec a ukazováček. Teď, když spatřil obličej muže, neměl o jeho totožnosti pochybnosti.

Ross se chystal opět nastoupit do sanitky, ale doktor ho mávnutím ruky odehnal. "Ale vy všichni, chlapci, se zastavte v nemocnici. Musíme sepsat protokol o nehodě."

Hned, jak sanitka pomalu odjela, Art pověděl Rossovi o svém objevu. Ross se tvářil ohromeně. "Jakže, tvůj strýček? Tvůj vlastní strýček. Co tu dělal?"

"Nevím. Nevěděl jsem, že je ve městě."

"Poslyš, podívej - doufám, že není těžce zraněný, zvláště když to je nejspíš tvůj strýc - ale je to ten strýček, o kterém jsi nám vyprávěl, že byl navržen na Nobelovu cenu?"

"To se ti snažím říct. Je to můj strýc Donald Cargraves."

"Doktor Donald Cargraves!" hvízdl Ross. "Pane bože! Když už začneme střílet po lidech, každopádně dokážeme jít po velkých zvířatech, co?"

"To není k smíchu. Co když zemře? Co povím?"

"Já jsem se nesmál. Pojďme do nemocnice. Než jí cokoliv řekneš, zjistíme jak těžce je zraněný. Nemá smysl jí přidělávat zbytečné starosti." Ross vzdychl. "Předpokládám, že bychom tuhle novinu mohli také sdělit mým rodičům. Pak vás odvezu do nemocnice."

"Neřekl jsi jim to, když jsi telefonoval?" zeptal se Morrie.

"Ne. Byli venku na zahradě, tak jsem jen zatelefonoval a pak jsem se hnal ven, čekat na sanitku. Rodiče ji mohli vidět na příjezdové cestě, ale nečekal jsem, abych se o tom přesvědčil."

"To se vsadím, že jsi nečekal."

Rossův otec je již vyhlížel. Odpověděl jim na pozdrav a pak začal: "Rossi..."

"Ano, pane?"

"Slyšel jsem explozi ze směru, kde je tvůj soukromý pozemek. Pak jsem viděl, jak přijela a opět odjela sanitka. Co se přihodilo?"

"No, tati, bylo to takhle. Prováděli jsme zkoušku nové rakety, upevněné na stojanu, při plném výkonu a..." Krátce vypověděl, co se odehrálo.

Pan Jenkins kývl a řekl: "Chápu. Pojďte se mnou, chlapci."

Vydal se k přestavěné stáji, v níž garážovalo rodinné auto. "Rossi, běž říct mámě, kam jedeme. Pověz jí, ať si nedělá starosti." Šel dál a při chůzi se trochu opíral o hůl. Pan Jenkins, bývalý elektroinženýr, byl klidný a mlčenlivý.

Art si na svého otce nepamatoval. Morrieho táta dosud žil, ale měl úplně jinou povahu. Pan Abrams

vládl velké a hlučné, dětmi přeplněné domácnosti kombinací křiku a marnotratné lásky.

Když se vrátil prudce oddychující Ross, otec odmítl jeho nabídku, že bude řídit. "Ne, děkuji. Chci, abychom se tam dostali." Cestou mlčeli. Pan Jenkins je zavedl do vstupní haly nemocnice a přikázal jim, aby počkali.

"Co myslíš, že udělá?" zeptal se Morrie nervózně.

"Nevím. Táta bude jednat na rovinu."

"Právě toho se obávám," připustil Morrie. "Teď však nechci spravedlnost, ale shovívavost."

"Doufám, že je strýček Don v pořádku," vložil se do řeči Art.

"Cože? Ach, ano, samozřejmě! Promiň, Arte, obávám se, že jsem trochu zapomněl na tvé city. Samozřejmě, nejdůležitější je, aby se uzdravil."

"Abych řekl pravdu, než jsem zjistil, že je to strýček Don, více jsem se bál, že bych mohl mámu zatáhnout do soudního procesu, než toho, co jsme možná způsobili cizímu člověku."

"Zapomeň na to," doporučil mu Ross. "Člověk nemůže zabránit tomu, že si dělá starosti s vlastními problémy. Táta říká, že je rozhodující, co uděláš, a ne, co si myslíš. Všichni jsme pro něj udělali, co jsme mohli."

"Což spočívalo hlavně v tom, že jsme se ho nedotýkali, dokud nepřijel doktor," podotkl Morrie. "A právě to potřeboval."

"Ano," přisvědčil Art, "ale nesouhlasím s tebou, Rossi, že nezáleží na tom, co si myslíš, pokud se chováš správně. Připadá mi, že špatné myšlenky mohou být zrovna tak zlé jako nesprávné jednání."

"Ale jdi. Pokud člověk udělá něco hrdinského, když je k smrti vyděšený, je statečnější než ten, který udělá to samé, ale nebojí se?"

"Je méně... ne, je víc... Úplně jsi mne popletl. To není stejný případ."

"Možná ne docela. Nech to být."

Dlouho seděli mlčky. Pak Morrie prohlásil: "Každopádně doufám, že je v pořádku."

* * *

Pan Jenkins přišel s novými zprávami. "Tak, hoši, dnes máte šťastný den. Podle rentgenu je lebka neporušená. Pacient se probral, když mu sešili ránu. Mluvil jsem s ním a on slíbil, že nebude na oplátku skalpovat žádného z vás." Usmál se.

"Můžu ho navštívit?" zeptal se Art.

"Dnes večer ne. Dali mu injekci a spí. Telefonoval jsem tvé mámě, Arte."

"Opravdu? Děkuji vám, pane."

"Čeká na tebe. Odvezu tě domů."

* * *

Artův rozhovor s matkou nebyl příliš obtížný, protože pan Jenkins už připravil půdu. Paní Muellerová byla ve skutečnosti neschopná uvěřit, že by Art mohl být "špatný".

Ale dělala si o něj starosti a pan Jenkins ji ukonejšil, nejen co se týkalo Arta, ale také zdraví jejího bratra.

Morrie měl s panem Adamsem ještě méně problémů. Poté, co ho ujistil, že nevinný náhodný divák nebyl zraněn těžce, pan Adams pokrčil rameny: "Tak co? Na takové věci máme v naší rodině právníky. Při padesáti centech týdně ti bude trvat asi pět set let, než to splatíš. Jdi do postele."

"Ano, tati."

Druhý den ráno se chlapci sešli na pozemku, kde zkoušeli rakety. Předtím zatelefonovali do nemocnice a byli ujištěni, že doktor Cargraves strávil klidnou noc. Měli v úmyslu mu zavolat odpoledne, ale teď chtěli provést posmrtné ohledání smůlou pronásledované rakety Starstruck V.

Prvním úkolem bylo posbírat kousky, zkusit je znovu poskládat dohromady a pak se pokusit přijít na to, k čemu došlo. K úplnému objasnění bude nezbytný Artův film celé události, ale ten ještě neměli k dispozici.

Značně už se skládáním pokročili, když uslyšeli od brány hvízdnutí a zvolání: "Haló! Je tu někdo?"

"Už jdu!" odpověděl Ross. Obešli barikádu až k místu, odkud mohli vidět na bránu. U ní čekala vysoká a robustní postava - muž na pohled tak mladý, silný a svěží, až se zdálo, že se k němu obvaz na hlavě nehodí. Navíc byl v rozporu s jeho přátelským úsměvem.

"Strýček Don!" vykřikl Art a běžel ho přivítat.

"Ahoj," řekl nově příchozí. "Ty jsi Art. No, vyrostl jsi, ale moc ses nezměnil." Podali si ruce.

"Jak to, že nejsi v posteli? Jsi nemocný."

"Nejsem," prohlásil jeho strýc. "Mám propouštěcí list z nemocnice, který to potvrzuje. Ale představ mne - tohle jsou ostatní atentátníci?"

"Ach - promiň. Strýčku Done, tohle je Maurice Abrams a Ross Jenkins... Doktor Cargraves."

"Těší mne, pane."

"Rád vás poznávám, pane doktore."

"Mne taky těší." Cargraves se chystal projít bránou, pak zaváhal. "Doufám, že tu nejsou nastražené výbušniny?"

Ross se zatvářil znepokojeně. "Zatraceně, doktore, je nám to všem líto, i když stále nechápu, jak k tomu došlo. Brána je krytá barikádou."

"Možná odražená střela. Zapomeňte na to. Nejsem zraněný. Trocha kůže a trocha krve - to je všechno. Kdybych se vrátil, když jsem uviděl vaši první výstražnou tabuli, nestalo by se to."

"A jak jste se sem dostal?"

"To je oprávněná otázka. Nebyl jsem pozván, co?"

"Ach, tak jsem to nemyslel."

"Ale dlužím vám vysvětlení. Když jsem včera dorazil do města, už jsem věděl o klubu Galileo; Artova matka se o něm zmínila v dopisech. Když mi sestra řekla, kde Art je a k čemu se chystá, rozhodl jsem se ji potají opustit a doufal jsem, že sem dorazím včas, abych mohl sledovat zkoušku. Vaše pomocnice v domácnosti mi vysvětlila, jak se sem dostanu."

"Chcete říct, že jste sem pospíchal jen proto, abyste viděl, s čím si tu hrajeme?"

"Jistě. Proč ne? Zajímají mne rakety."

"Ano, ale... my skutečně nemáme nic, co bychom vám mohli ukázat. Tohle jsou jen malé modely."

"Jakýkoliv nový model," odpověděl vážně doktor Cargraves, "může být důležitý, bez ohledu na to, kdo ho vytvoří a jak malý je. Chtěl jsem vidět, jak pracujete. Smím?"

"Jistě, pane - budeme poctěni." Ross hosta prováděl, Morrie mu vypomáhal a Art se také zapojoval. Art měl zrůžovělý obličej a byl šťastný - tohle byl jeho strýček, jeden ze světových velikánů, průkopník atomového věku. Prohlíželi si zkušební stojan a ovládací panel. Zdálo se, že to na Cargravese udělalo patřičný dojem, a litoval, že přišli o Starstruck V.

Ve skutečnosti to na něj opravdu zapůsobilo. Ve Spojených Státech je dost běžné, že chlapci rozeberou a dají dohromady prakticky jakýkoliv mechanizmus od hodinek po vylepšené rachotiny. Není však tak obvyklé, aby měli pochopení pro řízené a zdokumentované experimenty, na kterých je založena věda. Tihle chlapci měli primitivní zařízení a omezené vybavení, ale používali správný přístup a vědec to poznal.

Zrcadla z nerezové oceli, používaná k odrážení paprsků reflektorů přes barikádu, doktora Cargravese překvapila. "Proč jste si dali takovou práci s ochranou žárovek?" zeptal se. "Žárovky jsou levnější než nerezová ocel."

"Ocel na zrcadla jsme dokázali získat zadarmo," vysvětloval Ross. "Na žárovky potřebujeme peníze v hotovosti."

Vědec se zasmál. "Takový důvod chápu. No, kamarádi, v každém případě jste vytvořili úctyhodné zařízení. Přál bych si vidět vaši raketu, než vybuchla."

"Samozřejmě, raketa, kterou jsme postavili," řekl Ross ostýchavě, "se nemůže srovnávat s komerční raketou bez posádky, používanou řekněme k přepravě pošty. Ale rádi bychom vymysleli něco natolik dobrého, abychom mohli usilovat o cenu pro mladé."

"Už jste se o ní někdy ucházeli?"

"Ještě ne. Naše třída fyziky na střední škole se v minulém roce zapojila do soutěže v kategorii začátečníků. Nebylo to nic moc - jednalo se jen o střelný prach, ale přimělo nás to začít; i když, co si pamatuji, vždycky jsme byli blázni do raket."

"Část vašeho ovládacího zařízení je skvělá. Kde jste prováděli mechanické práce? Nebo jste si to nechali zhotovit?"

"Ó, ne. Vyrobili jsme si to v strojnické dílně na naší střední škole. Se souhlasem dílenského instruktora můžeme po vyučování pracovat pro sebe."

"To musí být docela dobrá střední škola," poznamenal fyzik. "Ta, do které jsem chodil já, strojnickou dílnu neměla."

"Myslím si, že je dost pokroková," souhlasil Ross. "Jedná se o střední školu se zaměřením na strojnictví a mechaniku a máme víc vědeckých a matematických přednášek a prací v dílnách než na většině škol. Je skvělé, že můžeme používat dílny. Tam jsme si postavili i náš teleskop."

"Takže jste také astronomové?"

"No - z nás tří je opravdovým astronomem Morrie."

"Skutečně?" zeptal se Cargraves a obrátil se na něj.

Morrie pokrčil rameny. "Hm, to není přesné. Všichni máme své koníčky. Rosse zajímá chemie a raketová paliva. Art je radioamatér a blázen do fotografování. Ale při studiu astronomie se může sedět."

"Chápu," odpověděl fyzik vážně. "Je to otázka sebezáchovy. Artovy záliby znám. Mimochodem, Arte, dlužím ti omluvu - včera odpoledne jsem se podíval k tobě do suterénu. Ale neboj se - ničeho jsem se nedotkl."

"No, nebojím se toho, že by ses něčeho dotýkal, strýčku Done," protestoval Art a zrudnul, "ale muselo ti připadat, že je tam hrozný nepořádek."

"Nepřipomínalo to přijímací pokoj, ale laboratoř, ve které se pracuje. Všiml jsem si, že vedeš záznamy - ne, ani těch jsem se nedotkl!"

"Všichni si vedeme záznamy," prozradil Morrie. "To je vliv Rossova otce."

"Opravdu?"

"Táta mi řekl, že mu nezáleží na tom," vysvětloval Ross, "s čím si pohrávám, pokud to nebudu dělat jako fušer. Nutil mne, abych mu dával písemná hlášení o všem, co jsem zkoušel, a on je schvaloval z hlediska jasnosti a úplnosti. Po nějaké době jsem pochopil, jak se to dělá, a on toho nechal."

"Pomáhá vám s vašimi projekty?"

"Vůbec ne. Říká, že to je naše věc a že se musíme starat sami."

Chystali se odejít do klubovny, osamělé budovy, která tu zůstala z doby, kdy pozemek Rossových fungoval jako farma. Shromáždili ubohé kousky Starstrucku V, zatímco Ross kontroloval každou položku. "Předpokládám, že je to všechno," hlásil a začal pozůstatky sbírat.

"Počkej chvilku," navrhl Morrie. "Vůbec jsme nehledali ten kousek, který zastřihl účes doktoru Cargravesovi."

"To je pravda," souhlasil vědec. "Mám na tom předmětu, tupém nástroji, střele, šrapnelu nebo čem osobní zájem. Chci vědět, jak těsně jsem se přiblížil pobytu v ráji."

Ross vypadal překvapeně. "Pojď sem, Arte," řekl tiše.

"Vždyť tady jsem. Co chceš?"

"Řekni mi, který kousek ještě chybí..."

"Co na tom záleží?" Ale sklonil se nad rozbitou raketou a zkontroloval jednotlivé části. Nakonec se také zatvářil překvapeně. "Rossi..."

"Ano?"

"Nic tu nechybí."

"Právě tak jsem to myslel. Ale musí chybět."

"Nebylo by mnohem vhodnější," navrhl Cargraves, "kdybychom se porozhlédli na tom místě, kde jsem to koupil?"

"Myslím, že ano."

Hledali všichni, ale nic nenašli. Nakonec zvolily metodu, kterou pokryli zemi tak důkladně, že by vyšlo najevo cokoliv většího než obyčejný mravenec. Našli cent a zlomenou špičku indiánského šípu, ale nic, co by připomínalo kousek vybuchlé rakety.

"Takhle se nikam nedostaneme," připustil doktor. "Kde přesně jsem ležel, když jste mne našli?"

"Přímo v bráně," řekl mu Morrie. "Spadl jste na tvář a..."

"Okamžik. Na tvář?"

"Ano. Byl jste..."

"Ale jak jsem mohl být sražen na tvář? Když jsem ztratil vědomí, byl jsem otočený k vašemu zkušebnímu pozemku. Tím jsem si jistý. Měl bych spadnout dozadu."

"No... Jsem si jistý, že jste dozadu nespadl. Možná se jednalo o odraženou střelu, jak jste řekl."

"Hm... možná." Doktor se rozhlédl. Poblíž brány nebylo nic, co by podpořilo teorii odraženého projektilu. Podíval se místo, kde ležel, a mluvil sám pro sebe.

"Co jste říkal, doktore?"

"Cože? Ach, nic, vůbec nic. Zapomeňte na to. Měl jsem jen takový hloupý nápad. To není možné." Napřímil se, jako by celou záležitost pustil z mysli. "Už na ten můj zmizelý "tupý nástroj" dál neplýtvejme časem. Jednalo se jen o zvědavost. Vraťme se."

Klubovna byla přízemní budova rámové konstrukce o rozměrech přibližně dvacet krát dvacet stop. Jednu část zaplnil Rossův chemický pracovní stůl s obvyklou změtí stojanů na zkumavky, Bunsenových kahanů, podivně vyhlížejících preclíkovitých aparatur ze skleněných trubic a s dvojitým dřezem, který vyhlížel, jako by byl zachráněn ze sběrných surovin. Jeden konec stolu obsadila podomácku zhotovená digestoř se sklápěcím sklem. U sousední stěny, v malé skleněné skříňce, stály analytické váhy výborné značky, ale vyrobené už velmi dávno, usazené na vlastním betonovém pilíři.

"Měli bychom mít klimatizaci," stěžoval si Ross doktorovi, "abychom mohli odvádět opravdu dobrou práci."

"Nezařídili jste se tak špatně," poznamenal Cargraves. Chlapci zakryli hrubé stěny překližkou, trhliny zatmelili a vnitřek natřeli omyvatelným emailem. Podlahu pokryli linoleem, získaným stejně jako dřez, ale zachovalým. Okna a dveře utěsnili. Místnost byla čistá.

"Změny vlhkosti však mohou ovlivnit některé z vašich pokusů," pokračoval. "Máte v úmyslu někdy doplnit klimatizaci?"

"Pochybuji o tom. Předpokládám, že klub Galileo bude končit."

"Cože? Hm, to je škoda."

"Je a není. Na podzim bychom všichni měli nastoupit na techniku."

"Chápu. A jiné členy nemáte?"

"Bývali tu, ale přestěhovali se, odešli na školu nebo vstoupili do armády. Myslím, že bychom mohli získat nové členy, ale nezkoušeli jsme to. No... my si rozumíme a... víte, jak to je."

Cargraves přikývl. Cítil, že to ví lépe než chlapec. Tihle tři se věnovali vážné práci. Většinu jejich spolužáků, i kdyby měli zájem o strojnictví, by více zajímalo hnát odstrojené auto rychlostí sto mil v hodině, než vést pečlivé zápisy. "No, určitě se tu cítíte pohodlně. Škoda, že si to nemůžete vzít s sebou."

Naproti chemickému vybavení se táhla podél celé stěny nízká a široká čalouněná lavice. Zbývající dva chlapci se na ní pohodlně rozvalovali a naslouchali. Za nimi byly do stěny vestavěny police na knihy. Jules Verne se tisknul k Markově Příručce strojního inženýrství. Cargraves si povšiml dalších starých přátel: Sedmi slavných románů H. G. Wellse, Příručky chemie a fyziky a Smythovy Atomové energie pro vojenské účely. K nim se tiskly, bok po boku s Leyovými Raketami a Eddingtonovou Podstatou fyzikálního světa, desítky laciných časopisů, které mají na obálce roboty nebo kosmické lodě.

Cargraves vytáhl ohmataný výtisk Haggardovy knihy Když se Země zachvěla a poskládal svou dlouhou postavu mezi chlapce. Začínal se cítit jako doma. Tyhle chlapce znal; musel se jen ohlédnout chodbami své mysli zpět, aby poznal sám sebe.

Ross řekl: "Jestli mne omluvíte, zaběhnu domů."

"Jistě," zabručel Cargraves, s nosem dál zabořeným do knihy.

Když se Ross vrátil, oznámil: "Máma by byla ráda, kdybyste všichni přišli na oběd."

Morrie se usmál, ale Art se tvářil ustaraně. "Máma si myslí, že se tu stravuji příliš často," protestoval chabě a hleděl přitom na strýce.

Cargraves ho vzal za paži. "Tentokrát to vezmu na sebe, Arte," ujistil ho. Pak se obrátil na Rosse: "Řekni, prosím, matce, že s velkou radostí přijímáme."

* * *

U oběda dospělí hovořili a chlapci naslouchali. Vědec, jehož obvaz podobný turbanu působil ještě podivněji než předtím, si s Rossovými rodiči dobře rozuměl. S paní Jenkinsovou, která by se chovala přátelsky a taktně i na hostině lidojedů, by mohl dobře vycházet každý, ale pana Jenkinse nebyli chlapci

zvyklí vidět ve výřečné náladě.

Překvapilo je, kolik toho pan Jenkins ví o atomové energii, protože měli, jak bývá obvyklé, nevalné mínění o myšlenkových procesech dospělých. Pana Jenkinse respektovali, ale podvědomě ho považovali za anachronizmus, kterým většina lidí jeho generace opravdu byla. Tato generace si totiž jako celek nebyla schopna uvědomit, že se svět před několika lety úplně změnil - u Alamogorda v Novém Mexiku, 16. července 1945.

Zdálo se však, že pan Jenkins ví, kdo je doktor Cargraves, a zřejmě také věděl, že byl až donedávna zaměstnancem North American Atomics. Chlapci pečlivě naslouchali, aby se dozvěděli, co doktor Cargraves plánuje dál, ale pan Jenkins se nezeptal a Cargraves o tom sám nemluvil.

* * *

Po obědě se chlapci i se svým hostem vydali zpátky do klubovny. Cargraves strávil většinu odpoledne natažený na lavici a vyprávěl historky z počátečního období v Oak Ridge, kdy byly vyhlídky na utopení ve všudypřítomném lepivém bahně děsivější než stále přítomné riziko otravy radioaktivními látkami. Pověděl jim také starý, ale stále nový a věčně vzrušující příběh o černém deštivém ránu v poušti Nového Mexika, kdy ohromný purpurově zlatý hřib šplhal do stratosféry a dokazoval, že člověk nakonec uvolnil energii sluncí.

Pak zmlkl a prohlásil, že si chce znovu přečíst starý román H. Ridera Haggarda, který tu objevil. Ross a Maurice pracovali u chemického stolu. Art si vzal časopis, ale očima se stále vracel ke svému báječnému strýci. Povšiml si, že neobrací stránky příliš často.

O hodnou chvíli později doktor Cargraves odložil knihu. "Co víte, hoši, o atomové teorii?"

Než se Morrie odvážil odpovědět, chlapci na sebe pohlédli: "Myslím, že moc ne. Fyzika na střední škole se jí vážně nezabývá a v domácí laboratoři do ní fušovat nemůžete."

"To je pravda. Ale máte o ni zájem?"

"Ach, samozřejmě, ano! Přečetli jsme, co jsme mohli - Pollarda a Davidsona, a novou knihu Gamova. Ale k atomistice nám chybí matematika."

"Máte hodně matematiky?"

"Probíráme diferenciální rovnice."

"Cože?" Zdálo se, že je Cargraves docela ohromen. "Počkejte chvilku. Vy přece jste, chlapci, ještě na střední škole?"

"Právě jsme ji dokončili."

"A na jaké střední škole se učí diferenciální rovnice? Nebo jsem starý páprda, sto let za opicemi?"

Morrie působil téměř omluvně, když to vysvětloval. "Jedná se o nový přístup. Musíte projít zkouškou, pak vám předloží algebru včetně rovnic, rovinnou a sférickou trigonometrii, rovinnou a prostorovou geometrii, rovinnou a prostorovou analytickou geometrii, to všechno promíchané dohromady. Když s tím kursem skončíte - a můžete postupovat tak pomalu nebo tak rychle, jak jen chcete - pokračujete dál."

Cargraves zavrtěl hlavou. "Zatímco jsem se zabýval neutrony, došlo k určitým změnám. Tak dobře, zázračné děti, při vaší rychlosti budete zanedlouho připraveni na kvantovou teorii a vlnovou mechaniku. Ale divím se, že to do vás mohou takhle ládovat. Znáte matematickou teorii postulátů?"

„No ovšem, myslím, že ano."

"Pověz mi ji."

Morrie se zhluboka nadechl. "Žádná matematika se neopírá o vlastní realitu, dokonce ani obecná matematika. Všechny matematiky jsou pouhým myšlenkovým výtvorem, který přímo nesouvisí se světem kolem nás, s tou výjimkou, že se nám část matematiky hodí k popisu různých věcí."

"Pokračuj. Vedeš si dobře!"

"Ani v tom případě to není skutečné - nebo to není "pravda" v takovém smyslu, jak o tom uvažovali starověcí autoři. Jakýkoliv matematický systém je odvozen ze zcela libovolných předpokladů, zvaných "postuláty". Starověcí autoři je nazývali "axiomy"."

"Pálí ti to, člověče! A co operační představa ve vědecké teorii? Ne... Arte - pověz mi to ty."

Zdálo se, že je Art vyveden z míry. Morrie měl z pochvaly radost, ale také se mu viditelně ulevilo. "No, hm... operační představa je, hm, když vytváříš teorii vycházející z prováděných operací, jako je měření času nebo jiných veličin, tak nesmíš do experimentu vnášet věci, které neexistují."

Cargraves přikývl. "To stačí - je vidět, že víš, o čem mluvíš." Delší dobu byl zticha a pak dodal: "Chlapci, opravdu vás zajímají rakety?"

Tentokrát odpověděl Ross. "No jistě, hm, ano, zajímají. Rakety i jiné věci. Určitě bychom se rádi pokusili získat tu cenu pro mladé."

"To je všechno?"

"No, ne, to není přesné. Předpokládám, že si všichni myslíme, no, možná jednou..." Jeho hlas vyzněl do ztracena.

"Myslím, že chápu." Cargraves se posadil. "Ale proč se namáhat s takovou soutěží? Přece jen, jak jsi podotkl, modely raket nemohou plnit plnohodnotné komerční úkoly. Takové ceny jsou nabízeny jen proto, aby udržely zájem o raketovou techniku - podobně jako soutěže leteckých modelů, které se pořádaly, když jsem byl dítě. Ale vy, chlapci, můžete dokázat víc - proč neusilujete o ceny pro dospělé?"

Tři páry očí se na něj upřely. "Co tím myslíte?"

Cargraves pokrčil rameny. "Proč neletíte na Měsíc - spolu se mnou?"

KAPITOLA TŘETÍ

LACINÝ KOLUMBUS

Ticho, které zaplňovalo klubovnu, bylo něčím pevným, jako by je bylo možné krájet a vyrábět z něj sendviče. Jako první dokázal promluvit Ross. "To nemyslíte vážně," řekl tichým hlasem.

"Ale ano," odpověděl klidně doktor Cargraves. "Myslím to docela vážně. Navrhuji, abychom se pokusili uskutečnit výpravu k Měsíci. Rád bych vás měl s sebou. Arte," dodal, "zavři ústa. Děláš průvan."

Art namáhavě polkl, provedl, co mu bylo řečeno, a pak ústa opět rychle otevřel. "Ale podívej," řekl a chrlil ze sebe: "Strýčku Done... jestli nás vezmeš... chci říct, jak bychom mohli... nebo kdybychom mohli, co bychom použili jako... jak navrhuješ..."

"Klid, klid!" protestoval Cargraves. "Buďte všichni zticha a já vám povím, co mám na mysli. Pak to můžete promyslet a říci mi, jestli do toho chcete jít, nebo ne."

Morrie plácl do lavice vedle sebe. "Mně je to jedno," řekl, "nezáleží mi na tom, jestli se chcete pokusit letět tam na starém koštěti... jdu do toho. Letím s vámi."

"Stejně tak já," dodal rychle Ross a olízl si rty.

Art se rozrušeně díval na kamarády. "Ale já jsem to nemyslel tak, že nepůjdu... jen jsem se ptal... Ale, nic! Já taky jdu! Vždyť to víte."

Mladý vědec naznačil úklonu, i když nevstal. "Pánové, oceňuji důvěru, kterou ke mně máte. Ale ještě nejste k ničemu zavázáni."

"Ale..."

"Tak se laskavě uklidněte," pokračoval, "a já vám vyložím karty. Pak si promluvíme. Už jste někdy, chlapci, přísahali?"

"Ale samozřejmě, každopádně při skautské přísaze."

"Já jsem byl jednou svědkem u soudu."

"Tak dobře. Chci, abyste všichni slíbili na svou čest, že neprozradíte nic z toho, co vám řeknu, bez mého výslovného svolení, ať už ten obchod uzavřeme, nebo ne. Rozumí se, že nemusíte zachovat mlčenlivost, pokud bude vaší morální povinností promluvit - můžete vše prozradit, jestli k tomu budete mít morální nebo právní důvody. Jinak budete zticha - na svou čest. Co tomu říkáte?"

"Ano, pane."

"Souhlasím!"

"Já taky."

"Tak dobře," prohlásil Cargraves a opřel se. "To byla spíš formální záležitost, abyste pochopili, že je nutné držet jazyk za zuby. Později pochopíte, proč. Tak tady je má myšlenka: Po celý svůj život jsem se

chtěl dožít dne, kdy člověk dobude vesmír a prozkoumá planety - a chtěl jsem se na tom podílet. Nemusím vám říkat, jaký je to pocit." Mávl rukou k regálům s knihami. "Ty knihy mi potvrzují, že to chápete; jste tím šílenstvím také postiženi. Kromě toho, co jsem viděl na vašem raketovém pozemku, co vidím tady a co jsem spatřil včera, když jsem vnikl do Artovy laboratoře, mi prozradilo, že se nespokojíte tím, abyste o tom snili. Chcete něco udělat. Správně?"

"Správně!" odpověděli mu sborem.

Cargraves přikývl. "Cítím to stejně. Svou první akademickou hodnost v oboru strojního inženýrství jsem získal kvůli tomu, že rakety patří do strojního inženýrství a já jsem potřeboval příslušné vzdělání. Po absolvování jsem pracoval jako technik, dokud jsem si nenašetřil dost, abych mohl pokračovat ve studiu. Udělal jsem doktorát v oboru atomové fyziky, protože jsem měl dojem - ach, nebyl jsem jediný! - měl jsem dojem, že skutečné kosmické lodě potřebují atomovou energii. Pak přišla válka a projekt Manhattan.

Když začal atomový věk, spousta lidí předpovídala, že se kosmický let rychle uskuteční. Ale tak to nefungovalo - nikdo nevěděl, jak zapřáhnout atom do rakety. Víte proč?"

Poněkud váhavě se ozval Ross: "Ano, myslím, že vím."

"Tak do toho."

"No, pro raketu potřebujete hmotu krát rychlost, pořádné množství hmoty, kterou vyvrhují trysky, a velikou rychlost. Ale na atomové reakci se nepodílí moc hmoty a energie uniká v podobě záření všemi směry místo pěkného proudu v jednom směru. Ale přesto..."

"Jaké přesto?'

"No, měl by existovat způsob, jak spoutat všechnu tu sílu. Zatraceně - tolik energie při tak malé hmotnosti! Nějaký způsob by měl existovat."

"Právě to jsem si vždycky myslel," prohlásil Cargraves s úsměvem. "Postavili jsme atomové elektrárny, které vyrábějí víc energie než Boulder Dam*.

Vytvořili jsme atomové bomby, vedle nichž vypadají ty dvě, použité ve válce, jako vánoční prskavky. Ohromné množství energie ke spalování, promarněné energie. Ale nebyli jsme schopni ji využít do rakety. Samozřejmě existují i další problémy. Atomová elektrárna vyžaduje spoustu stínění k ochraně obsluhy - jak víte. A to znamená hmotnost. Hmotnost je v raketě vším. Pokud přidáte k vlastní váze rakety dalších několik set liber, musíte za ně zaplatit palivem. Předpokládejme, že by štít vážil pouhou tunu - kolik paliva by tě to stálo, Rossi?"

Ross se podrbal na hlavě. "Nevím, jaké palivo máte na mysli, ani o jaké raketě hovoříte - co chcete, aby udělala."

"To je rozumné," připustil vědec. "Položil jsem ti otázku, na kterou se nedá odpovědět. Dejme tomu, že budeme používat chemické palivo, raketu k Měsíci a budeme předpokládat hmotnostní poměr dvacet ku jedné. Potom budeme muset kvůli štítu, vážícímu tunu, nést dvacet tun paliva."

Art se náhle vzpřímil. "Počkej chvilku, strýčku Done."

"Ano?"

"Kdybys použil chemické palivo, jako například alkohol a kapalný kyslík, tak bys nepotřeboval radiační štít."

"Dostal jsi mne, hochu. Ale to bylo jen pro názornost. Kdybys měl nějaký způsob, jak využít atomovou energii, mohl bys snížit hmotnostní poměr na, řekněme, jedna ku jedné. Pak by tunový štít vyžadoval jen jednu tunu paliva, aby ho unesla. To ti vyhovuje lépe?"

Art se vrtěl vzrušením. "To bych řekl, že ano. To by znamenalo skutečnou kosmickou loď. V ní bychom mohli letět kamkoliv!"

"Ale zatím jsme na Zemi," zdůraznil strýc suše. "Řekl jsem "kdybys". Nespal si trysky, dříve než odstartuješ. A ještě existuje třetí překážka: atomové reaktory jsou choulostivé na ovládání - těžko se spouštějí, těžko zastavují. Ale tuhle překážku vyřešíme, až se k ní dostaneme. Stále si myslím, že na Měsíc doletíme."

Odmlčel se. Napjatě čekali.

"Domnívám se, že jsem našel způsob, jak použít v raketách atomovou energii."

Nikdo se nepostavil. Nikdo neprovolával slávu. Nikdo nepronesl řeč začínající: "Při této historické

příležitosti..." Místo toho zadrželi dech a čekali, až bude pokračovat.
"Ó, teď nebudu zabíhat do přílišných podrobností. Pokud budeme pracovat společně, dozvíte se o tom všechno."

- - - - -
*Pozn. překladatele: Boulder Dam - starý název pro přehradu Hoover Dam na řece Colorado, vysokou 221 m.

"Budeme!"
"Samozřejmě!"
"To doufám. Snažil jsem se vzbudit zájem společnosti, pro kterou jsem pracoval, o tento projekt, ale oni odmítli."
"Panebože! Proč?"
"Společnosti obchodují, aby vydělaly peníze. Jsou tím povinovány svým akcionářům. Víte o nějakém zjevném způsobu, jak vydělat peníze letem na Měsíc?"
"Blbost," vyhrkl Art. "Měli by raději riskovat, že zkrachují, jen aby takovou věc podpořili."
"Ne. Nejsi v obrazu, hochu. Pamatuj, že zacházejí s penězi jiných lidí. Máš představu, kolik stojí při použití obvyklých komerčních postupů výzkum a technický vývoj něčeho takového, jako je výprava na Měsíc?"
"Ne," připustil Art. "Myslím, že pořádných pár tisícovek."
Promluvil Morrie. "Spíše sto tisíc."
"To je trochu blíž. Technický ředitel společnosti dospěl k předběžnému rozpočtu jeden a čtvrt miliónu."
"Páni!"
"No, jen tím dokazoval, že to není komerčně schůdné. Chtěl využít můj nápad pro reaktory sloužící lodím a vlakům. Tak jsem dal výpověď."
"To jste dobře udělal!"
Morrie se tvářil zamyšleně. "Myslím, že chápu," pronesl pomalu, "proč jste nás zavázal přísahou mlčenlivosti. Oni ten váš nápad vlastní."
Cargraves důrazně zavrtěl hlavou. "Ne, vůbec ne. Samozřejmě byste měli právo promluvit, kdybych se vás pokusil získat pro úmysl zneužít patentová práva někoho jiného - i kdyby je vlastnili na základě pracovní smlouvy, jejíž součástí je vytěžování informací." Cargraves hovořil rozhodně. "Má smlouva taková nebyla. Společnost můj nápad vlastní k účelům, ke kterým výzkum sloužil - kvůli energii. A já vlastním vše ostatní, co v něm uvidím. Rozešli jsme se v dobrém. Neobviňuji je. Když královna vsadila na Kolumba, nikdo nesnil o tom, že se vrátí s Empire State Building v kapse."
"Poslyšte," řekl Ross, "ty ceny pro dospělé nejsou dost vysoké. To je důvod, proč nikdo vážně neusiluje o ty nejvyšší. Finanční ocenění nezaplatí náklady, ne při takovém rozpočtu, o kterém jste se zmínil. Je to trochu podfuk, ne?"
"Nejedná se o podfuk, ale asi to tak je," připustil Cargraves. "Když činí nejvyšší cena pouze 250.000 dolarů, nebude přitahovat ani General Electric, ani du Ponta, ani North American Atomic, ani jakoukoliv jinou velkou výzkumnou společnost. Nemohou si to dovolit, pokud nekyne nějaký jiný zisk. Ve skutečnosti pochází spousta peněz na ceny od takových společností." Opět se posadil. "Ale my se té soutěže můžeme zúčastnit!"
"Jakže?"
"Vůbec mi nezáleží na těch penězích. Chci prostě letět!"
"Já taky!" To prohlásil Ross a Art mu přizvukoval.
"To je přesně můj názor. Co se týče způsobu, tady do mého plánu zapadáte vy. Nemohu utratit milion dolarů, ale myslím si, že existuje způsob, jak se do toho pustit. Potřebujeme loď. Potřebujeme palivo. Potřebujeme spoustu technických a strojírenských prací. Potřebujeme režijní náklady a zásoby na cestu. Já mám loď."
"Máte? Už teď? Kosmickou loď?" Art vytřeštil oči.
"Dostal jsem nabídku odkoupit nákladní raketu Atlantic za cenu šrotu. Mohu to zařídit. Je to dobrá

raketa, ale oni nahrazují nákladní rakety s lidskou posádkou ekonomicky výhodnějšími, řízenými roboty. Je to V-17 a nehodí se k úpravě pro přepravu pasažérů, takže ji dostaneme jako šrot. Ale pokud ji koupím, ocitnu se téměř na mizině. Na základě pověření výboru Spojených národů pro atomovou energii může zasloužilý člen Světového sdružení atomových vědců - to jsem já," podotkl s úsměvem, "získat štěpný materiál pro výzkumné účely, pokud to schválí představenstvo sdružení. To mohu zařídit. Zvolil jsem si raději thorium než uran-235 nebo plutonium - na důvodech nezáleží. Ale tenhle projekt samotný mne finančně vyčerpal, protože je příliš nákladný. Chystal jsem se ho podpořit propagací, smlouvami o přednáškách a všemožným žvaněním, které je občas zapotřebí, aby se dokončila vědecká práce - když jsem, kamarádi, potkal vás."

Vstal a hleděl na ně. "Nepotřebuji příliš, abych přeměnil starou V-17 na kosmickou loď. Ale potřebuji zkušené ruce a mozky a představivost k tomu, abyste věděli, co je zapotřebí a proč. Vy budete mými mechaniky a pomocnými techniky a soustružníky a nástrojáři a současně mou posádkou. Dlouhé hodiny budete dělat tvrdou, špinavou práci a přihřejete si při tom obchodu vlastní polívčičku. Nedostanete nic než svačiny a možnost zlomit si vaz. Ta loď se možná nikdy nezvedne ze země. Pokud ano, je pravděpodobné, že se nedožijete toho, abyste o tom mohli vyprávět. Nebude to jediné velké dobrodružství. Budu vás pohánět, až mne budete mít plné zuby, a pravděpodobně z toho nic nebude. Ale taková je nabídka. Promyslete ji a dejte mi vědět."

Následovala nervy drásající odmlka, která předchází zemětřesení. Pak byli chlapci na nohou a křičeli všichni současně. Slovům bylo obtížné porozumět, ale návrh byl jednomyslně odhlasován. Klub Galileo měl v úmyslu letět na Měsíc.

Když halas utichl, Cargraves si všiml, že Rossův obličej najednou zvážněl. "Co se děje, Rossi? Už začínáš mít strach?"

"Ne," zavrtěl Ross hlavou. "Obávám se, že je to příliš krásné, než aby to mohla být pravda."

"Možná, možná. Myslím si, že vím, co ti dělá starosti. Tví rodiče?"

"Hm. Pochybuji, že nám naši někdy dovolí tohle podniknout."

KAPITOLA ČTVRTÁ

KREV PRŮKOPNÍKŮ

Cargraves pohlédl do jejich sklíčených tváří. Věděl, jaká konfrontace je čeká. Chlapec si nemůže jednoduše stoupnout před otce a říci: "Mimochodem, stařiku, nepočítej se mnou v plánech, že půjdu na vysokou školu. Domluvil jsem si schůzku na severním pólu se Santa Clausem." To byl skutečný důvod, proč váhal, než o svých plánech promluvil. Nakonec řekl: "Obávám se, že je to na každém z vás. Slib, který jste mi dali, se nevztahuje na vaše rodiče, ale požádejte je, aby respektovali, že je vaše sdělení důvěrné. Nechci, aby se naše záměry dostaly do tisku."

"Ale podívejte, doktore Cargravesi," namítl Morrie, "proč s tím dělat takové tajnosti? Naši rodiče by si kvůli tomu mohli myslet, že se jedná pouze o divoký dětský sen. Proč za nimi prostě nemůžete zajít a vysvětlit jim, jak se do vašeho plánu můžeme zapojit?"

"Ne," odpověděl Cargraves. "Jsou to vaši rodiče. Pokud se budou chtít se mnou setkat, zajdu za nimi a pokusím se jim poskytnout uspokojivé odpovědi. Ale budete je muset přesvědčit, že to myslíte vážně. Co se týká utajování, důvody jsou následující: existuje jen jeden aspekt mého nápadu, který je možné patentovat, a podle pravidel Atomové konvence Spojených národů může být poskytnuta licence komukoliv, kdo ho chce použít. Patent získává společnost, ale ne jako zařízení pro raketu. Myšlenka, že ho mohu použít k velice levnému způsobu vesmírného cestování, je má, a nechci, aby mne předběhl někdo jiný s dostatečnými financemi a silnějším zázemím. Těsně předtím, než budeme připraveni odstartovat, zavoláme zpravodaje - nejspíš proto, aby mohli publikovat příběh o tom, jak jsme si při startu zlámali vaz."

"Ale chápu, co máte na mysli," pokračoval. "Nechceme, aby to vypadalo jako práce šíleného vědce v

tajné laboratoři. Dobře, pokusím se je přesvědčit."

* * *

Doktor Cargraves učinil výjimku v případě Artovy matky, protože to byla jeho sestra. Jakmile bylo po večeři, naznačil Artovi, aby se stáhl do své suterénní laboratoře, a poté, co jí pomohl s nádobím, si s ní promluvil. Zatímco vysvětloval, tiše naslouchala. "No, co si o tom myslíš?"

Seděla velice tiše a snažila se mu nedívat do tváře, rukama muchlala a znovu rozvinovala kapesník. "Done, tohle mi nemůžeš udělat."

Čekal, až bude pokračovat.

"Nemohu ho pustit, Done. Je vším, co máme. Když zemřel Hans..."

"Já vím," odpověděl doktor tiše. "Ale Hans zemřel, když byl Art ještě miminko. Kvůli tomu toho chlapce nemůžeš omezovat."

"Myslíš si, že tím je to nějak snazší?" Byla blízko k slzám.

"Ne, nemyslím. Ale právě kvůli Hansovi nesmíš chovat jeho syna v bavlnce. Hans měl odvahu na rozdávání. Kdyby byl ochoten podrobit se nacistům, mohl by zůstat v Ústavu císaře Viléma. Ale Hans byl vědec. Neupravil by svou představu o pravdě tak, aby vyhovovala politickým gangsterům. On..."

"A to ho zabilo!"

"Já vím, vím. Ale pamatuj, Grace, že jenom to, že jsi byla Američanka, ti umožnilo zatahat za dostatek provázků, abys ho dostala z koncentračního tábora."

"Nechápu, co to s tím má společného. Ach, měl bys ho vidět, když ho pustili!" Teď už plakala.

"Viděl jsem ho, když jsi ho přivezla do téhle země," řekl tiše, "a i to bylo dost zlé. Ale skutečnost, že jsi Američanka, s tím má hodně společného. Máme tradici, která se týká svobody, osobní svobody, vědecké svobody. Svoboda se neudržuje opatrností a neochotou přijmout rizika. Kdyby byl Hans naživu, letěl by se mnou - ty to víš, sestřičko. Dlužíš jeho synovi, že ho nebudeš držet v kleci. Každopádně ho nemůžeš věčně držet přivázaného k tkaničkám od zástěry. Ještě pár let a budeš ho muset nechat, aby se věnoval tomu, k čemu má nadání."

Měla skloněnou hlavu a neodpovídala. Poplácal ji po rameni. "Promysli to, sestřičko. Pokusím se dostat ho zpátky celého."

Když o hodně později přišel Art nahoru, jeho matka ještě seděla a čekala na něj. "Arture?"

"Ano, mami."

"Ty chceš letět na Měsíc?"

"Ano, mami."

Zhluboka se nadechla, pak klidně odpověděla. "Budeš se na Měsíci dobře chovat, Arture. Uděláš, co ti strýc řekne."

"Budu, mami."

* * *

Krátce po večeři se Morriemu podařilo oddělit otce od ostatního hemžícího se potomstva. "Tati, chtěl bych si s tebou promluvit jako muž s mužem."

"A jak jinak?"

"No, tohle je jiné. Vím, že jsi chtěl, abych se věnoval obchodu, ale souhlasil jsi, že mi pomůžeš, abych mohl jít na techniku."

Otec přikývl. "Obchod se bez tebe obejde. Jsme hrdí, že máme v rodině vědce. Tvůj strýček Bernard je dobrý chirurg. Cožpak jsme ho žádali, aby nám pomáhal s obchodem?"

"Ano, tati, ale právě o to se jedná - nechci jít na techniku."

"Tak? Jiná škola?"

"Ne, nechci jít na školu." Vysvětlil mu plán doktora Cargravese, vychrlil ho ze sebe co nejrychleji, protože se snažil poskytnout otci přesný obrázek, než dospěje ke konečnému názoru. Domluvil a čekal.

Otec se kolébal dopředu a dozadu. "Takže teď se jedná o Měsíc, co? A příští týden to možná bude Slunce. Člověk by se měl rozhodnout pro jednu věc, když chce něčeho dosáhnout, Maurice."

"Ale, tati, já chci uskutečnit právě tohle!"

"A kdy chceš začít?"

"Znamená to, že mi to dovolíš? Mohu?"

"Ne tak rychle, Maurice. Neřekl jsem ano; neřekl jsem ne. Uplynula už nějaká doba od chvíle, kdy jsi stál před kongregací a promlouval jsi: "Dnes jsem muž..." To znamenalo, Maurice, že právě v té chvíli jsi už byl muž. Není na mně, abych ti něco dovoloval; na mně je, abych ti poradil. Radím ti, abys to nedělal. Domnívám se, že to je bláznovství."

Maurice stál tiše, tvrdohlavý, ale zdvořilý.

"Počkej týden, pak se vrať a řekni mi, co uděláš. Je dost pravděpodobné, že si při tom projektu zlámeš vaz, ne?"

"No... předpokládám, že ano."

"Týden není příliš dlouhá doba k tomu, aby sis rozmyslel, jestli se chceš zabít. S matkou o tom mezitím nemluv."

"Nebudu!"

"Pokud se přesto rozhodneš do toho jít, já jí tu novinu sdělím. Mámě se to líbit nebude, Maurice."

* * *

Druhého dne ráno přijal doktor Cargraves telefonní hovor, ve kterém byl požádán, aby přišel, jestli se mu to hodí, do domu Jenkinsových. Udělal to a měl pocit, i když ho považoval za bezdůvodný, jako by byl předvolán na kobereček. Pana Jenkinse a paní Jenkinsovou našel v přijímacím pokoji; Rosse neviděl.

Pan Jenkins mu podal ruku a nabídl mu židli. "Cigaretu, doktore? Doutník?"

"Ani jedno, děkuji."

"Pokud kouříte dýmku," dodala paní Jenkinsová, "prosím, zapalte si."

Cargraves jí poděkoval a vděčně si nacpal svou páchnoucí dýmku.

"Ross mi vyprávěl podivnou historku," začal pan Jenkins. "Kdyby nebyl naprosto upřímný, domníval bych se, že má nadměrnou představivost. Možná byste to mohl vysvětlit."

"Pokusím se, pane."

"Děkuji. Je pravda, doktore, že máte v úmyslu pokusit se vykonat cestu na Měsíc?"

"Naprostá pravda."

"Výborně! Je také pravda, že jste pozval Rosse a jeho kamarády, aby se s vámi zúčastnili toho fantastického dobrodružství?"

"Ano, je." Doktor Cargraves zjistil, že zuby pevně svírá troubel dýmky.

Pan Jenkins na něj upřeně hleděl. "Jsem ohromen. Dokonce i kdyby se jednalo o něco bezpečného a rozumného, připadá mi výstřední, že jste si vybral za společníky chlapce."

Cargraves vysvětlil, proč věří, že by v tomto podniku mohli chlapci představovat vhodné partnery. "V každém případě," zakončil, "být mladý není nutně handicap. Velkou většinu vědců v projektu Manhattan tvořili velice mladí muži."

"Ale ne chlapci, doktore."

"Možná ne. Přesto, sir Isaac Newton byl chlapec, když objevil svou teorii. Profesoru Einsteinovi bylo pouhých šestadvacet, když publikoval první pojednání o relativitě - a tu práci vytvořil, když byl ještě mladší. V mechanice a fyzikálních vědách nehraje kalendářní věk roli. Je to jen otázka výcviku a schopností."

"I kdyby byla pravda, co říkáte, doktore, výcvik zabere čas a tihle chlapci neměli dost času na takový výcvik, jaký pro tento úkol potřebujete. Trvá roky, než vyučíte technika, a ještě déle, než vyučíte nástrojáře. Zatraceně, já sám jsem technik. Vím, o čem mluvím."

"Za obvyklých okolností bych s vámi souhlasil. Ale tihle chlapci mají to, co potřebuji. Díval jste se na jejich práci?"

"Na něco ano."

"A jak je dobrá?"

"Je to velice kvalitní práce - v rámci možností jejich vědomostí."

"Ale právě to, co znají, potřebuji pro tento úkol. Teď jsou raketoví nadšenci. Při svých zálibách se naučili specializovaným dovednostem, které potřebuji."

Pan Jenkins o tom uvažoval, pak zavrtěl hlavou. "Myslím, že na tom, co říkáte, něco je. Ale váš plán je fantastický. Netvrdím, že let do vesmíru je nereálný. Očekávám, že technické problémy s ním spojené budou jednoho dne vyřešeny. Ale kosmický let není podnikem, který by se dal dělat na dvorku. Až k

němu dojde, uskuteční ho letectvo, nebo to bude projekt jedné z velkých společností. Neuskuteční ho nedospělí chlapci."

Cargraves zavrtěl hlavou. "Vláda to neudělá. Na půdě Kongresu by se tomu vysmáli. Co se týká společností, mám důvod si být téměř jistý, že se do toho také nepustí."

Pan Jenkins na něj tázavě pohlédl. "Pak se mi zdá, že se nejspíš vesmírného letu nedožijeme."

"Neřekl bych," oponoval mu vědec. "Spojené Státy nejsou na zeměkouli samy. Nepřekvapilo by mne, kdybych jednoho rána uslyšel, že takový let uskutečnili Rusové. Mají technické schopnosti a zdá se, že jsou ochotni věnovat na vědu peníze. Mohli by to udělat."

"No, a co by se stalo?"

Cargraves se zhluboka nadechl. "Nemám nic proti Rusům. Kdyby se dostali na Měsíc dřív než já, smekl bych před nimi klobouk. Ale dávám přednost naší společnosti před jejich. Byl by to pro nás smutný den, kdyby se ukázalo, že mohou uskutečnit něco tak velkého a kouzelného, když my při našem zřízení nejsme ani připraveni se do toho pustit. V každém případě," pokračoval, "jsem natolik hrdý na svou zemi, že chci, abychom to byli my a ne někdo jiný."

Pan Jenkins přikývl a změnil směr hovoru. "I kdyby tihle tři chlapci měli zvláštní dovednosti, které potřebujete, stále nechápu, proč jste si zvolil chlapce. Otevřeně řečeno, to je důvod, proč se mi váš plán zdá praštěný. Měl byste mít zkušené techniky a mechaniky a vaši posádku by měli tvořit kvalifikovaní piloti."

Doktor Cargraves vyložil Rossovým celý problém a vysvětlil, že doufá, že své plány uskuteční s nízkými náklady. Když skončil, pan Jenkins řekl: "Takže jste ve skutečnosti podpořil tyto tři chlapce, protože jste byl ve špatné finanční situaci?"

"Jestli to tak chcete postavit."

"Já to tak nestavím; ale vy. Upřímně řečeno, vaše činy tak úplně neschvaluji. Nedomnívám se, že jste měl špatné úmysly, ale nevěnoval jste dostatečný čas, abyste se nad tím zamyslel. Nemohu vám děkovat za to, že jste v Rossovi a jeho přátelích rozdmýchal nadšení pro věc, která se nehodí k jejich věku, a nekonzultoval jste to nejdřív s jejich rodiči."

Donald Cargraves pocítil, jak se mu napínají ústa, ale nic neřekl. Cítil, že nemůže vysvětlovat, že většinu noci nespal kvůli právě takovým pochybnostem.

"Avšak," pokračoval pan Jenkins, "rozumím vašemu zklamání a vaše nadšení je mi sympatické." Krátce se usmál. "Uzavřeme spolu obchod. Najmu tři mechaniky - vy si je vyberete - a jednoho pomocného technika nebo fyzika, aby vám pomohli s přestavbou vaší lodi. Až nastane čas, obstarám vám posádku. Podle mého názoru nebude nutné je najímat - budeme moci vybírat z dlouhého seznamu dobrovolníků. Počkejte chvíli," řekl, když se Cargraves chystal promluvit, "nebudete mi nijak zavázán. Uděláme z toho spekulativní obchodní nabídku. Sepíšeme smlouvu, podle které mi, pokud uspějete, poskytnete přiměřené procento z peněz za cenu v soutěži a ze zisků z exkluzivních novinových článků, knih, přednášek a tak dál. Vypadá to jako východisko?"

Cargraves se zhluboka nadechl. "Pane Jenkinsi," pronesl pomalu, "kdybych měl tuto nabídku před týdnem, skočil bych po ní. Ale nemohu ji přijmout."

"Proč ne?"

"Nemohu ty chlapce podrazit. Už jsem se zavázal."

"Byl by vtom nějaký rozdíl, kdybych vám řekl, že neexistuje absolutně žádná šance, že by Ross směl letět?"

"Ne. Musel bych se vydat hledat právě takového příznivce, jako jste vy, ale vy to být nemůžete. Nechci vás urazit, pane Jenkinsi, ale příliš by to zavánělo tím, že jsem se nechal koupit... abych ustoupil od nabídky, kterou jsem učinil Rossovi."

Pan Jenkins přikývl. "Obával jsem se, že byste to mohl tak cítit. Respektuji váš postoj, doktore. Dovolte, abych zavolal Rosse a sdělil mu výsledek." Vydal se ke dveřím.

"Okamžik, pane Jenkinsi..."

"Ano?"

"Chci vám říci, že váš postoj také respektuji. Jak jsem vám řekl, projekt je nebezpečný, dost nebezpečný. Domnívám se, že se jedná o přiměřené nebezpečí, ale nepopírám, že máte právo zakázat

vašemu synovi, aby společně se mnou riskoval krk."

"Obávám se, že jste mne nepochopil, doktore Cargravesi. Je to nebezpečné, jistě, a přirozeně to ve mně i v paní Jenkinsové vyvolává obavy, ale proti tomu námitky nemám. Nesnažil bych se, aby se Ross vyhýbal nebezpečí. Dovolil jsem mu, aby se účastnil leteckého výcviku. Dokonce jsem měl něco společného s tím, že jeho střední škola získala dva cvičné letouny z armádních přebytků. Nesnažil jsem se mu zabránit v tom, aby si pohrával s výbušninami. To není důvod."

"Smím se vás zeptat, jaký důvod tedy máte?"

"Samozřejmě. Ross má na podzim začít studovat na technické fakultě. Domnívám se, že je pro něj důležitější získat solidní základní vzdělání, než se stát prvním mužem na Měsíci." Opět se odvrátil.

"Počkejte chvilku! Jestli máte obavy o jeho vzdělání, považoval byste mne za kompetentního učitele?"

"Cože? No... ano."

"Budu chlapcům dělat domácího učitele v technických a strojírenských oborech. Dohlédnu na to, aby nezaostávali."

Pan Jenkins chvilku váhal. "Ne, pane doktore, záležitost je rozhodnutá. Technik, který nemá titul, má v začátcích značnou nevýhodu. A Ross ten titul získá." Rychle došel ke dveřím a zavolal: "Rossi!"

"Už jdu, tati." Předmět sporu seběhl po schodech a vběhl do místnosti. Rozhlédl se, nejprve se podíval na Cargravese, pak ustaraně na svého otce a nakonec na matku, která vzhlédla od pletení a usmála se na něj, ale nepromluvila. "Jaký je rozsudek?" zeptal se.

Jeho otec to podal bez obalu: "Rossi, na podzim začneš studovat na technice. Tenhle plán nemohu schválit."

Rossovi zaškubaly svaly v obličeji, ale přímo neodpověděl. Místo toho se zeptal Cargravese: "A co Art a Morrie?"

"Art letí. Morrie mi telefonoval a řekl mi, že se to jeho otci moc nelíbí, ale nezakázal to."

"Může to hrát nějakou roli, tati?"

"Obávám se, že ne. Nerad bych se proti tobě stavěl, synu, ale pokud vyjdeme z právního stavu, odpovídám za tebe, dokud ti nebude jednadvacet. Musíš získat titul."

"Ale... ale... podívej, tati. Titul není všechno. Kdyby ta výprava uspěla, byl bych natolik známý, že bych nepotřeboval přívěšek ke jménu, abych získal práci. A pokud bych se nevrátil, žádný titul bych nepotřeboval!"

Pan Jenkins zavrtěl hlavou: "Rossi, už jsem se rozhodl."

Cargraves viděl, že Ross bojuje, aby se nerozplakal. Z nějakého důvodu tak vypadal starší, ne mladší. Když opět promluvil, chvěl se mu hlas. "Tati?"

"Ano, Rossi?"

"Když nemohu letět, mohl bych alespoň pomáhat s přestavbou? Budou potřebovat pomoc."

Cargraves na něj pohlédl s novým zájmem. Do jisté míry chápal, kolik zármutku a zklamání tahle nabídka chlapce stála.

Pan Jenkins vypadal překvapeně, ale rychle odpověděl. "To můžeš - dokud nezačne škola."

"A co když do té doby nebudou hotovi? Nechtěl bych je nechat na holičkách."

"Tak dobře. Když to bude nutné, můžeš nastoupit do školy ve druhém semestru. To je můj poslední ústupek." Obrátil se k doktoru Cargravesovi. "Spoléhám na vás, že ho budete trochu vyučovat." Pak řekl svému synovi: "Ale tím tahle záležitost končí, Rossi. Až ti bude dvacet jedna, můžeš riskovat krk v kosmické lodi, pokud budeš chtít. Otevřeně řečeno, domnívám se, že stále existuje velká pravděpodobnost, že ten pokus o první let na Měsíc podnikneš, jestli jsi rozhodnut, že to zkusíš." Postavil se. "Alberte."

"Hm? Ano, Marto?" otočil se nesměle ke své manželce.

Odložila pletení do klína a důrazně promluvila. "Nech ho jít, Alberte!"

"Cože? Jak to myslíš, drahá?"

"Myslím tím, nech toho chlapce letět na Měsíc, jestli může. Já vím, co jsem říkala, a ty jsi kvůli mně použil dobré argumenty. Ale já jsem poslouchala a poučila se. Doktor Cargraves má pravdu; já jsem se mýlila. Nemůžeme očekávat, že ho udržíme v hnízdě."

"Ach, vím, co jsem říkala," pokračovala, "ale matka musí trochu plakat. Přesto, tuhle zemi nevybudovali

lidé, kteří se báli odejít. Rossův pra-pra-pradědeček překročil pohoří na krytém vozu Conestoga* a založil tohle hospodářství. Bylo mu devatenáct, jeho nevěstě sedmnáct. V rodinných zápisech stojí, že mu v tom rodiče bránili." Najednou sebou škubla a jedna jehlice se jí zlomila. "Nesnesla bych pomyšlení, že jsem dopustila, aby mu zřídla krev." Vstala a rychle vyšla z místnosti.

Pan Jenkins svěsil ramena. "Máš mé svolení, Rossi," řekl nakonec. "Doktore, přeji vám hodně štěstí. A teď, jestli mne omluvíte..." Odešel za manželkou.

KAPITOLA PÁTÁ

PROBLÉMY PŘIBÝVAJÍ

"Jak ještě daleko?" Zvuk odstrojeného auta, kombinovaný s pouštním větrem, přiměl Arta křičet.

"Podívej se do mapy," odpověděl Ross, s rukama zaměstnanýma na volantu, jak se snažil vyhnout zajíci. "Od silnice 66 je to k odbočce padesát tři mil, pak dalších sedm mil."

"Co jsme opustili dálnici 66, ujeli jsme asi devětatřicet nebo čtyřicet mil," odpověděl Art. "Zanedlouho bychom měli mít odbočku na dohled." Přimhouřenýma očima se díval do holé a barevné krajiny Nového Mexika.

"Viděl jsi někdy tak otevřenou a pustou krajinu? Kaktusy a kojoti - k čemu je to dobré?"

"Mě se líbí," odpověděl Ross. "Drž si klobouk." Před nimi byl hladký, přímý úsek, dlouhý celé míle. Ross začal akcelerovat a přiměl malé auto, aby pořádně zabralo... sedmdesát... osmdesát... devadesát... devadesát pět. Ručička s chvěním stoupala k třímístným číslům.

"Poslyš, Rossi!"

"Ano?"

"Tahle herka už rozhodně není nejmladší. Chceš, abychom se vybourali?"

"Slabochu," řekl Ross, ale ubral plyn.

"Vůbec nejsem slaboch," protestoval Art. "Kdybychom se zabili při pokusu doletět na Měsíc, v pořádku - jsme hrdinové. Ale pokud bychom si zlámali své bláznivé krky dřív, než začneme, vypadali bychom jen hloupě."

"Tak dobře, dobře - je to ta odbočka?"

- - - - -

*Pozn. překladatele: Krytý vůz Conestoga - velký krytý vůz, který vyvinuli holandští osadníci v Pensylvánii. Tyto vozy, tažené čtyřmi až osmi koňmi, byly používány především k přepravě těžkých nákladů na východním pobřeží.

Prašná silnice odbočovala doprava a mířila přes poušť. Sledovali ji asi čtvrt míle, pak dorazili k ocelové bráně, která přehrazovala silnici. Oběma směry se táhl pevný plot s ostnatým drátem. Na bráně byl nápis:

NEBEZPEČÍ

Nevybuchlá munice

Vstup do oblasti na vlastní nebezpečí.
Ničeho se nedotýkejte - hlaste všechny
podezřelé předměty správci areálu.

"To bychom měli," prohlásil Ross. "Máš klíče?" Oblast za branou byla opuštěným vojenským prostorem a představovala část z více než 8.000.000 akrů ve Spojených Státech, které jsou vedeny jako nevyužitelné, dokud nebudou dekontaminovány riskantním úsilím vojenských specialistů. Tahle pouštní oblast nestála za výdaje a riziko spojené s dekontaminací, ale pro Cargravese byla ideální. Poskytovala

spoustu prostoru, nenacházeli se tu žádní nevinní náhodní diváci - a byla pronajata zadarmo, zapůjčena Sdružení atomových vědců, které Cargraves zastupoval.

Art hodil svazek Rossovi. Ross jej vyzkoušel a pak řekl: "Dal jsi mi špatné klíče."

"Nemyslím, to ne. Tohle jsou klíče, které nám doktor poslal."

"Co budeme dělat?"

"Mohli bychom vypáčit zámek."

"Takovýhle zámek ne. Přelezeme plot?"

"S touhle kraksnou pod paží? Nebuď jako dítě." Pomalu se k nim plížilo auto, jehož rychlost se rozplývala v ohromné rozloze pouště. Zastavilo blízko nich a vystrčil z něj hlavu muž s vojenským Stetsonem. "Hej, vy!"

"Hej, ty," zamumlal Art a pak dodal: "Dobré ráno."

"O co se to snažíte?"

"Dostat se dovnitř."

"Neviděli jste ten nápis? Počkejte chvilku - nejmenuje se jeden z vás Jenkins?"

"Ross Jenkins je on. Já jsem Art Mueller."

"Rád vás poznávám. Jsem správce vojenského pozemku a jmenuji se Buchanan. Pustím vás dovnitř, ale nejsem si jist, jestli bych měl."

"Proč ne?" Ross mluvil podrážděně. Cítil, že byli posouzeni jako výrostci.

"No... měli jsme tu nedávno malou nehodu. To je důvod, proč byl vyměněn zámek."

"Nehodu?"

"Dovnitř se nějakým způsobem - plot nebyl poškozený - dostal nějaký člověk. Nepohodl se s pozemní minou, asi čtvrt míle na tuhle stranu od vaší boudy."

"Ta mina... ho zabila?"

"Mrtvější už být nemohl. Našel jsem ho podle krkavců. Podívejte - pustím vás dovnitř; mám kopii vašeho povolení. Ale nechoďte na průzkumy. Zůstaňte na vyznačeném území kolem boudy a držte se silnice, která vede podél elektrického vedení."

Ross přikývl: "Budeme opatrní."

"Dejte si na to pozor. Mimochodem, co se tu chystáte podnikat, mládenci? Pěstovat zajíce?"

"Správně. Obří zajíce, osm stop vysoké."

"Opravdu? No, držte je ve vyznačené oblasti, nebo budete mít zaječí hamburgery."

"Budeme opatrní," zopakoval Ross. "Máte představu, kdo byl ten chlápek, který měl tu nehodu? Nebo co tady dělal?"

"Ne, na jednu i druhou otázku. Krkavci toho nenechali dost, aby ho bylo možné identifikovat. Nedává to smysl. Nebylo tam nic, co by se dalo ukrást. Stalo se to předtím, než dorazily vaše věci."

"Jé, už jsou tady!"

"Jo. Bedny najdete naskládané venku. Nebyl to nikdo z pouště," pokračoval správce. "Dalo se to poznat podle bot. Musel přijet autem, ale nablízku žádné auto nebylo. Nedává to smysl."

"Zdá se, že nedává," souhlasil Ross, "ale je mrtvý, tak tím to končí."

"Správně. Tady máte klíče. Ach, ano..." Strčil ruku zpátky do kapsy. "Téměř jsem zapomněl. Mám pro vás telegram."

"Pro nás? Děkujeme!"

"Raději si zařiďte poštovní schránku u dálnice," navrhl Buchanan. "Tohle dorazilo jen šťastnou náhodou."

"To uděláme," souhlasil Ross nepřítomně a roztrhl obálku.

"Mějte se." Buchanan nastartoval motor.

"Mějte se, a znovu děkujeme."

"Proboha, co se tam píše?" naléhal Art.

"Tak to přečti."

DNES JSME SLOZILI ZAVERECNE ZKOUSKY. ODJIZDIME V SOBOTU. PROSÍM ZAJISTETE DECHOVKU, TANEČNICE A DVE VYPASENA TELATKA - JEDNO MALO

PROPECENE, JEDNO STREDNE. (Podpis) DOKTOR A MORRIE.

Ross se usmál. "Představ si to! Morrie pilotem rakety! Vsadil bych se, že se nadýmá pýchou."
"To se vsaď, že ano. Zatraceně! Měli jsme ten kurs absolvovat všichni."
"Klídek, uklidni se. Nebuď malicherný - ztratili bychom tím polovinu léta," zamítl jeho nápad Ross.
Ani Art nechápal svou žárlivost. Hluboko uvnitř žárlil spíše na skutečnost, že Morrie mohl jet na Spaatz Field* ve společnosti Artova obdivovaného strýčka, než na samotný účel cesty.
Všichni chlapci absolvovali letecký výcvik s instruktorem, ale Morrie pokračoval dál a získal osobní licenci. V souladu s platnými pravidly - podle Artova mínění zastaralými - mohl pilot letadla absolvovat zkrácený kurs pro piloty raket. Doktor Cargraves vlastnil mírně zaprášenou licenci na letadlo, asi patnáct let starou. Měl v úmyslu získat oprávnění k řízení rakety, a když zjistil, že připadá v úvahu i Morrie, bylo přirozené, že ho přibral.
Tím na Rosse a Arta zbyla spousta práce na projektu a nakonec se sami vydali do Nového Mexika připravit tábor.
Varování, týkající se elektrického vedení, bylo oprávněné. Chlapci zjistili, že nitro pouště je poseté dolíky od silných výbušnin a protkané stopami kol, které tu před léty vyryly nákladní automobily, tanky a mobilní nosiče raket. Samotná bouda se nacházela uvnitř jednoduché ohrady, čtvrt míle široké a více než míli dlouhé. Pár set yardů za ohradou se celé míle až k obzoru táhl prostor, který vypadal jako zelené zčeřené jezero - sklovitý kráter od atomové bomby, testované v roce 1951, "bomby posledního soudu" Spojených národů.
Ani bouda, ani navršený náklad nedokázaly udržet jejich pozornost, dokud si neprohlédli kráter. Ross dojel autem na vzdálenější konec uzavřeného prostoru, a upřeně se dívali.
Art s respektem hvízdl. "Jak by se ti líbilo ocitnout se pod tím?" zeptal se Ross tichým hlasem.
"Nechtěl bych se zdržovat ve stejném okresu - ani v sousedním. Jak by se

- - - - -
*Pozn. překladatele: Spaatz Field - významné letiště v Pennsylvánii, pojmenované na počest generála Carla Spaatze.
ti líbilo být ve městě, když nad ním vybuchne jedna z téhle věcí?"
Ross zavrtěl hlavou. "Kdyby bouchla, chtěl bych být úplně jinde. Arte, kéž by další nikdy nemuseli svrhnout, kromě zkoušek. Kdyby někdy začali tyhle zbraně vystřelovat, znamenalo by to konec civilizace."
"Neudělají to," ujistil ho Art. "K čemu si myslíš, že je policie Spojených národů? Války jsou vyloučeny. Všichni to vědí."
"Ty to víš a já to vím. Uvažuji však nad tím, jestli to vědí opravdu všichni."
"Bylo by hodně špatné, kdyby nevěděli."
"Jo - hodně špatné pro nás."
Art vystoupil z auta. "Přemýšlím, jestli bychom mohli zajít tam dolů?"
"No, nezkoušej to. Zjistíme to později."
"V kráteru, ani nikde v téhle oblasti nemohou být nevybuchlé bomby - ne po něčem takovém."
"Nezapomínej na toho chlapíka, kterého sežrali krkavci. Nevybuchlé bomby, které nebyly přímo vystaveny tlakové vlně, nemusely explodovat. Tahle atomová bomba byla odpálena ve výšce přibližně pěti mil."
"Cože? Domníval jsem se..."
"To jsi bral v úvahu zkoušku v Chihuahue. Tam se jednalo o pozemní výbuch. Pojďme. Máme práci." Nastartoval.
* * *
Bouda byla prefabrikovaná stavba, kterou tu zřídili po zkoušce atomové bomby pro pozorovatele, měřící radioaktivitu. Od té doby nebyla používána a podle toho vypadala. "Páni! To je nepořádek," prohlásil Art. "Měli jsme si přivézt stan."
"Až si ji zařídíme, bude v pořádku. Viděl jsi mezi věcmi venku petrolej?"

"Jsou ho tam dva sudy."

"Tak dobře. Zkusím zprovoznit vařič. Dal bych si něco k obědu." Bouda byla použitelná, i když špinavá. Měla vrtanou studnu, a voda byla dobrá, i když s divnou příchutí. V boudě stálo šest jednoduchých kavalců, které potřebovaly jen spací pytle. Kuchyň se nacházela na konci jídelny, ve které stál velký stůl ze sosnového dřeva. Měli k dispozici police, háčky na stěnách, okna a nad hlavou strop, kterým nezatékalo. Vařič fungoval, i když poněkud zapáchal. Ross připravil míchaná vajíčka, kávu a chléb s máslem, opékané brambory a jablečný koláč jen s drobnými nedostatky a připáleninami.

Zabralo jim celý den, než boudu vyčistili, vyložili auto a vybalili z beden všechno, co nezbytně potřebovali. Když skončili s večeří, kterou tentokrát připravil Art, byli rádi, že mohou zalézt do spacáků. Ještě dřív, než Art zavřel oči, Ross tiše chrápal. Vzhledem k Rossovu chrápání a žalostnému vytí vzdálených kojotů Art zvažoval, že si dá zátky do uší, pak ho však probudilo až ranní slunce.

"Vstávej, Rossi!"

"Cože? Co? Co se děje?"

"Vylez ven. Plýtváme denním světlem."

"Jsem unavený," odpověděl Ross a opět se zavrtal do přikrývek. "Myslím, že bych si dal snídani přímo do postele."

"Ty a tvých šest bratří. Vstávej - dnes odléváme základy pro dílnu."

"To je pravda." Ross lítostivě vylezl z postele. "Krásné počasí - myslím, že se půjdu opalovat."

"Myslím, že připravíš snídani a já zatím vyznačím, kde budeme betonovat."

"Tak dobře, Simone Legree*."

* * *

Strojnickou dílnu bylo třeba poskládat z kovových plátů a vazníků. Smíchali cement s písčitou pouštní půdou, čímž vznikl beton, vyhovující pro provizorní stavby. Dříve než mohli zakotvit do betonu upevňovací šrouby, bylo nutné vybalit elektricky poháněné nástroje a změřit je. Ross se díval, jak Art umisťuje poslední šroub. "Jsi si jistý, že máme všechny?"

"Jistě. Bruska, fréza, soustruh..." Odškrtával je. "Sloupová vrtačka, obě pily..." Měli základní nástroje pro téměř jakoukoliv práci. Pak rozmístili šrouby pro samotnou konstrukci a vkládali je do vlhkého betonu tak, aby souhlasily s otvory v kovových prazích. Když slunce zapadalo, měli části budovy rozložené na svých místech a připravené ke smontování.

"Myslíš, že elektrické vedení vydrží takovou zátěž?" zeptal se Art s obavami, když skončili s prací.

Ross pokrčil rameny. "Nebudeme spouštět všechny stroje najednou. Přestaň si dělat starosti, nebo se na Měsíc nikdy nedostaneme. Než se budeme moci navečeřet, musíme nejdřív umýt nádobí."

V sobotu měli stroje upevněny a vyzkoušeny. Art převinul jeden motor. Tu malou horu výbavy uložili, bouda byla čistá a vládl v ní rozumný pořádek. Při rozbalování beden zjistili, že několik z nich má rozbitý obal, ale zdálo se, že nic není poškozené. Ross se přikláněl k tomu, aby se tou záležitostí nezabývali, ale Art byl znepokojený. Problém se týkal i jeho

- - - - -

*Pozn. překladatele: Simon Legree - postava z románu Chaloupka strýčka Toma, krutě zacházející s otroky.

citlivého radiového a elektronického vybavení.

"Přestaň si dělat starosti," radil mu Ross. "Řekni o tom doktorovi, až přijede. Ty věci jsou pojištěné."

"Byly pojištěné pro přepravu," zdůraznil Art. "Mimochodem, kdy myslíš, že sem doktor a Morrie dorazí?"

"To nemohu říct," odpověděl Ross. "Pokud jeli vlakem, může to být v úterý nebo později. Jestli letěli do Albuquerque a pak nastoupili do autobusu, mohli by dorazit zítra - co to bylo?" Vzhlédl.

"Kde?" zeptal se Art.

"Tam. Támhle, vlevo od tebe. Raketa."

"Opravdu! To musí být vojenská - jsme mimo komerční trasy. Poslyš, zapnul trysky na špičce!"

"Chystá se přistávat. Chystá se přistávat tady!"

"To myslíš vážně?"

"Nevím. Myslel jsem - a už letí! To nemůže..." Jeho slova přehlušil hromový rachot jako od rychlíku, jak raketa brzdila. Před použitím brzdicích trysek letěla raketa rychleji než hluk, který způsobovala, a byla pro ně tichá jako myšlenka. Pilot se hladce snesl necelých pět set yardů od nich a s posledním výšlehem z trysek na špičce a na boku přesně dosedl.

Dali se do běhu.

Když udýchaní doběhli k hladkým šedým bokům lodi, dveře umístěné před krátkými křídly se otevřely a dolů seskočila vysoká postava, okamžitě následovaná menší.

"Doktore! Doktore! Morrie!"

"Ahoj, kluci!" zakřičel Cargraves. "No, zvládli jsme to. Máte připravený oběd?"

Morrie se držel zpříma a téměř přetékal potlačovanými emocemi. "Já jsem přistával," oznámil.

"Ty?" Art se tvářil nevěřícně.

"Jistě. Proč ne? Licenci mám. Chceš ji vidět?"

"Píše se tu výtečný pilot Abrams," prohlásil Ross, když zkoumali příslušný dokument. "Ale proč jsi s ní trochu neklouzal? Prakticky jsi ji postavil na tryskách."

"Ó, trénoval jsem pro přistání na Měsíci."

"Opravdu? No, na Měsíci bude přistávat doktor, jinak prohlašuji, že nepoletím."

Cargraves jejich šprýmování zarazil. "Uklidněte se. Nikdo z nás se nebude pokoušet o přistání v beztížném stavu."

Morrie vypadal překvapeně. Ross řekl: "Pak tedy, kdo..."

"Přistání na Měsíci zařídí Art."

Art namáhavě polkl a řekl. "Kdo? Já?"

"Jistým způsobem. Bude to muset být radarové přistání; nemůžeme riskovat havárii při něčem tak obtížném, jako je přistání se všemi tryskami, když neexistuje žádný způsob, jak se dostat domů pěšky. Art bude muset upravit obvody, aby mohl přistání uskutečnit autopilot. Ale Morrie bude připravený," pokračoval, když viděl, jak se Morrie tváří. "Morrie má lepší reakční dobu než já. Já stárnu. A teď, co bude s jídlem? Chci se převléknout a pustit se do práce."

Morrie na sobě měl kombinézu pilota, ale Cargraves svůj nejlepší oblek. Art si ho prohlédl. "Proč máš ten elegantní oblek, strýčku? Nezdá se, že jsi chtěl přiletět raketou. Mimochodem, domníval jsem se, že tu raketu přepraví."

"Změna plánu. Vydal jsem se na letiště rovnou z Washingtonu, a Morrie startoval hned, jakmile jsem dorazil. Loď už byla připravená, takže jsme ji dopravili sami a ušetřili jsme přibližně pět set dolarů za přepravního pilota."

"Ve Washingtonu je všechno v pořádku?" zeptal se úzkostlivě Ross.

"Ano, s pomocí právního oddělení naší asociace. Mám pro každého z vás k podpisu nějaké papíry. Nebudeme tu jen stát a žvanit. Rossi, jakmile se najíme, začneme spolu hned pracovat na štítu."

"Tak dobře."

Ross a doktor strávili tři dny těžkou a špinavou prací při odstraňování palivového systému k zadním tryskám. Trysky na špičce a na boku, používané pouze při manévrech a přistání, byly ponechány bez úprav. Ty pracovaly s palivem na bázi anilínu a kyseliny dusičné. Cargraves je chtěl zachovat nezměněné, aby obešel nevýhodu atomového pohonu - relativně obtížné zapínání a vypínání podle potřeby.

Zatímco pracovali, vzájemně se seznámili s novinkami. Ross mu řekl o muži, který narazil na nevybuchlou pozemní minu. Cargraves tomu nevěnoval velkou pozornost, až do chvíle, kdy mu Ross pověděl o otevřených bednách. Cargraves odložil nástroje a otřel si pot z tváře. "O tom chci podrobnosti," prohlásil.

"Co se děje, doktore? Nic nebylo poškozeno."

"Myslíš si, že se ten mrtvý muž dobýval do našich věcí?"

"No, myslel jsem si to, dokud jsem si nevzpomněl, že správce jasně řekl, že ten chlápek už sloužil jako potrava krkavcům, ještě než náš materiál dorazil."

Cargraves se tvářil znepokojeně a postavil se. "Kam jdete, doktore?"

"Pokračuj s prací," odpověděl vědec nepřítomně. "Musím zajít za Artem." Ross se chystal něco říct, pak si to rozmyslel a vrátil se k práci.

"Arte," začal Cargraves, "co teď s Morriem děláte?"

"No přece procházíme astronavigační přístroje. Já sleduji obvody k akceleračnímu integrátoru. Mimochodem, zdá se, že jeho gyroskop není ve středu."

"Musí být mimo střed. Podívej se do návodu. Ale na tom nezáleží. Mohl bys dát dohromady elektrický sledovací obvod kolem naší boudy?"

"Mohl bych, kdybych měl příslušné zařízení."

"Nezáleží na tom, co bys mohl, "kdyby". Co můžeš udělat s materiálem, který máš?"

"Počkej chvilku, strýčku Done," protestoval mladší společník. "Pověz mi, co chceš, abych udělal - a já ti řeknu, jestli to mohu zvládnout."

"Promiň. Chci výstražný obvod proti vloupání kolem lodi a boudy. Můžeš ho zhotovit?"

Art se podrbal za uchem. "Počkej. Potřebuji fotoelektrické články a ultrafialové světlo. Zbytek dokážu dát dohromady. Ve své fotografické soupravě mám dva expozimetry; můžu z nich vydolovat fotočlánky, ale nevím, co s UV světlem. Kdybychom měli horské slunce, mohl bych ho filtrovat. A co elektrický oblouk? Nějaký oblouk bych mohl dát dohromady."

Cargraves zavrtěl hlavou. "To je příliš nespolehlivé. Musel bys zůstat celou noc vzhůru a starat se o něj. Co jiného můžeš udělat?"

"Hmm - No, možná by se daly použít termočlánky. Pak bych mohl využít obyčejný reflektor a filtrovat ho do infračervené oblasti."

"Jak dlouho by to trvalo? Ať uděláš cokoliv, musí to být dokončeno před setměním, dokonce i kdybys měl jen zapojit elektřinu do horního drátu ohrady."

"Tak raději udělám právě tohle," souhlasil Art, "jestli to... ale okamžik!"

"O co jde?"

"Místo toho, abych připojil na ohradu vysoké napětí a byl závislý na tom, že každý, kdo se jí dotkne, dostane elektrickou ránu, vložil bych tam jen volt nebo dva a propojil to zpátky na zvukový obvod s pořádným zesílením. Mohl bych to zařídit tak, že kdyby se kdokoliv dotkl ohrady, zařízení by zavylo jako pes. Co tomu říkáš?"

"To je lepší. Chci mít nějaký alarm hned teď. Dojdi pro Morrieho a oba se do toho pusťte." Cargraves se vrátil ke své práci, ale myšlenkami byl jinde. Pochybnosti, které pociťoval, když se setkal se záhadou chybějícího "tupého nástroje", se mu vracely. Teď další záhady - jeho spořádaná mysl neměla záhady ráda.

Přibližně o hodinu později se chystal opustit raketu, aby se podíval, jak si Art vede. Prošel nákladovým prostorem do kabiny pilota. Tam našel Morrieho. Nadzdvihl obočí. "Ahoj, kamaráde," řekl. "Myslel jsem, že pomáháš Artovi."

Morrie se tvářil rozpačitě. "A, tamto!" řekl. "No, něco mi o tom říkal. Ale já jsem měl práci." Ukázal na počítač se sejmutým krytem.

"Řekl ti, že chci, abys mu pomohl?"

"No, ano - ale on mou pomoc nepotřeboval. Dokáže takovou práci klidně zvládnout sám."

Cargraves se posadil. "Morrie," pronesl pomalu. "Myslím, že si raději promluvíme. Přemýšlel jsi o tom, kdo bude při téhle výpravě zástupcem velitele?"

Morrie neodpověděl. Cargraves pokračoval: "Samozřejmě, musíš to být ty. Ty jsi druhý pilot. Pokud se mi něco stane, druzí dva tě budou muset poslouchat. Uvědomuješ si to?"

"Artovi se to nebude líbit," zamumlal Morrie.

"Podle toho, jaká je teď situace, ne. Art žárlí. Nemůžeš se mu divit - byl zklamaný, že také nemohl získat výcvik pilota."

"Ale to nebyla moje vina."

"Ne, ale musíš to dát do pořádku. Musíš se chovat tak, aby od tebe, pokud k tomu dojde, chtěli přijímat příkazy. Tahle výprava není žádný piknik. Nastanou okamžiky, kdy naše životy mohou záviset na okamžitém uposlechnutí příkazů. Říkám ti to na rovinu, Morrie - kdybych měl na výběr, zvolil bych si jako svého zástupce Arta - není tak přelétavý jako ty. Ale jsi to ty, a musíš se podle toho chovat. Jinak neodstartujeme."

"My přece musíme odstartovat! Teď to nemůžeme vzdát!"

"Zvládneme to. Problém je v tom, Morrie," pokračoval, "že američtí chlapci jsou vychováváni volně a mírně. To je v pořádku. Tak se mi to líbí. Ale nastává období, kdy volně a mírně nestačí, kdy musíš být ochoten poslouchat a dělat to naplno a bez vytáček. Chápeš, k čemu směřuji?"

"Chcete, abych se vrátil do dílny a pomohl Artovi."

"Správně." Otočil chlapce, nasměroval ho ke dveřím, plácl ho do zad a řekl: "Teď zmiz!"

Morrie "zmizel". Zastavil se ve dveřích a ohlédl se přes rameno. "Nedělejte si se mnou starosti. Mohu se dát dohromady a letět bez problémů."

"Dobře!" Cargraves se rozhodl, že s Artem si promluví později.

KAPITOLA ŠESTÁ

NEBEZPEČÍ V POUŠTI

Skafandry byly doručeny další den a způsobily k Cargravesově rozmrzelosti další přestávku v práci. Chlapci však byli tak vzrušeni tímto potvrzením, že se skutečně připravují k procházce po měsíčním povrchu, až se je rozhodl nechat, aby si skafandry užili.

Skafandry byly modifikované stratosférické obleky, vyvinuté pro vojenské letectvo. Vypadaly jako potápěčské obleky, ale nebyly tak neohrabané. Helmy typu "kulaté akvárium na zlaté rybičky", zhotovené z plexiskla, byly laminovány měkkým polyvinylbutyrátovým plastem, aby se zvýšila odolnost proti poškození. Skafandry neměly žádné vyhřívací zařízení. V rozporu s populárním názorem nemá vakuum v kosmickém prostoru žádnou teplotu; není ani horké, ani studené. Člověk, stojící na Měsíci, který nemá ovzduší, získává nebo ztrácí teplo pouze radiací nebo přímým kontaktem s měsíčním povrchem. Protože je pravděpodobné, že se teplota na Měsíci pohybuje od extrémních teplot pod bodem mrazu až k teplotám nad bodem varu vody, Cargraves objednal na boty skafandrů silné azbestové podrážky a podobné polštářky v sedací části kalhot každého obleku, tak aby si mohli příležitostně sednout bez rizika, že se popálí nebo omrznou. Vrchní rukavice ze stejného materiálu završovaly izolaci proti dotyku. Obleky byly stejně tak dobře izolované jako vzduchotěsné, takže tělesné teplo dostatečně nahrazovalo ztráty radiací. Cargraves by dal přednost řízení termostatem, ale taková vylepšení mohli nechat na průkopnících a kolonistech, kteří budou následovat po nich.

Každý skafandr měl připojení pro kyslíkovou láhev, mnohem větší a těžší, než je letecká láhev pro seskok padákem, láhev příliš těžkou, než aby ji bylo možné nosit na Zemi, ale zanedbatelnou na měsíčním povrchu, kde je váha pouze šestinou pozemské.

Obleky do stratosféry měly sklon zaujímat tvar hvězdice a stát se nepoddajnými, takže i nejjednodušší pohyby byly namáhavé. Když si však Cargraves vyzkoušel svůj skafandr, s potěšením zjistil, že v dodaných oblecích je pohyb snadný, dokonce i když přiměl Rosse, aby ho nafukoval, dokud skafandr nedržel tlak tří atmosfér, neboli přibližně pětačtyřiceti liber na čtverečný palec. Potvrdila se schopnost udržovat stálý objem, kterou měly de-Campovy klouby.

Cargraves nechal chlapce experimentovat a přitom dohlížel, aby provedli co nejvíc terénních zkoušek k doplnění laboratorních zkoušek výrobce. Pak předali obleky Artovi, aby do nich instaloval komunikační zařízení.

* * *

Následujícího dne převedl doktor všechny chlapce na práci při přestavbě pohonu. Očekával dodávku atomového štěpného prvku, thoria, takže musel být připraven štít proti radiaci. Tento štít byl zkonstruován z olova, oceli a organického plastu v takovém uspořádání, které jeho výpočty označily jako nejúčinnější pro odstínění alfa, beta a gama záření i zrádných neutronů z přední části rakety.

Z těchto druhů záření nejlépe pronikají paprsky gama, které se velice podobají rentgenovému záření. Alfa částice jsou shodné s atomovými jádry helia a beta částice jsou prostě elektrony, pohybující se extrémně vysokými rychlostmi. Neutrony jsou částice bez elektrického náboje, které představují velkou část hmotnosti většiny atomových jader. Právě tyto částice spouštějí mohutné exploze atomových bomb.

Všechny uvedené druhy záření jsou nebezpečné lidskému zdraví a životu.

Pohonná jednotka s thoriem měla být stíněna pouze směrem dopředu, protože radiace unikající do

kosmického prostoru mohla být ignorována. Morrie přistál s raketou uvnitř v ohradě, jedním bokem obráceným k boudě. Teď bylo nutné raketu otáčet, dokud nebudou trysky mířit od boudy tak, aby radiace, až bude thorium na svém místě, mohla neškodně unikat ven přes kráter vytvořený bombou Posledního soudu, a také proto, aby se raketa nacházela ve správné poloze pro zkoušku na místě, s odvodem spalin namířeným pryč od boudy.

Raketou otáčeli pomocí hydraulických zvedáků, svalů a potu, což ostře kontrastovalo s napohled snadnou strojní manipulací s raketami pomocí ještěrky, kolébky a převozného závěsu, tak důvěrně známou podívanou z jakékoliv raketové startovací plochy. Všichni se tím zabývali až do pozdního odpoledne. Když skončili, Cargraves vyhlásil pracovní volno a vzal je na dlouho slibovaný výlet do kráteru Posledního soudu.

Tohle místo výbuchu bomby bylo tak často zobrazováno a popisováno, a chlapci si natolik zvykli vidět ho z dálky, že jejich vzrušení bylo poměrně vlažné. Přesto prázdnota a naprostá neživotnost nekonečných mil ztuhlého sklovitého odpadu způsobovala, že jim naskakovala husí kůže. Cargraves pochodoval vpředu a nesl Geigerův měřič radiace, typ používaný za války při hledání uranu v Kanadě. Bylo to především proto, aby chlapcům vštípil, že je při zacházení s radioaktivními prvky nutné zachovávat stálou ostražitost. Neočekával doopravdy, že uslyší ve sluchátkách varovné cvakání. Zkouška byla provedena před tak dlouhou dobou, že ztuhlé jezero bylo stejně neškodné jako mrtvé ulice Hirošimy.

Ale navodil tím patřičnou náladu pro přednášku, kterou plánoval. "Teď poslouchejte, chlapci," začal, když se vrátili. "Pozítří dorazí thorium. Od té chvíle vám končí prázdniny. Ta látka je jedovatá. Musíte na to celou dobu pamatovat."

"Jistě," souhlasil Morrie. "To všichni víme."

"Víte to jen povrchně. Chci, abyste si to uvědomovali každou minutu. Vytyčíme nechráněnou oblast mezi lodí a ohradou. Jestli vám do toho úseku odfoukne vítr klobouk, ať tam zůstane, ať tam zpráchniví - ale nechoďte pro něj!"

Ross se tvářil zmateně. "Počkejte chvíli, doktore. Stalo by se něco, kdybyste se vystavil jeho působení jen na několik sekund?"

"Pravděpodobně ne," souhlasil Cargraves, "za předpokladu, že by se jednalo o celkovou dávku, kterou jste kdy dostali. Ale všichni budeme pod určitým zářením po celou dobu, dokonce i přes štít. Škodlivé účinky radioaktivity se akumulují. Jakékoliv expozici, které se můžete vyhnout, se vyhnout musíte. Budete mít větší šanci, pokud budete ozářeni při případné nehodě. Arte!"

"Cože? Ano, pane!"

"Od této chvíle budeš naším lékařským důstojníkem. Musíš dohlédnout na to, že všichni budou po celou dobu nosit rentgenový film - a tím myslím po celou dobu - a svůj elektroskop. Chci, abys měnil filmy, vyvolával je a kontroloval elektroskopy podle instrukcí v manuálu. O všem budeš vést zápisy a podávat mi hlášení každý pátek ráno, nebo častěji, pokud zjistíš něco, co není v normě. Pochopil jsi mne?"

"Pochopil, doktore."

"Kromě toho ve městě pro všechny zařídíš vyšetření krevního obrazu jedenkrát týdně."

"Myslím, že bych se mohl naučit vyhodnocovat krevní obraz sám," nabídl Art.

"Nech to na opravdových doktorech. Máš dost starostí s tím, abys udržel všechno elektrické vybavení v bezproblémovém chodu. Ještě jednu věc." Rozhlédl se kolem sebe a čekal, až získá jejich plnou pozornost.

"Pokud se u kohokoliv zjistí, že mohl překročit radiační dávku, ať už pomocí filmu nebo krevního obrazu nebo čehokoliv, pošlu ho domů na léčení. Nebude "ještě jedna příležitost". Tady se střetáváte s tvrdými podmínkami - ne se mnou, ale s přírodními zákony. Pokud se dopustíte chyby, odejdete a my najdeme někoho, kdo zaujme vaše místo."

Vážně přikývli a Art řekl: "Doktore?"

"Ano?"

"Řekněme, že by tvůj film ukázal překročení přípustné dávky?"

"Můj? To je nepravděpodobné! Jestli k tomu dojde, můžete mne vyrazit za bránu - já se té látky bojím!"

"Přesto," pokračoval vážněji, "mne budeš kontrolovat stejně jako kohokoliv jiného. Teď se navečeříme.

Chci, abyste ty a Morrie měli dnes službu v kuchyni, aby Ross mohl hned po večeři začít studovat. Rossi, budeme vstávat v pět, tak běž brzy spát."

"Dobře. Co se chystá?"

"Výlet do Albuquerque - na nákupy." Nechtělo se mu do vysvětlování. Neměli tady žádné střelné zbraně. Zdálo se, že představují zbytečné výdaje - mnoho lidí strávilo celé roky v poušti a nestřelili do ničeho, jen do vlastních úst, uvažoval. A co se týkalo vysněné výpravy - po čem můžete střílet na Měsíci?

Ale známky toho, že se tu někdo potuluje, dokonce i na tomhle ohrazeném a zakázaném místě, ho znervóznily. Artovu signalizační ohradu kontrolovali každou noc, a Art spal s tichým hučením elektřiny z aktivního obvodu v uších. Zatím nedošlo k žádnému novému poplachu. Přesto Cargraves cítil nervozitu.

Cargraves se probudil asi ve tři-hodiny v noci. Zjistil, že mu Art třese ramenem a do očí mu svítí světlo. "Doktore! Doktore! Probuď se!"

"Cože! Co se děje?"

"Z reproduktoru se ozvalo kvílení." Cargraves okamžitě vyskočil z postele. Naklonili se nad reproduktorem. "Nic neslyším."

"Snížil jsem hlasitost, ale uslyšíš to. Teď znovu - slyšíš?" Z bedničky se ozvalo zřetelné kvílení. "Mám probudit ostatní?"

"Hm... ne. Zatím ne. Proč jsi rozsvítil?"

"Nejspíš jsem chtěl, aby bylo světlo," připustil Art.

"Chápu." Cargraves si natáhl kalhoty a zápolil s botami. "Chci, abys na deset sekund zhasl. Vylezu oknem. Pokud se nevrátím do dvaceti minut, nebo jestli uslyšíš cokoliv, co bude znít zlověstně, probuď chlapce a vyrazte za mnou. Ale držte se pohromadě. Z žádného důvodu se nerozdělujte." Zasunul si do kapsy baterku. "V pořádku."

"Neměl bys chodit sám."

"Ale jdi, Arte. Domníval jsem se, že jsme takové věci vyřešili."

"Ano, ale - no tak dobře!" Art se postavil k vypínači. Cargraves vylezl oknem, a než se světlo opět rozsvítilo, tiše přešel za strojnickou dílnu. Skrýval se v přítmí a nechal oči, aby si přivykly na tmu.

Byla bezměsíčná noc, jasná a čistá, jaká v poušti bývá. Na východní obloze zářil Orion. Cargraves byl brzy schopen rozlišit šalvějové keře, kůly ohrady a temný trup sto yardů vzdálené lodi.

Visací zámek na strojnické dílně byl neporušený a okna zajištěná. Doktor se snažil, aby co nejlépe využil svůj skrovný kryt a dostal se až k lodi.

Dveře byly pootevřené. Nemohl si vzpomenout, jestli jako poslední vycházel on nebo Ross. I kdyby se jednalo o Rosse, nebylo pravděpodobné, že by zapomněl zamknout dveře.

Zjistil, že se mu do lodi vstoupit nechce. Litoval, že odkládal nákup zbraní; pětačtyřicítka v ruce by ho uklidnila.

Otevřel dveře dokořán a rychle se mihnul dovnitř. Sehnutý se vzdálil od dveří, kde by jeho silueta mohla představovat snadný terč. Krčil se v temnotě, naslouchal a snažil se zpomalit bušící srdce. Když si byl jistý, že nic neslyší, vytáhl baterku, držel ji na délku paže od sebe a rozsvítil ji.

V úseku pro pilota nikdo nebyl. Cargraves se do určité míry uklidnil a protáhl se dozadu nákladovým prostorem, také prázdným, do motorového úseku. Nikdo tu nebyl. Zdálo se, že se tady nic nezměnilo.

Opatrně opustil loď a tentokrát se ujistil, že jsou dveře zajištěné. Širokým obloukem obešel boudu a strojnickou dílnu a snažil se sám sebe přesvědčit, že uvnitř ohrady nikdo není. Ale za svitu hvězd by se mohlo v šalvěji skrývat padesát mužů, kdyby se jednoduše přikrčili a nehýbali.

Vracel se do boudy, a když se blížil, hvízdl na Arta.

"To je dost, že ses vrátil," stěžoval si Art. "Právě jsem se chystal vzbudit ostatní a jít za tebou. Zjistil jsi něco?"

"Ne? Ozvalo se ještě něco?"

"Ani pípnutí."

"Nemohl to být kojot, který se otřel o drát?"

"Jak by se dostal kojot přes vnější oplocení?" chtěl vědět Art.

"Podhrabal by se. Tady kojoti jsou. Slyšeli jsme je."

"Podle vytí můžeš poznat jak je kojot daleko."

"Slyšme starou pouštní lišku! Tak dobře, nech světlo svítit, ale jdi zpátky do postele. Já budu vzhůru. Stejně musím za hodinu vstávat. Zalez si do spacáku."

Cargraves se usadil s dýmkou a přemýšlel.

Během výpravy do Albuquerque byl Cargraves příliš zaneprázdněný, než aby si dělal starosti s předcházející nocí. Rossův styl, kterým hnal svůj auťák, mu nechal jen málo času na přemýšlení o něčem jiném než o tom, jak je život krátký a jak je obtížné si udržet klobouk. Ale Ross je dopravil do města tak rychle, že měli spoustu času k nakupování.

Cargraves si vybral dvě pušky Garand, armádní přebytky za nízkou cenu, a přidal policejní osmatřicítku speciál, vycházející z konstrukce pětačtyřicítky. Při pohledu na fantastickou sportovní pušku s teleskopickým hledím mu téměř tekly sliny, ale peněz začínal být nedostatek; ještě pár nouzových nákupů nebo jakékoliv delší zpoždění při startu mohlo přivést firmu k bankrotu.

Objednal na výpravu zásobu konzervových stravních dávek vojenského typu.

Zatímco prodavač vypisoval objednávku, Ross diskrétně poznamenal: "Ve většině příběhů o kosmickém cestování se jednoduše jedí pilulky s koncentrovanou stravou. Myslíte, že k tomu někdy dojde?"

"Ne s mými penězi," odpověděl fyzik. "Vy chlapci můžete jíst pilulky, jestli chcete. Já chci jídlo, do kterého se můžu zakousnout."

"Souhlas," řekl Ross.

Zastavili se v pěstitelské školce, kde Cargraves objednal třicet mladých rostlin rebarbory. Měl v úmyslu použít během pobytu na Měsíci rovnovážný systém regenerace vzduchu - oxidu uhličitého za kyslík, pokud to bude možné, a tyto rostliny měly představovat rostlinnou polovinu cyklu. Pro cestu tam a zpátky s sebou měli vézt dostatek kapalného kyslíku k dýchaní, ale systém "rovnovážného akvária" pro obnovování zásoby vzduchu jim mohl umožnit, aby zůstali na Měsíci tak dlouho, jak jim vydrží potraviny.

Objednali také chemická hnojiva, potřebná k hydroponickému pěstování rebarbory. Když to udělali, snědli každý tyčinku v čokoládě a hamburger a pospíchali do tábora.

Jakmile přijeli, ze strojnické dílny se vyhrnuli Morrie a Art. "Vítejte, doktore! Ahoj, Rossi! Máte dobré zprávy?"

Ross jim ukázal zbraně. Art byl žhavý je vyzkoušet a Cargraves to schválil. Morrie se ještě zdržel a řekl: "Mimochodem, doktore, byl tu dnes inspektor CAB."

"Kdo?"

"Inspektor Úřadu pro civilní leteckou dopravu. Měl od vás dopis."

"Ode mne? Co v něm stálo?"

"No co, obsahoval požadavek, aby poslali inspektora, který by prohlédl přestavěné části rakety a schválil ji k letu. Řekl jsem mu, že to není připravené."

"Co jsi mu ještě prozradil? Řekl jsi mu, že je poháněná atomovou energií?"

"Ne, ale zdálo se, že to ví. Také věděl, že plánujeme kosmický let. Proč taková reklama, doktore? Domníval jsem se, že to ještě nějakou dobu udržíme v tajnosti."

"To já taky," odpověděl Cargraves trpce. "A co jsi mu řekl?"

"Nic - na mou duši. Dospěl jsem k názoru, že byste to měl vyřídit vy, tak jsem hrál hloupého. Upozornil jsem Arta a on se choval stejně. Udělali jsme něco špatně?" pokračoval ustaraně. "Vím, že byl z CAB, ale zdálo se mi, že by měl mluvit s vámi. Domníváte se, že se urazil?"

"Doufám, že ho z tebe ranila mrtvice," řekl Cargraves zuřivě. "To nebyl žádný inspektor, Morrie, ale podvodník."

"Cože? Proč... Ale měl váš dopis!"

"Padělaný. Vsadím se, že se skrýval někde za bránou a čekal, až budu pryč. Nechali jste ho někdy samotného?"

"Ne. Počkejte chvilku - jen jednou, asi na pět minut. Byli jsme dole v lodi a on mne poslal, abych se vrátil pro baterku." Chlapec se tvářil zoufale.

"Zapomeň na to. To, co jsi udělal, byla přirozená zdvořilost. Nevěděl jsi, že je to podvodník. Divím se, jak se dostal přes bránu. Přijel autem?"

"Ano, já... brána byla zamčená?"

"Ano, ale mohl přimět správce, aby ho pustil dovnitř." Během hovoru mířili k lodi. Cargraves ji rychle prozkoumal, ale nezjistil žádnou závadu. Zdálo se pravděpodobné, že vetřelec nenašel, co hledal, nejspíš proto, že pohon ještě nebyl nainstalován.

Stále si dělal starosti s problémem zamčené brány. "Zajedu k bráně," oznámil a zamířil k autu. "Řekni to chlapcům."

"Pojedu s vámi." Nikdo z chlapců neuznával Cargravesův styl řízení; po téhle stránce ho neobdivovali. Považovali jeho styl za zastaralý.

"Dobře. Vezmi auto." Morrie utíkal k zbývajícím dvěma chlapcům, kteří plýtvali municí na nevinné plechovky, a zakřičel na ně. O pár sekund později začal túrovat motor, a když Cargraves vklouzl do sedadla vedle něj, byl připraven prudce vyrazit.

Visací zámek byl neporušený, ale jeden článek silného řetězu byl přeříznut a nahrazen drátem. "Tak, to bychom měli," odbyl celou záležitost Cargraves.

"Nebylo by lepší dát sem nový řetěz?" ptal se Morrie.

"Proč se namáhat? Pilu na kov pořád ještě má."

Cesta zpátky byla pochmurná. Cargraves měl starosti. Morrie cítil odpovědnost za to, že podvodníka neodhalil a neuvěznil. Když o tom zpětně přemýšlel, napadaly ho desítky dramatických způsobů, jak to udělat.

Cargraves mu řekl, aby držel jazyk za zuby, dokud nebude po večeři. Když uklidili nádobí, seznámil ostatní se zlověstnými událostmi. Art a Ross je přijali s vážným výrazem v obličeji, ale bez zjevného vzrušení. "Tak takhle to je," řekl Ross. "Vypadá to, že nás někdo nemá rád."

"Takový špinavec," řekl tiše Art. "Zdál se mi příliš úlisný. Rád bych ho měl na mušce Garandu."

"Možná se ti to vyplní," odpověděl mu Cargraves střízlivě. "Taky jsem vám měl přiznat, kamarádi, že jsem měl obavy..."

"Nesmysl, to už jsme věděli, když jsi objednal to poplašné zařízení."

"Asi ano. Nemohu přijít na to, proč by to někdo měl dělat. Prost zvědavosti bych rozuměl, jakmile se prozradilo - a zdá se, že se to stalo - že se chystáme ke kosmickému letu. Ale ať to byl kdokoliv, pohánělo ho něco víc než zvědavost, když uvážíme, jak daleko byl ochoten za-jít."

"Vsadím se, že chce ukrást tvůj kosmický pohon, strýčku Done."

"To by mohla být pěkná dobrodružná historka, Arte, ale nedává to smysl. Kdyby věděl, že mám raketový pohon, vše, co by musel udělat, by bylo podat komisi žádost o licenci a použít ho."

"Možná si myslí, že jsi komisi neprozradil některé důležité poznatky?"

"Kdyby si to myslel, mohl by se písemně zaručit, že zaplatí náklady, a dožadovat se přezkoumání. Nemusel by mít falešné dopisy nebo pronikat přes brány. Pokud by mi to dokázal, šel bych do vězení."

"Hlavní není," prohlásil Morrie, "proč tu čmuchá, ale co můžeme udělat, abychom tomu zabránili. Myslím, že bychom měli v noci držet hlídky." Pohlédl na pušky.

"Ne," nesouhlasil Cargraves. "Artův výstražný obvod je lepší než stráž. V noci není dost dobře vidět. Už jsem se přesvědčil."

"Dejme tomu," vložil se do hovoru Art. "Podívej - mohl bych vzít naváděcí radar a namontovat ho na střechu naší boudy. Kdyby byl nastaven na režim snímání, který se používá při přistávání, zachytil by všechno v okolí."

"Ne," odpověděl Cargraves. "Nechtěl bych riskovat, že se poškodí vybavení. Je důležitější mít radar v pořádku pro přistání na Měsíci, než ho použít na nezvané hosty."

"Á, já bych ho nepoškodil!"

"Já si stále myslím," trval na svém Morrie, "že střelit po něm je nejlepší řešení."

"Tím spíš," zdůraznil Art. "Já ho objevím na obrazovce. Ty si nasadíš sluchátka s přibližně tisíci stopami drátu a já tě ve tmě navedu přímo k němu. Pak ho dostaneš."

"To zní dobře," souhlasil Morrie.

"Uklidněte se," varoval je Cargraves. "Vy si, kamarádi, možná myslíte, že tohle je Divoký západ, ale zjistili byste, že by se na vás soudce velice rozhněval, pokud byste zastřelili člověka, který jednoduše vstoupil na cizí pozemek. Vy jste, chlapci, četli příliš mnoho komiksů."

"Těch jsem se ani nedotkl," popíral Art velmi vášnivě. "V každém případě ne příliš často," opravil se.

"Jestli nemůžeme střílet, tak proč jste nakupoval zbraně?" chtěl vědět Ross.

"Máš pravdu. Můžeš střílet - ale musíš si být jist, že se jedná o sebeobranu. Raději odvezu pušky zpátky do obchodu, než aby mi tu okolo pobíhala smečka zdivočelých kovbojů s touhou po krvi v očích a svědícím prstem na spoušti. Použít pušky k odstrašení čmuchalů, to je něco jiného. Můžete střílet, ale střílejte tam, kde ten člověk není - pokud nebude střílet jako první."

"Tak dobře."

"V pořádku."

"Doufám, že bude střílet jako první!"

"Nějaký jiný nápad?"

"Jen jeden," odpověděl Art. "Předpokládejme, že náš kámoš přeruší elektrické vedení. Máme na něj připojeno všechno - světlo, rádio, dokonce i poplašné zařízení. Může přerušit vedení, až půjdeme spát, a celé to tu vykrást, aniž bychom to zjistili."

Cargraves přikývl. "Na to jsem měl myslet." Uvažoval. "Ty a já natáhneme hned teď dočasné vedení z lodních baterií k poplašnému zařízení. Zítra zapojíme nouzové osvětlení." Postavil se. "Pojď, Arte. A vy se, chlapci, pusťte do práce. Studijní hodina."

"Studijní hodina?" protestoval Ross. "Dnes večer? Nemůžeme se soustředit na knihy - ne dnes večer."

"Můžete se o to pokusit," prohlásil doktor pevně. "Je známo, že někteří lidé psali knihy, zatímco čekali, až je oběsí."

Noc uběhla v klidu. Ross a doktor byli od časného rána v lodi a nechali Arta a Morrieho, aby vytvořili obvod nouzového osvětlení, napojený na autobaterii. Doktor chtěl mít všechno připravené až dorazí thorium. Vlezl s Rossem do rakety a s nadšením se pustili do práce. Cargraves začal rozkládat nástroje, zatímco Ross, který si šťastně a falešně pohvizdoval, se vtlačil za okraj štítu.

Cargraves vzhlédl právě včas, aby spatřil jasný, velice jasný záblesk. Pak ho do tváře udeřila mohutná tlaková vlna a srazila ho zpět proti boku lodi.

KAPITOLA SEDMÁ

"VYRAZÍME, I KDYBYCHOM MUSELI JÍT PĚŠKY"

Art mu třásl ramenem. "Doktore!" prosil. "Doktore! Prober se - jsi hodně zraněný?"

"Rossi..." řekl Cargraves nezřetelně.

"Nejsem Ross; jsem Art."

"Ale Ross – jak je na tom Ross? Zabilo, zabilo ho to?"

"Nevím. Je s ním Morrie."

"Jdi to zjistit."

"Ale ty jsi..."

"Řekl jsem, jdi to zjistit!" Pak opět ztratil vědomí. Když podruhé přišel k sobě, Art se nad ním opět skláněl. "Strýčku," řekl, "dovezli thorium. Co máme dělat?"

Thorium. Thorium? Bolela to hlava a zdálo se mu, že to slovo nemá vůbec žádný význam. "Hm, hned půjdu... a co Ross? Je mrtvý?"

"Ne, není mrtvý."

"Jak těžce je zraněný?"

"Zdá se, že má zasažené hlavně oči. Není pořezaný, ale nevidí. Co jim mám říct k tomu thoriu, strýčku?"

"Á, k čertu s thoriem! Řekni jim, ať ho odvezou zpátky."

"Cože?"

Snažil se vstát, ale příliš se mu točila hlava, byl velice slabý. Nechal hlavu sklesnout dozadu a pokusil se soustředit vířící myšlenky. "Nebuď hlupák, Arte," mumlal podrážděně. "Thorium nepotřebujeme. Výprava skončila, celé to byla chyba. Pošli ho zpátky - je to jed." Před očima měl mžitky; zavřel je. "Rossi..." pronesl.

Dotek rukou na těle ho opět přivedl k vědomí. Morrie s Artem ho šetrně, ale rozhodně prohmatávali. "Jen klid, doktore," nabádal ho Morrie.

"No..." zamračil se Morrie, "Ross se zdá být v pořádku, kromě očí. Říká, že je v pořádku."
"Ale je slepý?"
"No, nevidí."
"Musíme ho dopravit do nemocnice." Cargraves se posadil a pokusil se postavit. "Au!" Náhle se posadil.
"Má něco s nohou," řekl Art.
"Podíváme se na ni. Nehýbejte se, doktore." Šetrně mu zuli levou botu a svlékli ponožku. Morrie nohu prohmatal. "Co myslíš, Arte?"
Art ji prozkoumal. "Je buď vymknutá, nebo zlomená. Potřebujeme rentgenový snímek."
"Kde je Ross?" naléhal Cargraves. "Musíte ho dostat do nemocnice."
"Jistě, jistě," souhlasil Morrie. "Vás tam také musíme odvézt. Rosse jsme odvedli do boudy."
"Chtěl bych ho vidět."
"Hned to bude! Okamžik, než dojdu pro auto."
S Artovou pomocí se Cargravesovi podařilo postavit na zdravou nohu a dokulhal ke dveřím. Sestoupit z lodi bylo bolestivé, ale zvládl to a vděčně klesl do sedadla automobilu.
"Kdo je to?" zavolal Ross, když vešli dovnitř. Cargraves se opíral o oba chlapce.
"Všichni," odpověděl Art.
Cargraves viděl, že Ross leží na svém kavalci a oči má zakryté kapesníkem. Cargraves k němu dokulhal. "Jak je, chlapče?" zeptal se chraplavě.
"Ach, to jste vy, doktore. Zvládnu to. Bylo by potřeba víc než tohle, aby se mnou skoncovali. Jak jste na tom vy?"
"Jsem v pořádku. Co tvé oči?"
"No," připustil Ross, "abych řekl pravdu, nefungují příliš dobře. Vše, co vidím, jsou purpurová a zelená světla." Hovořil klidně, téměř radostně, ale na hrdle mu viditelně tepalo. Cargraves začal odstraňovat obvaz, ale Morrie ho zarazil.
"Nechte ten obvaz na pokoji, doktore," řekl pevně. "Není tam nic k vidění. Počkejte, dokud ho nedostaneme do nemocnice."
"Ale... Tak dobře, dobře. Pokračujte."
"Čekali jsme jenom na vás. Art vás odveze."
"A co budeš dělat ty?"
"Já," prohlásil Morrie, "vylezu na střechu naší boudy se zásobou sendvičů a s puškou. Až se vrátíte, ještě tam budu."
"Ale..." Cargraves lehce pokrčil rameny a nechal to být.
* * *
Když se vrátili, Morrie sešplhal dolů a pomáhal Cargravesovi odkulhat do boudy. Art vedl Rosse, který měl profesionálně zavázané oči a v kapse košile zastrčené tmavé brýle. "Jak to dopadlo?" ptal se Morrie všech, ale oči upíral na Rosse.
"Je příliš brzy, aby se dalo něco říct," prohlásil těžce Cargraves, zatímco si sedal na židli. "Žádné zjevné poškození, ale optický nerv se zdá být ochromený."
Morrie mlaskl a mlčel. Ross šátral po židli a posadil se. "Uklidni se," doporučil Morriemu. "Budu v pořádku. Ten záblesk způsobil očím šok. Doktor mi o tom všechno pověděl. Podobné případy někdy trvají i tři měsíce, pak se to spraví."
Cargraves se kousl do rtu. Doktor mu řekl víc než Rossovi. Občas to v pořádku není; občas zůstane trvalé poškození.
"A co vy, doktore?"
"Výron a pohmožděná záda. Obvázali mne."
"Nic jiného?"
"Ne. Oba jsme dostali protitetanovou injekci, ale to bylo jen pro jistotu."
"No," prohlásil Morrie radostně, "zdá se mi, že by se naše firma mohla opět brzy rozjet."
"Ne," odmítl Cargraves. "Ne, to nemohla. Snažím se něco říct těmhle ťulpasům už od té chvíle, co jsme opustili nemocnici, ale neposlouchají. Skončili jsme. Firma je na mizině."

Nikdo z chlapců nepromluvil. Cargraves zvýšeným hlasem pokračoval: "Žádná výprava na Měsíc nebude. Nechápete to?

Morrie na něj chladně pohlédl. "Řekl jste, že je firma na mizině. Znamená to, že vám došly peníze?"

"No, úplně ne, ale to je jedna okolnost. Co jsem měl namysli..."

"Mám nějaké akcie," oznámil Ross a otočil zavázanou hlavou.

"V tom problém není," odpověděl Cargraves velmi vlídně. "Cením si tvé nabídky; nemysli si, že ne. A nedomnívej se, že se chci vzdát. Ale otevřely se mi oči. Bylo to bláznivé, bláznivé už od začátku, čirá pošetilost. Ale dovolil jsem svým touhám, aby převážily nad rozvahou. Neměl jsem vás do toho, chlapci, zatahovat. Tvůj otec měl pravdu, Rossi. Teď musím napravit, co se dá."

Ross zavrtěl hlavou. Morrie pohlédl na Arta a řekl: "Co tomu říkáš, lékařský důstojníku?"

Art se zatvářil značně rozpačitě. Chystal se něco říct, ale nakonec si to rozmyslel. Místo toho šel k lékárničce a vytáhnul teploměr. Vrátil se k Cargravesovi. "Otevři ústa, strýčku."

Cargraves chtěl promluvit, ale Art mu vstrčil trubičku do úst. "Nemluv, když ti měřím teplotu," napomenul ho a pohlédl na své náramkové hodinky.

"Tedy, co..."

"Drž zavřená ústa!"

Soptící Cargraves se podřídil. Nikdo nepromluvil, dokud Art opět nesáhl po teploměru. "Kolik ukazuje?" chtěl vědět Morrie.

"Sto deset."

"Nech mne podívat," dožadoval se Cargraves, ale Art držel teploměr mimo dosah. Doktor vstal a bezmyšlenkovitě přitom přenesl váhu na poraněnou nohu. Pak se velmi rychle posadil. Art sklepal teploměr, vyčistil ho a odložil.

"Je to takhle," prohlásil Morrie pevně. "Vy šéf nejste; šéf jsem já."

"Cože? Co to do tebe pro všechno na světě vjelo, Morrie?"

Morrie řekl: "Co ty na to, Arte?"

Zdálo se, že Art je v rozpacích, ale prohlásil zarputile: "Je to tak, strýčku."

"Rossi?"

"Nejsem si jistý, o co jde," řekl Ross pomalu, "ale chápu, na co narážejí. Držím s Artem a Morriem."

Cargravese opět rozbolela hlava. "Myslím, že jste se všichni zbláznili. Ale není v tom žádný rozdíl, stejně jsme vyřízení."

"Ne," odpověděl Morrie, "my jsme se nezbláznili. Ještě se uvidí, jestli jsme vyřízení. Důležité je, že jste na seznamu nemocných. Nemůžete dávat žádné příkazy ani dělat jakákoliv rozhodnutí, dokud z něj nebudete vyškrtnut."

"Ale..." Cargraves se odmlčel a pak se zasmál. Byl to jeho první smích po celých hodinách. "To je praštěné. Po technické stránce jste mne unesli. Nemůžete mne dát na seznam nemocných kvůli tomu, že mám o stupeň zvýšenou teplotu."

"Proto jste se na seznam nemocných nedostal, ale kvůli teplotě na něm zůstáváte. Art vás dal na seznam, když jste byl v bezvědomí. Zůstanete na seznamu, dokud vás nevyškrtne - to vy jste z něj udělal zdravotního důstojníka."

"Ano, ale... Podívej, Arte - dal jsi mne na seznam nemocných už dřív? Není to jen trik, který jste si vymysleli, abyste mne přelstili?"

"Ne, strýčku," ujistil ho Art, "když jsem řekl Morriemu, že jsi prohlásil, že nemáme přijímat thorium, snažil se to u tebe ověřit. Ale ty jsi zhasl jako svíčka. Nevěděli jsme, co máme dělat, dokud Morrie nepoukázal na to, že jsem zdravotní důstojník a musím rozhodnout, jestli jsi nebo nejsi schopen vykonávat svou funkci. Tak..."

"Ale ty jsi nemohl.... Kromě toho, tohle všechno je bezpředmětné. Poslal jsem thorium zpátky. Nepoletíme na žádnou výpravu, není žádný zdravotní důstojník, není žádný zástupce velitele. Tahle organizace skončila."

"Ale to jsem se ti právě snažil říct, strýčku. Neposlali jsme thorium zpátky."

"Cože?"

"Podepsal jsem příjem," vysvětloval Morrie, "jako váš zástupce."

Cargraves si promnul čelo. "Vy chlapci - jste mne porazili! Nehraje to však žádnou roli. Dospěl jsem k názoru, že celá ta myšlenka byla nesprávná. Já na Měsíc nepoletím a tím to končí. Počkej chvilku, Morrie! Nepřu se s tebou, že nejsi dočasně ve vedení - ale promluvit můžu, ne?"

"Jistě. Můžete hovořit. Ale nic nevyřešíme, dokud vám neklesne teplota a v noci se nevyspíte."

"Tak dobře. Ale uvidíte, že se věci vyřeší samy. Musíte mít mne, abych postavil kosmický pohon. Je to tak?"

"Hm... ano."

"Není v tom žádné "možná". Vy jste se toho, chlapci, naučili o atomistice spoustu, a rychle. Ale nevíte dost. Ještě jsem vám ani neřekl, jak má ten pohon fungovat."

"Můžeme získat licenci vašeho patentu, dokonce i bez vašeho svolení," vstoupil do hovoru Ross. "My na Měsíc poletíme."

"Možná byste mohli - kdybyste získali jiného jaderného fyzika, který by s vámi do toho šel. Ale tenhle podnik to už nebude. Poslouchejte mne, chlapci. Nezáleží na tom, že mám mírnou horečku. Mám to v hlavě srovnané poprvé od té doby, co mne praštili do hlavy při zkoušce vaší rakety. A chci vám vysvětlit některé věci. Musíme se rozejít, ale nechci, abyste se na mne hněvali."

"Jak to myslíte - co mne praštili do hlavy?"

Cargraves promluvil velice mírně. "Věděl jsem už tenkrát, když jsme prohledali váš pozemek, že ta "nehoda" nebyla žádná nehoda. Někdo mne praštil, pravděpodobně obuškem. Tenkrát jsem nedokázal pochopit, proč, a ještě to nevím. Mělo se mi rozsvítit, když se tu začali objevovat čmuchalové. Ale nedokázal jsem uvěřit, že je to opravdu vážné. Včera jsem zjistil, že ano. Nikdo se nebude vydávat za federálního inspektora, pokud nebude hrát vysokou hru a nebude ochoten udělat téměř cokoliv. Vyvolalo to ve mně veliké obavy. Ale stále ještě jsem nechápal, proč by chtěl někdo získat cokoliv z našeho vybavení, a rozhodně jsem si nepomyslel, že se nás pokusí zabít."

"Myslíte, že nás chtěli zabít?" zeptal se Ross.

"Zjevně to tak vypadá. Nastražil to ten falešný inspektor. Umístil sem nějakou bombu."

"Možná měl v úmyslu zničit loď, než nás zabít."

"Kvůli čemu?"

"No," řekl Art, "možná se snaží získat tu cenu."

"Zničení naší lodi by mu žádné peníze za cenu nepřineslo."

"Ne, ale mohl by nám zabránit, abychom ho porazili."

"Možná. Je to přitažené za vlasy, ale je to stejně dobré vysvětlení jako každé jiné. Na důvodu však nezáleží. Tam venku je někdo, kdo nás chce dostat, a je ochoten zajít do jakéhokoliv extrému. Tahle poušť je osamělé místo. Kdybych si mohl dovolit rozestavit okolo ostrahu, třeba bychom to zvládli. Ale já nemohu. A také nesmím dovolit, aby na vás, na děti, stříleli nebo dělali bombové útoky. Není to poctivé vůči vám, ani vůči vašim rodičům."

Art se tvářil sveřepě a nešťastně. Obličej Morrieho byl netečná maska. Nakonec prohlásil: "Jestli to je všechno, co jste chtěl říct, doktore, navrhuji, abychom se najedli a odročili to na zítra."

"Tak dobře."

"Ještě ne." Ross se postavil. Šátral po opěradle své židle a snažil se zorientovat. "Kde jste, doktore?"

"Tady - vlevo od tebe."

"V pořádku. Teď vám chci něco říct. Já na Měsíc poletím. Nějak na Měsíc poletím, ať chcete letět, nebo ne. Poletím na Měsíc, dokonce i kdybych už nikdy neviděl. Poletím na Měsíc, i kdyby mne Morrie nebo Art museli vodit. Vy si dělejte, co chcete."

"Ale překvapujete mne, doktore," pokračoval. "Bojíte se nést za nás zodpovědnost, ne? Je to tak?"

"Ano, Rossi, je to tak."

"Přesto jste byl ochoten převzít odpovědnost za to, že nás povedete na výpravu na Měsíc. To je nebezpečnější než cokoliv, co se může odehrát tady, ne? Nebo snad není?"

Cargraves se kousl do rtů. "To je jiné."

"Povím vám, v čem je to jiné. Kdybychom byli zabiti při pokusu o uskutečnění letu, existuje pravděpodobnost devadesát devět procent, že bychom byli zabiti všichni společně. Nemusel byste se vrátit a cokoliv vysvětlovat našim rodičům. V tom je ten rozdíl!"

"Ale jdi, Rossi!"

"Žádné "ale jdi". Co se to, k čertu, děje, doktore?" pokračoval trpce. "Předpokládejme, že by se to stalo na Měsíci. To byste se také celý klepal a veškerá vaše morálka by se vypařila? Doktore, překvapujete mne. Jestli budete mít nervový záchvat pokaždé, když začnou být okolnosti poněkud tvrdší, hlasuji pro to, aby byl Morrie kapitánem nastálo."

"To stačí, Rossi," vložil se Morrie tiše.

"Tak dobře, stejně jsem skončil." Ross se posadil.

Zavládlo nepříjemné ticho. Morrie ho přerušil tím, že prohlásil: "Arte, pojďme připravit něco k jídlu. Studijní hodina bude i bez toho pozdě." Cargraves se zatvářil překvapeně. Morrie spatřil jeho výraz a pokračoval: "Jistě. Proč ne? Art a já můžeme číst nahlas."

Cargraves toho večera předstíral, že je ospalý, dávno předtím, než opravdu byl. Proto si mohl všimnout, že Morrie a Art stojí střídavě celou noc na stráži, ozbrojení a v pohotovosti. Zdržel se však, aby jim nabízel jakoukoliv radu.

* * *

Oba chlapci šli spát za svítání. Cargraves vylezl namáhavě, ale tiše z postele a oblékl se. Opíral se o hůl a kulhal k lodi. Chtěl prozkoumat škody, které způsobila bomba, ale nejprve si všiml bedny, obsahující thorium. Kvůli přepravnímu štítu proti radiaci byla objemná. S úlevou viděl, že pečeť atomové komise je naprosto neporušená. Pak se vsoukal do lodi a pomalu se vydal do strojové části.

Škody byly pozoruhodně malé. Trocha svařování, pomyslel si, trocha kování a trocha práce u tavné pece by to spravily. Překvapeně zkoumal dál.

Nalezl šest malých kousků plastického materiálu, podobných kytu, ukrytých pod zadní částí štítu. I když k těm nevinně vyhlížejícím malým předmětům nebyly připojeny žádné výbušné zápalníky ani elektrické vedení, nepotřeboval žádný plánek, aby pochopil, o co jde. Bylo zřejmé, že záškodník nestačil připojil víc než jednu ze svých malých smrtících hraček během několika minut, kdy byl sám. Jeho záměrem bylo zničit oddíl s pohonnou jednotkou - a zabít kohokoliv, kdo by měl dost velkou smůlu a nástrahu spustil.

Cargraves velmi pozorně odstraňoval kusy výbušniny a potil se přitom. Pak opatrně hledal další. Když byl spokojen, vsunul je do kapsy košile a vyšel ven. Jak šplhal dolů, omezovaný zchromlou nohou, byl celý rozechvělý, protože se cítil jako lidská bomba. Pak dokulhal k oplocení ohrady a naházel výbušniny na již kontaminovanou plochu, tak daleko, jak dokázal. Než hodil první, z preventivních důvodů dal všechny kusy pryč od těla, aby byl připraven padnout na břicho. Ale k explozi nedošlo; látka byla zjevně necitlivá k nárazu. Když skončil, otočil se a spokojil se s tím, že nechá slunce a déšť, aby látku zničily.

Před boudou nalezl Rosse, jak obrací ovázanou tvář k ranímu slunci.

"To jste vy, doktore?" vyhrkl mladík.

"Ano. Dobré ráno, Rossi."

"Dobré ráno, doktore." Ross se vydal k vědci a opatrně přitom nohama zkoumal zem. "Poslyšte, doktore, řekl jsem včera večer pár hrubostí. Omlouvám se. Myslím, že jsem byl rozrušený."

"Zapomeň na to. Všichni jsme byli rozrušení." Nalezl chlapcovu tápající ruku a stiskl ji. "Co tvé oči?"

Rossova tvář se rozjasnila. "Vedou si velice dobře. Vykoukl jsem opatrně zpod obvazu, když jsem vstával. Vidím..."

"Výborně!"

"Vidím, ale všechno je rozmazané a vidím dvojitě, možná trojitě. A světlo mi vadí, takže jsem si dal obvaz zpátky."

"Zdá se, že budeš v pořádku," odvážil se prohlásit Cargraves. "Ale buď opatrný."

"Ó, budu. Řekněte, doktore..."

"Ano, Rossi?"

"Hm... ne, nic. O nic nejde."

"Myslím, že vím, Rossi. Změnil jsem názor. Rozmyslel jsem si to včera večer, než jsem šel spát. Půjdeme do toho."

"Dobře!"

"Možná je to dobře, možná špatně. Nevím. Ale jestli to takhle cítíte, jsem s vámi. Vyrazíme, i kdybychom museli jít pěšky."

KAPITOLA OSMÁ

K OBLOZE!

"To je vám už podobné, doktore!"
"Díky. Jsou ostatní vzhůru?"
"Ještě ne. Moc se nevyspali."
"Já vím. Tak je nech spát. Sedneme si venku do auta. Chyť se mne za ruku."
Když se usadili, Ross se zeptal: "Doktore, jak dlouho bude ještě trvat, než budeme připraveni?"
"Moc dlouho ne. Proč?"
"No, přemýšlel jsem, že náš hlavní problém spočívá v tom, jak rychle se dostaneme pryč. Jestli budou pokračovat pokusy, aby nás zastavili, jeden z nich se podaří. Přál bych si, abychom mohli odletět už dnes."
"To nemůžeme," odpověděl Cargraves, "ale nemělo by to trvat dlouho. Nejprve musím namontovat motor, ale je to skutečně jen záležitost poskládání dílů dohromady. Měl jsem téměř všechno připraveno, ještě než jsem se s vámi setkal."
"Přál bych si, abych neměl oči v tahu."
"Je to jediná práce, kterou musím udělat sám. Ne, že bych se snažil tě k tomu nepustit, Rossi," dodal rychle, když spatřil hochův výraz. "Nikdy jsem funkci motoru nevysvětloval, protože jsem se domníval, že to bude snadnější, až budeme mít všechno zařízení před sebou."
"Dobře, jak tedy funguje?"
"Pamatuješ si ze základů fyziky Heronovu turbinu? Jakýsi kotel dole a větrníček, podobný rozprašovači na zalévání trávníku, nahoře? Zahřeješ kotel, pára stoupá větrníčkem a roztáčí ho. No, můj motor pracuje stejně. Místo ohně používám thoriový atomový reaktor a místo vody zinek. Přivedeme zinek k varu, odpaříme ho a získáme zinkovou "páru". Tu necháme unikat tryskou. Takhle to funguje."
Ross hvízdl. "Jednoduché - a elegantní. Ale bude to fungovat?"
"Vím, že bude. Přišel jsem na to, když jsem zkoušel elektrický generátor se zinkovou "párou". Získal jsem silný žhavý proud plynů, jaký jsem potřeboval, ale nedokázal jsem si opatřit turbínu, která by to vydržela. Zničilo to všechny lopatky. Pak jsem si uvědomil, že mám raketový pohon."
"To je skvělé, doktore! Ale řekněte - proč jste nepoužil olovo? Získal byste víc hmoty při menším objemu."
"Dobrý argument. Koncentrovaná hmota znamená menší raketový motor, menší nádrže, menší loď, celkově nižší hmotnost. Ale hmota není naším hlavním problémem. Musíme získat proud plynů, dosahující vysoké rychlosti. Použil jsem zinek, protože má nižší bod varu než olovo. Chci přehřát páru, abych získal vyhovující a rychlý proud plynů, ale nemohu překročit limit stability zpomalovače, který používám."
"Uhlík?"
"Ano, uhlík - grafit. Použijeme uhlík jako zpomalovač toku neutronů a kadmiové vložky k řízení výkonu. Záření se absorbuje v lázni tekutého zinku. Zinek vře a zinková "pára" fičí z trysky tak nádherně, jak je to jen možné."
"Chápu. Ale proč jste nepoužil místo zinku rtuť? Je těžší než olovo a má nižší bod varu než olovo nebo zinek."
"Rád bych, ale je příliš drahá. Tohle je po finanční stránce přísně omezený podnik." Doktor se odmlčel, protože ze dveří boudy vystrčil hlavu Morrie.
"Ahoj! Pojďte se nasnídat, nebo to vyhodím!"
"To nedělej!" Cargraves sklouzl nohou přes okraj auta - nesprávnou nohou - dotkl se země a zaúpěl: "Au!"
"Počkejte chvilku a opřete se o mne," nabídl se Ross.
Plahočili se zpátky a pomáhali jeden druhému. "Kromě reaktoru," pokračoval Cargraves, "už toho moc

nezbývá. Thorium je vloženo do grafitu podle mých výpočtů. Tak nám zbývají jen dva hlavní úkoly: přechodová komora a zkušební běh."

Raketa, i když byla používána při transatlantických letech nad atmosférou, neměla žádnou přechodovou komoru, protože její konstruktéři nikdy nezamýšleli, že by se otevírala jinde než na zemi. Jestliže se měli procházet po měsíčním povrchu, bylo nezbytné mít přechodovou komoru, malý oddělený prostor s dvojími dveřmi. Cargraves plánoval, že na vnitřní straně stávajícího dveřního rámu svaří ocelovou skříň s druhými vzduchotěsnými dveřmi, které se budou otevírat dovnitř.

"Zatímco budete připravovat reaktor, mohu svařovat přechodovou komoru," nabídl Ross. "Tedy, pokud budu včas dobře vidět."

"I kdybys viděl, nemyslím, že by bylo chytré dívat se do svářecího oblouku. Ostatní neumějí svářet?"

"No, ano, ale mezi námi, dokážu udělat hladší svár."

"Uvidíme."

Při snídani sdělil Cargraves i zbývajícím dvěma chlapcům, že se rozhodl pokračovat. Art zčervenal a zadrhl v řeči. Morrie prohlásil vážně: "Myslel jsem si, že vám přes noc klesne horečka. Jaké máte plány?"

"Úplně stejné, jen naléhavější. Co tvůj oddíl?"

"No co, můžu odletět dnes odpoledne. Gyroskopy předou jako koťata. Počítal jsem Hohmannovy oběžné dráhy a S-trajektorie, dokud jsem jich neměl plné zuby. S počítačem jsme jako dvojčata." Zvedl dva prsty.

"Výborně. V tom případě se zaměř na nakládání zásob. A co ty, Arte?"

"Kdo, já? Myslím, že mám všechno připravené. Oba radary fungují bezchybně. Mám pár nápadů, které bych chtěl vyzkoušet s obvody pro frekvenční modulaci."

"Jsou v pořádku tak, jak jsou?"

"Myslím, že jsou dost dobré."

"Tak s přijímači nic nevyváděj. Já tě zaměstnám."

"Ach, jistě."

"A co ta radarová obrazovka, kterou se Art chystal upravit?" vyptával se Morrie.

"Cože? A, ty myslíš tu pro našeho přítele slídila. Hm..." Cargraves měl celou záležitost promyšlenou. "Ross se domnívá, a já s ním souhlasím, že nejlepším způsobem, jak nad tím nezvaným hostem zvítězit, je dostat se odsud tak rychle, jak jen dokážeme. Nechci, aby se radar demontoval z lodi. Ztráceli bychom čas, a vždycky existuje možnost, že zničíme součást vybavení, kterou si nemůžeme dovolit nahradit a bez které se nemůžeme obejít."

Morrie přikývl. "V pořádku. Stejně si stále myslím, že člověk s puškou v ruce dokáže víc, než takové zařízení. Podívejte - jsme čtyři. To znamená dvě hodiny za noc. Držme hlídky."

S tím Cargraves souhlasil. Byly navrženy různé plány, čím doplnit člověka na hlídce a elektricky nabitou ohradu, ale všechny byly hlasováním zamítnuty jako příliš časově náročné, příliš drahé nebo nepraktické. Rozhodli se, že se dál nebudou záležitostí zabývat, jen nechají svítit světla celou noc a instalují lanko kolem lodi. Všechna vedení budou připojena tak, aby se automaticky přepínala na lodní baterie.

* * *

Další týden ve středu si Cargraves sedal k obědu s pocitem uspokojení. Thoriový reaktor se ocitl na svém místě za opraveným štítem. To bylo samo o sobě skvělé, protože Cargraves neměl rád puntičkářskou a trvale nebezpečnou práci při manipulaci s radioaktivním prvkem, i když nosil na těle ochranný štít a bral thorium kleštěmi.

Ale atomový reaktor byl postaven, přechodová komora přivařena na své místo a odzkoušena její vzduchotěsnost. Téměř všechny zásoby byly na palubě. Pro Arta a Rosse zkonstruovali akcelerační visutá lůžka (Cargraves a Morrie překonají nápory energie ve dvou sedadlech pro piloty). Atomový reaktor běžel na nízký výkon. Cargraves cítil, že je všechno v pořádku, a světla na palubní desce svítila zeleně.

Falešný inspektor se už neukázal, ani nedošlo k narušení při nočních hlídkách. Co bylo nejdůležitější, Rossův zrak se dál zlepšoval. Oční specialista prohlásil, že bude v pondělí vyléčený, i když musí několik týdnů nosit tmavé brýle.

Cargravesův výron nadále způsoboval, že kulhal, ale hůl už zahodil. Nic mu nedělalo starosti. Pustil se s

nadšením do Agregate á le Galileo (pro obyčejné smrtelníky hatmatilka) a přemýšlel přitom o článku, který napíše pro Physical Review (Časopis o fyzice). Jako dobrý název mu připadaly Některé ověřené experimentální faktory kosmického letu - od doktora Donalda Morrise Cargravese, B.S., Sc.D., LL.D., nositele Nobelovy ceny, Nat. Acad., Fr. Acad., atd. Ty tituly mu ještě nepatřily - jenom zkoušel, jak budou dlouhé.

Venku zastavilo auto, a přišel Art s poštou. "Je tu Santa Klaus!" zdravil je. "Jeden je od rodičů, Rossi, a jeden od té odbarvené blondýny, ke které se chováš tak mile."

"Nechovám se k ní mile, a je to přírodní blondýna," odpověděl Ross důrazně.

"Ať je po tvém - uvidíš. Tři pro tebe, Morrie - samé obchodní. Zbytek je váš, doktore," dokončil a nechal si dopis od své matky.

"Zase nějaká patlanina," dodal.

"To abych tě připravil na to, co budeš jíst na Měsíci," řekl kuchař. "Poslyšte, doktore..."

"Ano, Morrie?"

"Píše se tu, že konzervové dávky dorazily do města spěšnou poštou. Vyzvednu je dnes odpoledne. Další dva dopisy jsou faktury. Tím končím s odškrtáváním svého seznamu."

"Dobře," odpověděl Cargraves nepřítomně, zatímco otevíral dopis. "Můžeš nám s Rossem pomoci se zkušebním stojanem. To je jediná velká práce, která zbývá." Rozevřel dopis a přečetl si ho.

Pak ho přečetl znovu. Ross si nakonec všiml, že Cargraves přestal jíst, a zeptal se: "Co se děje, doktore?"

"No, nic zvláštního, ale je to mrzuté. Denverská firma nám nemůže dodat dynamometry pro zkušební běh." Hodil dopis Rossovi.

"Je to pro nás hodně špatné?" zeptal se Morrie.

"Ještě nevím. Pojedu s tebou do města. Udělejme to hned po obědě - musím zavolat na východní pobřeží a nechci, aby mne odřízl časový rozdíl."

"To můžeme."

Ross mu podal dopis zpátky. "Cožpak není spousta jiných míst, kde se dají koupit?"

"Spousta stěží. Dynamometry s rozsahem půl milionu liber nejsou běžně na skladě. Zkusíme firmu Baldwin Locomotives."

"Proč je nevyrobíme?" zeptal se Art. "Pro rakety řady Starstruck jsme si zhotovili vlastní."

Cargraves zavrtěl hlavou. "I když o vás mám, vy budižkničemové, vysoké mínění jako o dobrých a všestranných diletantských mechanicích a ohýbačích preclíků, některé práce vyžadují speciální vybavení. Ale když mluvíme o řadě Starstruck," pokračoval a úmyslně změnil předmět hovoru, "uvědomujete si, chlapci, že jsme tu loď nepojmenovali? Jak by se vám líbil Starstruck VI?"

Artovi se líbil. Morrie namítal, že by to měl být Moonstruck*. Ale Ross měl jiný nápad. "Jméno Starstruck bylo dost dobré pro naše modely raket, ale my chceme něco trochu - no, nevím, myslím důstojnějšího - pro loď, která letí na Měsíc."

"Pioneer**?"

"To je kýčovité."

"Thor - kvůli způsobu, jak je poháněná."

"To je dobré, ale ne dost."

"Nazvěme ji Einstein."

"Chápu, proč ji chceš pojmenovat po doktoru Einsteinovi," vložil se do hovoru Cargraves, "ale možná bych měl jiné jméno, které pro vás bude symbolizovat stejnou věc. Co takhle Galileo?"

Nedošlo k žádným námitkám; členové klubu Galileo měli opět shodný názor. Člověk, který jako první spatřil a popsal hory na Měsíci, člověk, jehož jméno se stalo symbolem pevného setrvávání na vědecké svobodě a symbolem svobodné a zvídavé mysli - jeho jméno jim znělo jako hudba.

Cargraves uvažoval, jestli si někdo bude po více než třech staletích pamatovat jejich jména. Když budou mít štěstí, spoustu štěstí. Kolumbus také nebyl zapomenut. Pokud je štěstí opustí, no, havárie rakety je rychlá a čistá smrt.

* * *

Zdálo se, že je štěstí opouští, a to v ničem tak skvělém a působivém, jako je ke zkáze odsouzená a

planoucí raketa. Cargraves se potil v telefonní budce až do pěti hodin - podle času na východním pobřeží - a pak ještě další hodinu, dokud nebylo v Chicagu také po páté. Pak musel připustit, že dynamometry takových rozměrů, jaké potřebuje, nelze získat tak krátce po objednání.

Dával si za vinu, že udělal chybu, a přitom si zapomněl připočíst k dobru, že z ekonomických důvodů chtěl získat přístroje od denverské firmy; očekával, že je dostane z druhé ruky. Ale to, že se obviňoval, ho uklidňovalo.

- - - - -

*Pozn. překladatele: Moonstruck lze přeložit jako "Útok na Měsíc", ale stejné slovo má i jiný význam - bláznivý, potrhlý.

**Průkopník

Když nastupoval do těžce naloženého malého auta, Morrie si všiml, jak má protažený obličej. "Bezvýsledné, co?"

"Bezvýsledné. Vraťme se do tábora."

Ve znepokojivém tichu se několik minut hnali pouštní silnicí. Nakonec Morrie promluvil. "A co říkáte tomuhle, doktore? Uděláme zkoušku s raketou upoutanou na zemi ve stejné konstrukci, kterou jste plánoval použít, ale bez dynamometrů."

"K čemu by to bylo? Musíme vědět, jaký je tah."

"Už se k tomu dostávám. Dovnitř posadíme člověka. Bude pozorovat akcelerometr - samozřejmě kyvadlový akcelerometr a ne ten, který integruje vzdálenost. Kyvadlový akcelerometr ukazuje přetížení v g. Vynásobíme počet g okamžitou celkovou hmotností lodi, a vyjde tah v librách."

Cargraves zaváhal. Chlapcova chyba byla tak zjevná a dala se tak snadno udělat, že si na ni přál upozornit, aniž by zranil jeho hrdost. "Je to chytrý plán, jen bych dal přednost dálkovému ovládání - u nového typu atomového reaktoru vždycky existuje možnost, že vybuchne. V tom zádrhel není. Pokud ale bude loď upoutána k zemi, nebude zrychlovat, bez ohledu na to, jaký tah vyvine."

"Ó!" řekl Morrie. "Hm... V tomhle jsem opravdu vybouchl, doktore."

"Je to normální chyba."

Po dalších pěti mílích Morrie opět promluvil. "Přišel jsem na to, doktore. Raketa Galileo se musí volně pohybovat, aby akcelerometr ukazoval tah. Je to tak? Dobře, udělám s ní zkušební let. Počkejte, počkejte," pokračoval rychle, "vím přesně, co se chystáte namítnout: nechcete, aby kdokoliv riskoval, pokud se tomu dokážete vyhnout. Loď může vybuchnout nebo havarovat. Dobře, tak může. Ale je to má práce. Já pro výpravu nejsem podstatný, vy ano. Musíte mít Rosse jako letového inženýra a musíte mít Arta kvůli radaru a rádiu. Druhého pilota mít nemusíte. Jsem k tomu vhodný."

Cargraves se snažil neformálně odpovědět. "Morrie, tvá analýza svědčí o tom, že máš statečné srdce, ale rozumná není. I kdyby byla pravda, co jsi řekl, ta poslední část nedává úplně smysl. Možná jsem nepostradatelný, pokud ten výlet uskutečníme. Ale jestli zkušební let dopadne špatně, jestli reaktor vybuchne nebo to loď nezvládne a havaruje, pak se žádná výprava neuskuteční a nebudu nepostradatelný."

Morrie se usmál. "Jste úžasně bystrý, doktore."

"Pokusil ses mne převézt, co? No, možná jsem starý a slabý, ale nejsem senilní. Ať je to, jak chce, poskytl jsi mi odpověď. Vynecháme běh s upoutanou raketou a uskutečníme letovou zkoušku. Já ji uskutečním."

Morrie hvízdl: "Kdy?"

"Hned, jak se vrátíme."

Morrie sešlápl pedál plynu až k podlaze. Cargraves litoval, že nezůstal zticha, dokud se nedostali do tábora.

O čtyřicet minut později vydával poslední pokyny. "Vyjeďte z vojenského prostoru a najděte si nějaké místo minimálně deset mil odsud, kde budete moci sledovat tábor a kde se budete moci přikrčit za silničním zářezem nebo podobně. Pokud uvidíte atomový hřib, nepokoušejte se vracet. Jeďte do města a ohlaste to úřadům." Podal Rossovi kufřík. "V případě, že si spálím prsty, dej tohle svému otci. Bude vědět, co s tím má dělat. Teď vyrazte. Dávám vám dvacet minut. Mé hodinky ukazují sedm minut po

páté."

"Ještě okamžik, doktore."

"O co jde, Morrie?" Jeho tón svědčil o tom, že je podrážděný.

"Domlouval jsem se s chlapci a oni se mnou souhlasí. Galileo je postradatelný, ale vy ne. Chtějí, abyste se zkušebního letu nezúčastnil a mohl pokus opakovat."

"To by stačilo, Morrie."

"No, zvládnu to stejně dobře jako vy."

"Jsi na tenkém ledu, Morrie!"

"Ano, pane." Nastoupil do auta. Zbývající dva se vmáčkli vedle něj. "Nashledanou!"

"Hodně štěstí!"

Když odjížděli, zamával jim, a pak se otočil k otevřeným dveřím Galilea. Najednou se cítil velice osaměle.

* * *

Chlapci si našli přesně takové místo, jaké chtěl, a krčili se za náspem, jako vojáci v zákopu. Morrie měl malý teleskop. Art a Ross byli vybaveni stejnými divadelními kukátky, která používali při zkouškách modelů raket.

"Zavřel dveře," ohlásil Morrie.

"Kolik je hodin?"

"Já mám pět hodin dvacet pět."

"Teď už to bude každou chvíli. Měj oči na stopkách."

Raketa byla droboučká dokonce i v divadelních kukátkách. Morrie viděl o něco lépe. Najednou vykřikl: "Už to začalo! Do toho!"

Tryska na zádi rakety, dokonce i ve slunečním světle jasně stříbrná, se rozhořela. Loď se nehýbala. "Zapíná trysky na špičce!" Dopředu vyrazily rudé hněvivé plameny směsi anilinu s kyselinou dusičnou. Galileo, který byl vybaven manévrovacími tryskami na špičce a boku, mohl odstartovat bez startovací rampy nebo katapultu. Cargraves teď uvedl v činnost boční trysky. Příď Galilea se vzpínala vzhůru, ale opačný tah trysek na špici a boku držel loď na místě.

"Startuje!"

Rudé chocholy plamenů ze špičky náhle pohasly a loď prudce vyrazila vzhůru. Ocitla se nad jejich hlavami dříve, než se stačili nadechnout. Pak byla za nimi a hnala se k obzoru. Když přelétala přes hory mimo dohled, všichni tři současně vydechli. "Kruci!" řekl Art velice tiše.

Ross se dal do běhu.

"Poslechni, kam se ženeš?"

"Zpátky do tábora! Chci tam být dřív než on!"

"Aha!" Rozběhli se za ním.

Ross vytvořil nový rekord, když hnal auto zpátky do tábora, ale jeho rychlost nestačila jejich nedočkavosti. Ani nedorazili předčasně. Galileo se objevil nad obzorem, hnal se zpátky, a když auto prudce zastavilo, už brzdil tryskami na přídi. Loď strmě klesala a hnací trysku již měla vypnutou. Trysky na přídi rozstřikovaly půdu na stejném místě, odkud loď odstartovala. Cargraves prudce nadzvedl raketu bočními tryskami, pak se loď propadla a dosedla na své místo. Morrie zavrtěl hlavou. "To bylo přistání!" prohlásil obdivně.

Cargraves rychle vyšel ze dveří a chlapci ho okamžitě obklopili, křičeli a poplácávali ho po zádech.

"Jak se chovala? Jak se dala řídit?"

"Naprosto přesně! Ovládání hlavní trysky je těžkopádné, ale to jsme očekávali. Jakmile se loď zahřeje, nechce vychladnout. Musíte se zbavit přebytečné "páry". Byl jsem v půli cesty do Oklahoma City, než jsem dokázal natolik zpomalit, abych se mohl otočit a vrátit se zpět."

"Jé! Jé! To je loď!"

"Kdy odstartujeme?"

Cargravesova tvář náhle vystřízlivěla. "Vyhovuje vám, když zůstanete celou noc vzhůru a budete balit?"

"Vyhovuje! Jen to s námi zkuste!"

"Platí. Arte, jdi do lodi a zapni rádio. Spoj se s novináři, s pobočkou Associated Press v Salt Lake,

zavolej United Press. Zavolej rozhlasové zpravodajství. Řekni jim, aby sem dostali televizní kamery. Teď odkryjeme pokličku. Přiměj je, aby si uvědomili, že tu mají pořádného sólokapra."

"Už běžím!" Vyšplhal do lodi, pak se zastavil ve dveřích. "A co když mi nebudou věřit?"

"Přinuť je, aby ti věřili. Pověz jim, aby zavolali doktora Larksbeeho z komise, že to potvrdí. Řekni jim, že jestli to propásnou, připraví se o největší trhák od války. A ještě - zavolej na frekvenci lesní správy pana Buchanana. Držel jazyk za zuby - měl by být při tom."

* * *

O půlnoci práci prakticky dokončili a Cargraves trval na tom, že si střídavě lehnou, vždy dva současně, ne aby spali, ale aby nevyrazili zcela vyčerpáni. Palivové nádrže pro trysky na boku a špičce lodi byly zcela naplněny, stejně tak i speciálně instalované rezervní nádrže. Na palubě se ocitly tuny zinku, který sloužil pro hlavní pohon, zrovna tak jako stejné množství práškové rezervy. V raketě měli i potraviny a pečlivě odměřenou vodu. (Voda nepředstavovala problém; klimatizace bude zachytávat vodní páru z vydechovaného vzduchu.) Nádrže s kapalným kyslíkem měli plné. Cargraves osobně přinesl na palubu obě pušky a sám sobě to zdůvodnil záminkou, že při zpáteční cestě mohou přistát na nějakém divokém místě... a to bez ohledu na skutečnost, že otrhali vazby z těch svých několika knih, aby ušetřili prostor a hmotnost.

Byl unavený. Jen pečlivě připravené seznamy mu umožňovaly, aby se ujistil, že je loď ve všech směrech připravená - nebo brzy bude.

Chlapci byli unavení, zmatení a vzrušení. Morrie třikrát řešil problém odletové dráhy a pak z něj znervózněl, i když ho pokaždé kontroloval do posledního desetinného místa. Hlodal v něm strach, že se dopustil nějaké hloupé a fatální chyby, a nebyl spokojen, dokud Cargraves nezačal od začátku a nedospěl ke stejnému výsledku.

Kolem jedné hodiny se objevil pan Buchanan, správce revíru. "Jsem tu správně v Ústředním ústavu pro duševně choré v Novém Mexiku?" ptal se vesele.

Cargraves to připustil. "Uvažoval jsem, čím se zabýváte," pokračoval správce. "Samozřejmě, že jsem viděl vaši loď, ale váš vzkaz mne rozhodně překvapil. Doufám, že vám nevadí, že vás považuji za cvoky. Přesto vám přeji štěstí."

"Díky." Cargraves mu ukázal loď a vysvětlil, jaké mají plány. Měsíc byl v úplňku, uplynula hodina od chvíle, kdy stál nejvýše. Měli v úmyslu odstartovat krátce po úsvitu, až bude Měsíc zapadat. To je připraví o výhodu zemské rotace, ale po absolvování pokusného letu si s tím Cargraves nedělal starosti; měl výkon na rozdávání. Čekat dvanáct hodin, aby si uchovali rozdíl v rychlosti přibližně 1600 mil za hodinu, bylo víc, než jeho nervy dokázaly vydržet.

Protože přistál s raketou tak, že mířila k západu, mohli si tím také ušetřit její otáčení.

Buchanan si všechno prohlédl a zeptal se, kam budou šlehat plameny z trysek. Cargraves mu to ukázal, načež se Buchanan zeptal: "Obstarali jste si nějaké hlídky?"

Popravdě řečeno, Cargraves na to zapomněl. "Nevadí," prohlásil Buchanan. "Zatelefonuji kapitánu Taylorovi a dostanu sem nějaké státní policisty."

"Je zbytečné telefonovat, máme vysílačku. Arte!" Od čtyř hodin se začali objevovat novináři. Tou dobou, kdy dorazila státní policie, už Cargraves věděl, že byl ušetřen opravdového trápení. Sešla se tu spousta lidí. Bylo nutné zajišťovat doprovod od vnější brány k ohradě, aby se ujistili, že nikdo nepojede přes umělá bojiště, hustě pokrytá nebezpečnými předměty. Jakmile se lidé ocitli v ohradě, vyžadovalo to pevnou ruku státní policie, aby je tam udrželi - a zabránili jim rojit se kolem rakety.

V pět hodin se v táboře naposledy nasnídali. U dveří stála hlídka, aby jim zajistila trochu klidu. Cargraves odmítl poskytovat rozhovory. Připravil vytištěné prohlášení a kopie dal Buchananovi, aby je rozdával. Chlapci však byli odchytáváni, jakmile se otočil zády. Kapitán Taylor nakonec každému přidělil tělesného strážce.

Uprostřed čtverce stráží pochodovali k lodi. Blesky fotoaparátů je oslepovaly a televizní kamery sledovaly každý jejich pohyb. Zdálo se být neuvěřitelné, že se nacházejí na stejně osamělém místě, kde měli před pouhými pár hodinami obavy z tichých nezvaných hostů.

Cargraves nechal hochy vyšplhat dovnitř, pak se otočil k Buchananovi a kapitánu Taylorovi. "Deset minut, pánové. Jste si jisti, že dokážete všem zabránit v přístupu? Jakmile usednu do křesla, nevidím na

zem v nejbližším okolí."

"Nemějte obavy, kapitáne Cargravesi," ujistil ho Taylor. "Jsme domluveni na deseti minutách."

Buchanan natáhl ruku. "Hodně štěstí, doktore. Přivezte mi zpátky trochu zeleného sýra."

Přiběhl jakýsi těžce oddychující muž, protlačil se přes strážné a vrazil Cargravesovi do ruky složený papír.

"Poslyšte, co to je?" dožadoval se odpovědi Taylor. "Vraťte se zpátky, kam patříte."

Muž pokrčil rameny. "Je to soudní příkaz."

"Cože? Jaký?"

"Dočasné soudní nařízení, zakazující let rakety. Příkaz, aby se dostavil a uvedl důvody, proč by nemělo být vydáno trvalé soudní nařízení, který by mu zabránilo svévolně ohrožovat životy nezletilých."

Cargraves hleděl vytřeštěně. Měl pocit, jako by se svět kolem něj zhroutil. Ve dveřích za ním se objevili Ross a Art. "Doktore, co se děje?"

"Poslyšte, vy tam! Vy, chlapci - pojďte odtamtud dolů," zakřičel neznámý muž a pak řekl kapitánu Taylorovi: "Mám ještě jiný dokument, který mne pověřuje, abych je v zastoupení soudu převzal do své péče."

"Vraťte se do lodi," přikázal pevně Cargraves a rozevřel dokument. Zdál se být v pořádku. Stát Nové Mexiko a tak dále. Neznámý muž začal protestovat. Taylor ho popadl za ruku.

"Uklidněte se," vyzval ho.

"Díky," řekl Cargraves. "Pane Buchanane, mohu si s vámi promluvit? Kapitáne, mohl byste tu osobu zadržet?"

"No tak, nechci žádné komplikace," protestoval cizinec. "Jen konám svou povinnost."

"O tom pochybuji," pronesl Cargraves zamyšleně. Odvedl Buchanana za příď rakety a ukázal mu dokument.

"Zdá se být v pořádku," připustil Buchanan.

"Možná. Tady se píše, že se jedná o příkaz státního soudu. Tohle je federální území, ne? Kapitán Taylor a jeho muži tu ve skutečnosti jsou jen na základě vašeho pozvání a s vaším svolením. Není to tak?"

"Hm... ano. Je to tak." Buchanan najednou zmuchlal papír do kapsy. "Já mu srovnám ciferník!"

"Okamžik." Cargraves mu rychle pověděl o falešném inspektorovi a nezvaných hostech, o záležitostech, které si až do této chvíle nechával pro sebe. Zatím jen zaslal dopis do washingtonské kanceláře CAB. "Ten chlapík může být podvodník, nebo nastrčená figurka podvodníka. Nepouštějte ho, dokud si to neověříte u soudu, který měl vydat tento příkaz."

"Nepustím ho!"

Pak se vrátili zpátky a Buchanan si zavolal kapitána Taylora stranou. Cargraves uchopil neznámého muže za ruku, a nijak jemně. Muž protestoval. "Jak by se vám líbilo dostat pěstí do brady?" zeptal se ho Cargraves.

Cargraves byl o šest palců vyšší a mohutně stavěný. Muž zmlkl. Za okamžik se vrátili Taylor s Buchananem. Státní policista prohlásil: "Měl byste odstartovat během tří minut, kapitáne. Raději zajistím, aby se dav rozešel."

Otočil se a zavolal: "Poslyšte! Seržante Swansone!"

"Ano, pane!"

"Zatkněte toho muže." Ukazoval na cizince, a ne na Cargravese.

Cargraves vyšplhal do lodi. Když se otočil, aby zavřel dveře, dolehlo k němu provolávání slávy, nejprve přerývané, ale pak se změnilo v mohutný řev. Přirazil dveře, zajistil je a pak se otočil. "Mužstvo na svá místa."

Art a Ross pospíchali do svých visutých lůžek, která se nacházela přímo za sedadly pilotů. Stála svisle a spíše připomínala opřená nosítka než zahradní visutá lůžka. Pevně si upnuli bezpečnostní pásy přes kolena a přes hrudník.

Morrie už seděl ve svém křesle se zapřenýma nohama, bezpečnostní pásy měl zapnuté, hlavu opřenou o protinárazovou vycpávku. Cargraves vklouzl do sedadla vedle něj a šetřil přitom svou poraněnou nohu. "Všechno je připravené, Morrie." Očima přejel přístrojovou desku, zejména si všiml teploty zinku a údajů o umístění tlumících kadmiových desek. Připnul se a krátce vyhlédl průzorem z křemenného skla, který

měl před sebou. Pokud mohl vidět, startovací plocha byla volná. Přímo proti němu se nacházel jejich cíl, kulatý a krásný. Pod pravou rukou měl Cargraves velký rýhovaný knoflík, upevněný na područce křesla. Pevně ho uchopil.

"Arte?"

"Připravený, pane."

"Rossi?"

"Připravený, kapitáne."

"Druhý pilot?"

"Připravený, kapitáne. Čas šest nula jedna."

Pomalu otočil knoflíkem doprava. Vzadu za ním se kadmiové štíty, řízené dálkovým ovládáním, pomalu zdvihaly z grafitové a thoriové mřížky. Nesčíslné miliony neutronů zjišťovaly, že dokážou snadněji vyhledat atomy thoria, které by mohly zničit. Mučená jádra, vypouštějící duši, odevzdávala energii do varu roztaveného zinku.

Loď se začala chvět.

Levou rukou zapnul trysky na přídi a vyvažoval je proti vzrůstajícímu náporu zezadu. Rychle zapnul boční trysky a loď zařvala. Pak nechal trysky na přídi pohasnout.

Galileo skočil kupředu a zatlačil je do vycpávek.

Mířili k obloze, pryč a daleko.

KAPITOLA DEVÁTÁ

DO OSAMĚLÝCH HLUBIN

Pro Rosse a Arta jakoby se svět závratně otočil o devadesát stupňů. Stáli vzpřímeně, připoutaní ke svým vztyčeným visutým lůžkům, a hleděli dopředu přes Cargravese a Morrieho velitelským průzorem na Měsíc a západní obzor.

Když raketa odstartovala, měli pocit, jakoby byli náhle naplocho tlačeni dozadu a silně tisknuti proti vycpávkám a pružinám. A to se s nimi v jistém smyslu opravdu dělo. Byl to mohutný tah trysky, který je tlačil dozadu proti pružinám a držel je tam. Síla pohonu dělala ze směru, kterým cestovali, směr "vzhůru".

Ale Měsíc se na ně stále díval, přímo proti nim v průzoru. "Vzhůru" bylo současně "na západ". Ve vztahu k místu, kde Ross a Art nehybně leželi na zádech, se Cargraves a Morrie nacházeli nad nimi a tomu, aby na ně nespadli, bránily mohutné nosníky podepírající sedadla pilotů.

Měsíc se mihotal a vřel pod vlnami stlačeného vzduchu. Ječeni zběsilých molekul vzduchu, narážejících do pláště lodi, bylo hlasitější a víc drásalo nervy než rovnoměrné hřmění trysky pod nimi. Jak se hnali na západ a nabírali výšku, obzor neustále klesal a vzdaloval se od měsíčního disku. Obloha, v době startu zabarvená šedí časného úsvitu, teď měnila barvu na polední modř, jak je ploché stoupání vynášelo výš a výš do slunečního svitu.

Pak se obloha začala barvit purpurově a vycházely hvězdy. Ječení vzduchu už je tolik neobtěžovalo. Cargraves zapnul gyroskopy a nechal robota Joeho srovnat počáteční kurs. Měsíc se mírně zhoupl doprava, asi o polovinu své šířky, pak se ustálil. "Jste všichni v pořádku?" zavolal Cargraves, když na okamžik odpoutal pozornost od ovládání.

"Skvělé!" zavolal v odpověď Art. "Někdo mi sedí na prsou," dodal Ross.

"Cože?"

"Říkám, někdo mi sedí na prsou!" křičel Ross. "No, chvilku počkej. Během minuty se k němu přidá jeho bratr."

"Co jste říkal?"

"Na tom nezáleží!" vykřikl Cargraves. "Nebylo to důležité. Druhý pilote!"

"Ano, kapitáne!"

"Přecházím na plnou automatiku. Připrav se zkontrolovat kurs."

"Provedu, pane." Morrie si připnul oktant svorkou blízko u obličeje a mírně posunul hlavu, aby dobře viděl na obrazovku bočního radaru. Zavrtal hlavu do vycpávek a zapřel se pažema a rukama. Věděl, co nastává. "Astrogátor připraven!"

Teď byla obloha černá a hvězdy ostře svítily. Obraz Měsíce se přestal chvět a strašlivé ječení vzduchu utichlo, zůstalo jen neúnavné hřmění trysek. Ocitli se vysoko nad atmosférou.

Cargraves vykřikl: "Držte si klobouky, chlapci! Jedeme!" Předal plnou kontrolu robotovi Joemu. Ten nemyslící mechanický a elektronický výtvor obrazně zavrtěl neexistující hlavou a dospěl k názoru, že se mu kurs nelíbí. Obraz Měsíce se zhoupl "dolů" a směrem k přídi, z hlediska obvyklých směrů na lodi, dokud raketa nemířila přibližně o čtyřicet stupňů východněji než obraz Měsíce.

Když Joe natočil loď tak, aby mířila do bodu, kde se bude nacházet Měsíc, až se s ním Galileo setká, místo aby mířila tam, kde se nacházel teď, obrátil svou pozornost k tryskám. Kadmiové desky se vysunuly o něco víc, raketa pořádně zabrala a začala se snažit.

Ross zjistil, že mu na prsou sedí celá rodina. Dýchání bylo obtížné a zrak se mu kalil.

Kdyby měl Joe pocity, nemusel by pociťovat žádnou hrdost nad tím, co právě udělal, protože rozhodnutí byla učiněna za něj už dříve, než raketa opustila Zemi. Morrie s Cargravesovým souhlasem vybral jednu z několika třírozměrných kamer a nainstaloval ji do Joeových vnitřností. Kamera "říkala" Joemu, v jakém kursu má mířit k Měsíci, jakým kursem má letět nejdřív, jak rychle se má s raketou rozletět a jak dlouho ji má nechat stoupat. Joe nemohl vidět Měsíc - Joe o Měsíci nikdy neslyšel - ale jeho elektronické smysly dokázaly vnímat směr rakety ve vztahu ke stálé, neochvějné rotaci gyroskopů a pak namířit loď směrem, vyžádaném kamerou v útrobách.

Kamera byla navržena vzdáleným Joeovým příbuzným, ohromným počítačem "Eniac" na Pensylvánské univerzitě. Prostřednictvím malého astrogačního počítače v lodi mohli Morrie nebo Cargraves vyřešit jakýkoliv naléhavý problém a řídit Galilea ručně, ale Joe dokázal s pomocí svého příbuzného udělat to samé lépe, rychleji, přesněji a s neutuchající pozorností - za předpokladu, že člověk - pilot věděl, na co se ho má ptát a jak se ho má zeptat.

Joe nebyl vynalezen Cargravesem; na jeho existenci měly podíl tisíce vědců, techniků a matematiků. Jeho pradědečci naváděli nacistické rakety V-2 v strašlivých posledních dnech druhé světové války. Jeho otcové byli vyvinuti pro smrtící mezikontinentální řízené střely policejních sil Spojených národů. Jeho bratři a sestry se nacházeli v každé raketě, soukromé i obchodní, ať už s pasažéry nebo bez posádky, která brázdila oblohu Země.

Skok přes Atlantik nebo cesta na Měsíc, Joemu to bylo jedno. Dělal, co mu říkala jeho kamera. Nestaral se o to, dokonce to ani nevěděl.

Cargraves hlasitě zavolal: "Jak se vám daří dole?"

"Myslím, že jsem v pořádku," odpověděl Ross s bolestivým úsilím.

"Je mi špatně," připustil se zasténáním Art.

"Dýchej ústy. Zhluboka se nadechuj."

"Nemohu."

"No, vydrž. Nebude to trvat dlouho."

Ve skutečnosti se jednalo o pouhých padesát pět sekund plného tahu, dokud Joe, nepřetržitě informovaný svou kamerou, nerozhodl, že plný tah už trval dostatečně dlouho. Kadmiové desky sklouzly o něco hlouběji do reaktoru, zkřížily plány neutronům a řev raketového motoru se ztišil.

Loď nezpomalovala; jednoduše přestala prudce zrychlovat. Udržovala si získanou rychlost, a vesmírné vakuum, které nezpůsobuje tření, nepodnikalo nic, aby její divoký let zpomalilo. Přitažlivost se však snížila na pozemskou hodnotu, na jedno g, což stačilo k překonání mocného tahu ohromné hmotnosti Země. Loď se tak mohla hnát bez omezení kupředu. Přitažlivost byla ve skutečnosti o něco nižší než jedno g, protože sevření Země už povolovalo a bude stále slábnout až do přechodného bodu, více než 200.000 mil vzdáleného, kde se přitažlivost Měsíce a Země vyrovná.

Po snížení výkonu trysky, jejíž tah vytvářel umělou gravitaci, se čtveřici v lodi vrátila o něco menší váha, než je normální. Tato "falešná" gravitace neměla nic společného se zemskou přitažlivostí. Zemská přitažlivost je pociťována pouze tehdy, když je člověk upoután a držen Zemí, jejími oceány nebo

ovzduším.

Venku ve vesmíru zemská přitažlivost existuje, ale lidské tělo nemá smysly, kterými by ji mohlo vnímat. Kdyby člověk padal z veliké výšky, řekněme padesáti tisíc mil, nezdálo by se mu, že padá, ale spíše že Země letí, aby se s ním střetla.

Poté, co ohromný počáteční tah zeslábl, Cargraves opět zavolal na Arta. "Cítíš se o něco lépe, chlapče?"

"Teď jsem v pořádku," odvětil Art.

"To je skvělé. Chcete jít sem nahoru, abyste lépe viděli?"

"Jistě!" reagovali Art a Ross jednohlasně.

"Tak dobře. Jděte opatrně."

"Budeme opatrní." Oba se odpoutali a pomocí úchytů pro ruce a nohy, přivařených na bocích lodi, vyšplhali nahoru na řídící stanoviště. Jakmile se tam dostali, posadili se na opěrné nosníky křesel pilotů, každý na jednu stranu, a dívali se ven.

Poté, co raketa změnila kurs, nebylo z jejich míst ve visutých lůžcích Měsíc vidět. Ze své nové pozice ho viděli blízko "spodního" okraje velitelského průzoru. Byl v úplňku, stříbřitě bílý a tak oslepivě jasný, že je bodal do očí, i když nebyl o mnoho blíž, aby se nějak nápadně zvětšil. Hvězdy kolem něj zářily na pozadí uhlově černé oblohy jako tvrdé a třpytivé diamanty, a neblikaly.

"Podívejte se na to," vydechl Ross. "Podívejte na starý dobrý kráter Tycho, září jako reflektor. Pane jo!"

"Přál bych si, abychom mohli vidět Zemi," prohlásil Art. "Tahle bečka by měla mít víc než jeden průzor."

"Co bys chtěl za dolar a pětasedmdesát centů?" zeptal se Ross. "Zvonkohru? Galileo byla dopravní loď."

"Zemi ti mohu ukázat na obrazovce," nabídl Morrie a přepnul na pilotážní radar na boku lodi. Obrazovka se po několika sekundách rozsvítila, ale obraz je zklamal. Art ho dokázal číst dost dobře - radar byl jeho záležitostí - ale esteticky ho neuspokojil. Nejednalo se o nic víc než zobrazení směru a vzdálenosti na kruhovém rastru. Země měla podobu nejasné světelné skvrny na okraji kruhu, který odpovídal směru dozadu.

"Tohle jsem nechtěl," protestoval Art. "Chci ji vidět. Chci vidět, že má tvar koule, a rozeznat kontinenty a oceány."

"V tom případě budeš muset počkat do zítřka, kdy vypneme pohon a otočíme loď. Pak uvidíš Zemi a také Slunce."

"Tak dobře. Jak rychle letíme? Na tom nezáleží - už to vidím," pokračoval a upřeně hleděl na přístrojovou desku. "3300 mil za hodinu."

"Díváš se špatně," opravil ho Ross. "Ukazuje 14.400 mil za hodinu."

"Ty ses zbláznil."

"To určitě. Ty máš pokažené oči."

"Uklidněte se, chlapci, uklidněte se," radil jim Cargraves. "Díváte se na zcela jiné přístroje. Jakou rychlost chceš?"

"Chci vědět, jak rychle letíme," trval na svém Art.

"Ale jdi, Arte, překvapuješ mne. Ty jsi přece všechny ty přístroje rozebíral. Uvědom si, co říkáš."

Art opět pohlédl na přístrojovou desku, pak se zatvářil provinile. "Jistě, zapomněl jsem. Tak se podíváme - dosáhli jsme 14.000 a něco, teď téměř 15.000 mil za hodinu ve volném pádu - ale my nepadáme."

"Padáme stále," vložil se do hovoru Morrie, v této chvíli domýšlivý na své postavení pilota. "Padáš po celou dobu od okamžiku, kdy jsi odstartoval, ale ženeš se, abys zabránil pádu."

"Ano, ano, já vím," přerušil ho Art. "Jen jsem si to na chvilku popletl. Tři tisíce tři sta je rychlost, kterou chci vědět - teď 3310."

"Rychlost" je ve vesmíru podivně nejistý pojem, protože je vztažena vůči bodu, který si zvolíte jako "pevný" - ale body ve vesmíru nejsou nikdy pevné. Rychlost, ke které dospěl Art, představovala rychlost Galilea po spojnici mezi Zemí a místem jejich setkání s Měsícem. Tato rychlost se odvozovala hluboko vnitru robota Joeho automatizovaným vektorovým sčítáním tří velice složitých čísel: první z nich

představovalo nahromaděné zrychlení, které lodi dodával její pohon, druhé pohyb, vnucený lodi tím, že se nacházela v blízkosti Země - tedy rychlost jejího "volného pádu", o které mluvil Art. A nakonec to byla rotace Země, uvažovaná v hodnotě a směru v době startu a odpovídající zeměpisné šířce jejich tábora v Novém Mexiku. Poslední uvedená hodnota se spíše odečítala než přičítala, do té míry, do jaké se pojmy běžné matematiky vztahují na takové výpočty.

Daný problém bylo možno postavit ještě daleko složitěji. Raketa Galileo letěla spolu se Zemí a Měsícem po jejich rok trvající dráze kolem Slunce - rychlostí zhruba 19 mil za sekundu, neboli přibližně 70.000 mil za hodinu, viděno z vnějšího vesmíru. Navíc, spojnice Země s Měsícem se otáčí kolem Země jedenkrát měsíčně, jak sleduje Měsíc - ale robot Joe to vykompenzoval tím, že nastavil kurs tam, kde Měsíc bude, místo toho, kde právě byl.

Existují také komplikované pohyby Slunce a jeho planet ve vztahu k závratně vířícím "pevným" hvězdám, jejichž rychlosti mohou dosahovat téměř libovolných hodnot v závislosti na tom, jaké typy hvězd si zvolíte jako referenční body. Všechny ty rychlosti se však udávají v mnoha mílích za sekundu.

Ale robot Joe o takové záležitosti vůbec nedbal. Jeho kamera a četné obvody mu říkaly, jak se má dostat ze Země na Měsíc. Věděl, jak to udělat, a neobával se teorie relativity doktora Einsteina. Ta spousta strojních součástí a vodičů, ze kterých se skládal, neměla obavy zabudované. Byla však schopna zkombinovat údaje, které do ní přicházely, a sdělit, že se teď Galileo pohybuje rychlostí o něco vyšší než 3300 mil za hodinu po imaginární spojnici mezi Zemí a bodem, kde by se měl nacházet Měsíc, až k tomu bodu dorazí.

Morrie si mohl číslo ověřit dálkovým radarovým pozorováním a trochou výpočtů. Kdyby se poloha zjištěná pozorováním neshodovala s tím, co vypočítal robot Joe, Morrie by do něj mohl vložit opravy. Joe by je přijal a zapracoval do budoucích výpočtů tak klidně a automaticky, jako správně fungující žaludek mění škrob na cukr.

"Tři tisíce tři sta mil za hodinu," prohlásil Art. "To není tolik. Rakety V-2 za války dosahovaly větších rychlostí. Pustíme ji naplno a uvidíme, co udělá. Co tomu říkáte, doktore?"

"Jistě," souhlasil sním Ross. "Máme volnou cestu a spoustu místa. Trochu si tu vzdálenost zkrátíme."

Cargraves vzdychl. "Podívejte," odpověděl, "nesnažil jsem se vám bránit, vy zatracení mladí démoni rychlosti, když jste riskovali krky v hromadě vázacího drátu, které říkáte automobil, přestože jsem mlčením ohrožoval svůj život. Ale tuhle raketu budu řídit po svém. Já vůbec nespěchám."

"Tak dobře, dobře, byl to jen návrh," ujistil ho Ross. Chvilku byl zticha, pak dodal: "Ale jedna věc mi dělá starost..."

"Jaká?"

"No, četl jsem už tisíckrát, že musíte letět rychlostí sedm mil za sekundu, abyste se dostal ze Země. My ale letíme rychlostí jen 3300 mil za hodinu."

"Ale pohybujeme se, ne?"

"Ano, ale..."

"Ve skutečnosti vyvineme ještě daleko vyšší rychlost, a pak teprve poletíme setrvačností. První část cesty vykonáme mnohem rychleji než poslední. Ale předpokládejme, že bychom jen udržovali současnou rychlost - jak dlouho by nám trvalo, než bychom se dostali na Měsíc?"

Ross v duchu provedl pár rychlých výpočtů, týkajících se vzdálenosti Měsíce od Země, a zaokrouhlil číslo na 240.000 mil. "Přibližně tři dny."

"A co je na tom špatného? O nic nejde," pokračoval Cargraves. "Nesnažím se hrát si na chytráka. Tahle mylná představa je v té knize jedna z nejstarších a znovu se objevuje pokaždé, když se nějaký člověk bez technického vzdělání rozhodne vytvořit napínavý příběh o budoucnosti vesmírného cestování. Vzniká tak, že se směšuje dělostřelectví s raketovou technikou. Pokud bys chtěl vypálit střelu na Měsíc způsobem, jaký navrhl Jules Verne, musela by v ústí děla letět rychlostí sedmi mil za sekundu, jinak by spadla zpátky. Ale s raketou můžeš takový přelet uskutečnit třeba i rychlostí pomalé chůze, když máš dostatečný výkon a dostatek paliva k udržení právě takového tahu, který by zabránil pádu zpět. Samozřejmě, s tvým hmotnostním poměrem by to provedlo psí kusy. Ale my něco takového právě teď děláme. Máme výkon na rozdávání. Nevím, proč bychom se měli otloukat při vyšším zrychlení, než máme, jen abychom se tam dostali o trochu dřív. Měsíc počká. Čekal už dlouho."

"V každém případě," dodal, "bez ohledu na to, co říkáte, a bez ohledu na to, kolik učebnic fyziky je napsáno a prostudováno, lidé stále směšují dělostřelectví a raketovou techniku. Připomíná mi to jiný starý vtip - o tom, že raketa nemůže fungovat v prázdném prostoru, protože se nemá o co opírat.

Do toho, jen se hezky smějte!" pokračoval spokojeně Cargraves, když viděl jejich výrazy. "Vám to připadá stejně legrační jako teorie o tom, že je Země placatá. Ale já jsem slyšel leteckého inženýra říkat přesně tohle ještě v roce 1943."

"Ne! To snad ne!"

"Samozřejmě, že ano. Jednalo se o člověka, který měl pětadvacet let profesionálních zkušeností a pracoval pro Wright Field* i pro námořnictvo. Ale v roce 1943 to prohlašoval. V dalším roce nacisté bombardovali Londýn raketami V2. Jenže podle něj to nešlo udělat!"

"Myslel bych si, že každý, kdo kdy pocítil zpětný náraz pušky, pochopí, jak funguje raketa," poznamenal Ross.

"Takhle to nefunguje. Většinou se neprojeví žádný účinek na mozkové buňky dotyčného - jen ho z toho bolí rameno." Začal se zvedat z křesla pilota, v němž napůl ležel. "Pojďme se najíst. Páni! Zdřevěněla mi noha. Chci se pořádně najíst a pak se trochu vyspat. Snídaně za moc nestála - příliš mnoho lidí se nám dívalo přes rameno."

"Spát?" ozval se Art. "Řekl jsi spát? Já spát nemůžu; jsem příliš vzrušený. Myslím, že během téhle výpravy vůbec neusnu."

"Dělej, jak chceš. Co se týče mne, půjdu si zdřímnout hned, jak se najíme. Teď není nic vidět a nebude, dokud nepoletíme volným pádem. Měsíc jste viděli lépe dalekohledem."

"To není stejné," namítl Art.

"Ne, to opravdu není," připustil Cargraves. "Přesto mám v úmyslu dorazit na Měsíc odpočatý a ne vyčerpaný. Morrie, kam jsi uložil otvíráky na konzervy?"

"Já..." Morrie se zarazil a v tváři se mu objevil výraz naprostého zděšení. "Myslím, že jsem je zapomněl. Odložil jsem je na desku u dřezu, pak mi nějaká reportérka začala klást nějaké pitomé otázky a..."

- - - - -

*Pozn. překladatele: Wright Field - významné letiště v Ohiu, pojmenované na počest bratří Wrightů, sloužilo americkému letectvu jako výzkumné, vývojové a zkušební středisko.

"Jo, já jsem to viděl," přerušil ho Ross. "Prakticky jsi se kvůli ní převalil na záda a hrál mrtvého. Bylo to rozkošné."

Cargraves tiše hvízdl. "Doufám, že jsem nezapomněli něco, bez čeho se skutečně neobejdeme. Na otvírácích na konzervy nezáleží, Morrie. Mám pocit, že bych dokázal otevřít plechovku pouhými zuby."

"Ale to nemusíte, doktore," řekl Morrie dychtivě, "mám nůž s želízkem na..." Zatímco hovořil, hmatal v kapse. Jeho výraz se najednou změnil a vytáhl ruku. "Tady jsou ty otvíráky na konzervy, doktore."

Ross na něj nevinně pohlédl. "Máš její adresu, Morrie?"

K obědu, nebo spíš pozdní snídani, měli jednoduché jídlo, které jedli z konzerv. Potom Cargraves vytáhl spací pytel a rozprostřel ho na přepážce - teď palubě - která oddělovala úsek pro piloty od nákladového prostoru. Morrie se rozhodl spát ve svém křesle druhého pilota, které se svými područkami, opěrkou pro hlavu a opěrkou pro nohy podobalo výjimečně dobře polstrovanému holičskému křeslu, skloněnému do polohy pololeže. Cargraves ho nechal, ať to vyzkouší, a jen ho upozornil, aby zajistil ovládání, než usne.

Přibližně o hodinu později Morrie slezl dolů a rozložil si spacák vedle Cargravese. Art a Ross spali ve svých akceleračních visutých lůžcích, která k tomu byla dobře přizpůsobená, pokud nebyl jejich uživatel připoután.

Bez ohledu na tlumený řev trysek a bez ohledu na vzrušení z toho, že se nalézají ve vesmíru, všichni během několika minut usnuli. Byli k smrti unavení, a potřebovali to.

Během "noci" robot Joe pomalu snižoval tah trysky, jak se zemská přitažlivost zmenšovala.

Art se probudil jako první. Měl chvíli problém se zorientovat a téměř ze svého visutého lůžka spadl na spáče pod sebou, než si uvědomil, kde se nalézá. Když mu to došlo, škubl sebou a rázem byl naprosto bdělý. Vesmír! Nalézá se ve vesmíru - a míří k Měsíci!

Pohyboval se tiše, což nebylo nutné, protože by ho každopádně bylo stěží možné zaslechnout přes hluk trysky a protože Ross i Cargraves velmi dobře napodobovali hluk raketových motorů. Slezl z visutého lůžka a vyšplhal k sedadlům pilotů. Klesl do Morrieho křesla a cítil se díky výrazně sníženému zrychlení podivně, ale příjemně lehký.

Měsíc, který teď byl viditelně větší a téměř bolestně krásný, visel na obloze na stejném místě, takže Art musel sklopit oči z místa, kde ležel, aby mohl opětovat jeho pohled. Chvíli mu to dělalo starosti. Jak mohou doletět k Měsíci, když se Měsíc nepřibližuje k bodu, do kterého směřují?

Morriemu by to starosti nedělalo, protože byl jako pilot vycvičen v kolizních kurzech, záchytných kurzech a podobně. Ale protože se to zdálo odporovat zdravému rozumu, Artovi to dělalo starosti, dokud se mu nepodařilo představit si celou situaci nějak takhle: jestliže auto uhání k železničnímu přejezdu a zleva se přibližuje vlak takovou rychlostí, že se střetnou, pak se směr lokomotivy vůči automobilu nemění až do okamžiku kolize.

Jednalo se o jednoduchou záležitost podobných trojúhelníků, kterou lze snadno pochopit na nákresu, ale těžko se srovnává v hlavě. Měsíc pospíchal do místa setkání rychlostí přibližně 2000 mil za hodinu, ale směr nezmění; jednoduše bude růst a růst a růst, dokud nezaplní celou oblohu.

Očima bloudil po Měsíci a v mysli si vyjmenovával nádherné názvy: Mare Tranquilitatis, Oceanus Procellarum, měsíční Apenniny, LaGrande, Ptolemaeus, Mare Imbrium, Catharina. Krásná slova, která se převalovala na jazyku.

Nebyl si příliš jistý hlavními městy všech jednapadesáti Spojených států a dokonce i vyjmenování Spojených národů by ho mohlo zaskočit, ale geografii - nebo se jednalo o lunografii? - Měsíce znal stejně dobře jako ulice rodného města.

V každém případě - uvažoval nad tím, jaká je odvrácená strana Měsíce, ta, kterou Země nikdy nespatřila.

Měsíční záře ho začínala bodat do očí. Podíval se výš a spočinul očima na hlubokém, černém vesmírném sametu, v kontrastu s popraškem hvězd ještě daleko černějším.

V oblasti, do které mířil Galileo, bylo jen pár opravdu jasných hvězd. Aldebaran se nacházel směrem k zádi, na opačné straně průzoru než Měsíc, a intenzivně zářil. Pravý okraj průzoru protínal Mléčnou dráhu a malou část téhle neuvěřitelné řeky hvězd tedy Art viděl. Rozeznal nesmělá světla Berana a blízko mohutného Aldebaranu visely přízračné, křehké Plejády, ale přímo vpředu, nahoře, byly jen slabé hvězdy a černá a osamělá pustina.

Ležel na zádech a upřeně se díval do vzdálených a osamělých hlubin, ohromných a položených mimo lidské chápání, dokud ho nezačaly hypnotizovat a vtahovat do sebe. Připadalo mu, jako by opustil teplo a bezpečí lodi a nořil se do hloubi tiché temnoty vpředu.

Zamrkal, zachvěl se a poprvé pocítil, že si přeje, aby nikdy neopustil bezpečné, normální a přátelské prostředí domova. Zatoužil po své suterénní laboratoři, po malém matčině obchodu a běžném hovoru obyčejných lidí, lidí, kteří zůstávali doma a nestarali se o vnější vesmír.

Přesto ho černé hlubiny fascinovaly. Prsty nahmatal řízení pod svou pravou rukou. Stačilo by ho jen odjistit, otočit doprava až na doraz, a vrhli by se vpřed, přibiti nemyslitelným zrychlením. Hnali by se kolem Měsíce, příliš brzy na své vesmírné setkání s ním. Dál za Měsíc, pryč od Slunce a Země za sebou, dál a dál a ven a ven, dokud by thorium úplně nevyhořelo nebo dokud by se nevyvařil zinek. Ani pak by se však nezastavili, ale pokračovali by navždy vstříc nudným rokům a bezedným hlubinám.

Zamrkal, pak pevně zavřel oči a sevřel obě područky křesla.

KAPITOLA DESATA

VĚDECKÁ METODA

"Spíš?" Hlas, který zazněl Artovi v uších, ho přiměl vyskočit. Ještě měl oči zavřené - překvapilo ho to. Ale byl to jen doktor, který za ním šplhal nahoru.

"Ach! Dobré ráno, doktore. Jsem rád, že tě vidím. Z tohohle místa začínám mít depresi."

"Taky ti přeji dobré ráno, jestli je to ráno. Předpokládám, že někde ráno je." Krátce pohlédl na hodinky. "Nejsem překvapený, že ti běhá mráz po zádech, když jsi sám tady nahoře. Jak by se ti líbilo podniknout tuhle výpravu sám?"

"Nelíbilo."

"Ani mně ne. Měsíc bude stejně liduprázdný, ale s pevnou půdou pod nohama budeme mít lepší pocit. Nepředpokládám, že taková výprava bude opravdu populární, dokud na Měsíci nezřídí pár útulných, hlučných nočních klubů a kuželkovou dráhu nebo dvě." Usadil se do svého křesla.

"To není moc pravděpodobné, ne?"

"Proč ne? Měsíc se musí jednoho dne stát zastávkou turistů - a všiml sis vůbec někdy, že když se turisté dostanou na nějaké nové místo, nejdříve se poohlížejí po stejném druhu zábavy, který mohou zrovna tak snadno najít doma?"

Art moudře pokýval hlavou a uložil si poznámku v mysli. Jeho vlastní zkušenosti s turisty a cestováním byly malé - až do této chvíle! "Pověz mi, strýčku, myslíš si, že bych tím průzorem mohl získat slušný snímek Měsíce?"

Cargraves se přimhouřenýma očima podíval na Měsíc. "Mohl. Ale proč plýtvat filmem? Ze Země se dají získat lepší snímky. Počkej, dokud nepřejdeme na volnou oběžnou dráhu a neotočíme loď. Pak můžeš získat pár skutečně unikátních obrázků Země z vesmíru. Nebo počkej, dokud neobletíme Měsíc."

"Právě to opravdu chci! Fotografie odvrácené strany Měsíce."

"To jsem si myslel." Cargraves se na okamžik odmlčel a pak dodal: "Ale jak víš, že můžeš nějaké pořídit?"

"Ale... No, chápu, jak to myslíš. Na druhé straně bude tma."

"To není přesně důvod, který jsem měl na mysli, i když to také souhlasí, protože Měsíc bude pouhé tři dny po "novu", tedy "novu" pro opačnou stranu. Pokusíme se let načasovat tak, abychom získali tolik snímků, kolik chceš, při zpáteční cestě. Ale tak jsem to nemyslel. Jak víš, že existuje nějaká odvrácená strana Měsíce? Nikdy jsi ji neviděl. Mimochodem, ani kdokoliv jiný."

"Ale - musí tam být - chci říct, můžeš vidět..."

"Slyšel jsem správně, že jste říkal, že neexistuje žádná odvrácená strana Měsíce, doktore?" Byl to Ross, jehož hlava se náhle objevila vedle Cargravese.

"Dobré ráno, Rossi. Ne, neříkal jsem, že neexistuje odvrácená strana Měsíce. Žádal jsem Arta, aby mi řekl, co ho vede k názoru, že tam nějaká je."

Ross se usmál. "Nenechej se tahat za nohu, Arte. Jen se tě snaží vyhecovat."

Cargraves se zlomyslně usmál. "Tak dobře, ty Aristotele, ty jsi na to kápl. Předpokládám, že se mi pokusíš dokázat, že odvrácená strana Měsíce existuje."

"To dá zdravý rozum."

"Jaký rozum? Byl jsi tam někdy? Někdy jsi ji viděl?"

"Ne, ale..."

"Setkal ses s někým, kdo ji viděl? Četl jsi někdy zprávu od někoho, kdo prohlašoval, že ji viděl?"

"Ne, nečetl, ale jsem si jistý, že existuje."

"Proč?"

"Protože můžu vidět přivrácenou stranu Měsíce."

"Co to dokazuje? Nejsou tvé zkušenosti, až do této chvíle, omezené na věci, které jsi spatřil na Zemi? Mimochodem, mohu uvést věc, kterou jsi na Zemi viděl a která nemá žádnou zadní stranu."

"Cože? Jakou věc? O čem to mluvíte?" Tentokrát to byl Morrie, který šplhal nahoru z druhé strany.

Art řekl: "Ahoj, Morrie. Chceš si sednout do svého křesla?"

"Ne, díky. Zatím zůstanu sedět tady." Usadil se a nohy se mu volně klátily. "O čem se přete?"

"Doktor," odpověděl Ross, "se snaží dokázat, že neexistuje žádná odvrácená strana Měsíce."

"Ne, ne, ne," chvatně odmítl Cargraves. "A opakuji "ne". Snažil jsem se vás přimět, abyste dokázali své tvrzení, že nějaká existuje. Říkal jsem, že dokonce i na Zemi existuje jev, který nemá žádnou opačnou stranu, abych vyvrátil Rossův argument o zkušenosti s jinými záležitostmi, i kdybych připustil, že se pozemská zkušenost nutně vztahuje na Měsíc - což jsem neudělal."

"Páni! Přibrzděte! Vezměme nejprve to poslední. Cožpak přírodní zákony neplatí všude ve vesmíru?"

"To je čirý předpoklad, neprokázaný."

"Ale astronomové vytvářejí předpovědi, zatmění a podobně, na základě právě takového předpokladu - a funguje to."

"Pochopil jsi to obráceně. Číňané předpovídali zatmění dlouho předtím, než se teorie o neměnnosti přírodních zákonů stala obecně známou. V nejlepším případě pozorujeme jisté omezené podobnosti mezi jevy na obloze a jevy na Zemi, což nemá nic společného s otázkou odvrácené strany Měsíce, která nebyla nikdy spatřena a nemusí tam být."

"Ale viděli jsme z ní velkou část," poukázal Morrie.

"Chápu tě," souhlasil Cargraves. "Třeba mezi libracemi - vzhledem k výstřednosti oběžné dráhy Měsíce a jeho sklonu můžeme občas nahlédnout kousek za okraje a spatřit přibližně šedesát procent měsíčního povrchu - pokud má povrch Měsíce tvar koule. Ale já mluvím o těch chybějících čtyřiceti procentech, která jsme nikdy neviděli."

"Ach," řekl Ross, "chcete říct, že strana, kterou nemůžeme vidět, může být prostě odříznutá, jako odkrojené jablko. Dobře, můžete mít pravdu, ale vsadím se o šest tyčinek v čokoládě, splatných po návratu, že jste úplně vedle."

"Ne," odpověděl Cargraves, "vedeme vědeckou diskusi a sázet se je nevhodné. Kromě toho bych mohl prohrát. Ale nemám na mysli nic takového jako odkrojené jablko, ale přesně to, co jsem řekl: žádnou odvrácenou stranu. Možnost, že až obletíme Měsíc, abychom se podívali na opačnou stranu, nenajdeme vůbec nic, nic, jen prázdný prostor - že když se pokusíme podívat na Měsíc z opačné strany, žádný Měsíc neuvidíme - ne z toho místa. Netvrdím, že se to stane, ale žádám vás, abyste dokázali, že vůbec něco najdeme."

"Počkejte chvilku," vložil se do hovoru Morrie, zatímco Art divoce pohlédl na Měsíc, jako by se chtěl ujistit, že tam ještě je - a byl! "Zmínil jste se o něčem podobném na Zemi - o věci, která nemá žádnou zadní stranu. Co to bylo? Já pocházím z Missouri."

"Duha. Můžete ji vidět jen z jedné strany, ze strany obrácené ke slunci. Opačná strana neexistuje."

"Ale za duhu se nemůžete dostat."

"Tak to jednoho slunečného dne vyzkoušej se zahradním rozprašovačem. Obejdi ho. Když se dostaneš za něj, duha tam nebude."

"Ano, ale doktore," namítal Ross, "vy jenom kličkujete. Ty případy nejsou srovnatelné. Duha - to je jen světelné vlnění, ale Měsíc je něco pevného."

"K tomu se vás právě snažím přimět - abyste to dokázali, a to jste zatím neudělali. Jak víte, že je Měsíc hmotný? Vše, co jste z něj kdy viděli, bylo právě světelné vlnění, stejně jako u duhy."

Ross o tom přemýšlel. "Tak dobře, myslím, že chápu, k čemu míříte. Ale my víme, že je Měsíc hmotný; už v roce 1946 od něj odráželi radarové vlny."

"Opět jen světelné vlnění, Rossi. Ať už infračervené světlo nebo ultrakrátké rádiové vlny, ale jedná se o stejné spektrum. Zkus to znovu."

"Ano, ale ony se odrážely."

"Opět používáš analogii s pozemskými podmínkami. Opakuji, o podmínkách na Měsíci nevíme nic, s výjimkou nehmotných vln elektromagnetického spektra."

"A co příliv a odliv?"

"Příliv jistě existuje. Vidíme ho, máčíme si v něm nohy. Ale o Měsíci to nic nedokazuje. Teorie, že Měsíc způsobuje přiliv a odliv, je jen pouhou konvencí, pouhou teorií. Měníme teorie stejně často jako spodní prádlo. Za rok může být jednodušší předpokládat, že příliv a odliv způsobují existenci Měsíce. Máš nějaký jiný nápad?"

Ross se zhluboka nadechl. "Pokoušíte se mě utlouct slovy. Tak dobře, neviděl jsem odvrácenou stranu Měsíce. Stejně tak jsem se Měsíce nedotýkal, ani jsem z něj neukousl. Mimochodem, podobnými argumenty můžete hájit teorii, že je Měsíc vytvořen z plesnivého sýra."

"Ne tak docela," řekl Cargraves. "O tom nějaké údaje existují, ať už je jejich hodnota jakákoliv. Jeden astronom proměřil spektrum plesnivého sýra a porovnal ho se spektrem Měsíce. Žádná podobnost."

Art se zasmál. "To opravdu udělal?"

"Skutečně. Můžeš se na to podívat."

Ross pokrčil rameny. "Nemáme nic lepšího než údaje radaru," řekl správně. "Ale abych pokračoval ve svém důkazu. Za předpokladu, že existuje přední strana Měsíce, ať už je její podstata jakákoliv, a není natolik nehmotná, že by neodrážela ani radar, musí existovat nějaká zadní strana - plochá, kulatá, hranatá nebo zvlněná. To je záležitost jisté matematické dedukce."

Morrie pohrdavě zasupěl.

Cargraves se omezil na mírný úsměv. "Ale jdi, Rossi. Zamysli se nad tím. Co je obsahem matematiky?"

"Obsahem matematiky je..." Najednou sklapl. "Hm... myslím, že mi to konečně došlo. Matematika nemá žádný obsah. Kdybychom zjistili, že žádná odvrácená strana neexistuje, pak bychom prostě museli vymyslet novou matematiku."

"Přesně tak. Skutečností je, že nevíme, jestli existuje opačná strana Měsíce, dokud se tam nedostaneme. Jen jsem se vám snažil ukázat," pokračoval, "jak nepodložená může být myšlenka vyplývající ze "zdravého rozumu", když ji rozebíráte. Ani "zdravý rozum" ani "logika" nic nedokazují. Důkaz vychází z experimentu, nebo když to řekneme jinak, ze zkušenosti, a z ničeho jiného. To byla krátká přednáška o vědecké metodě - můžete si ji započítat jako třicet minut z dnešní studijní doby. Chce kromě mne ještě někdo jiný snídani? Nebo je vám z té snížené přitažlivosti špatně od žaludku?" Začal slézat dolů ze svého křesla.

Když připravovali snídani, postupoval Ross velmi pečlivě. Tohle mělo být pořádné jídlo, připravené z omezených zásob potravin, které nepocházely z konzerv. Galileo byl vybaven jakousi lodní kuchyní, která se v zásadě skládala z vařiče a malé ledničky. Nádobí, nože, vidličky a lžíce se daly omýt trochou vody, která se shromažďovala v klimatizační jímce, a pak vysterilizovat na vařiči. Loď nesla všechno nezbytné k životu, dokonce i stísněnou, ale nepostradatelnou koupelnu. Ale každý pomocný předmět, jako nádobí, byl zhotovený ze zinku - rezervní hmoty pro hladovou trysku.

Sedli si, nebo spíše dřepli k jídlu ze skutečného mléka, vloček, vařených vajíček, rohlíků, džemu a kávy. Když po snídani sklidili, Cargraves si spokojeně povzdechl. "Moc takových snídaní mít nebudeme," poznamenal, zatímco si nacpával dýmku. "Vesmírné cestování ještě není tak skvělé."

"Pozor s tou dýmkou, kapitáne!" varoval ho Morrie.

Cargraves se zatvářil překvapeně. "Zapomněl jsem," připustil provinile. Toužebně hleděl na dýmku. "Pověz mi, Rossi," vyptával se, "myslíš, že by to klimatizace dokázala rychle vyčistit?"

"Do toho. Jen to zkuste," pobízel ho Ross. "Jedna nacpaná dýmka nás nezabije. Ale povězte, doktore..."

"Ano?"

"No, hm, podívejte - cožpak doopravdy nevěříte, že existuje odvrácená strana Měsíce?"

"Cože? Stále ještě k tomuhle, co? Samozřejmě, že věřím."

"Ale..."

"Ale je to jen můj názor. Věřím tomu, protože k tomu vedou všechny mé předpoklady, mínění, předsudky, teorie, pověry a tak dál. Je to součást představ, se kterými žiji, ale tím není prokázáno, že je to pravda. Takže jestli se ukáže, že jsem se mýlil, doufám, že jsem teď dostatečně duševně zocelen, abych se z toho nezbláznil."

"A tím se opět vracíme do doby vyhrazené ke studiu," pokračoval. "Všichni máte třicet minut k dobru, takže vám zůstává hodina a půl. Raději se do toho pusťte."

Art hleděl v němém úžasu. "Myslel jsem, že žertuješ, strýčku. Přece nechceš dodržovat takový rozvrh na Měsíci, ne?"

"Dokud tomu okolnosti nezabrání. Když už o tom hovoříme, teď je vhodná doba trochu studovat do zásoby, protože není nic vidět a není na čem pracovat."

Art dál vypadal ohromeně, ale pak se mu tvář rozjasnila. "Obávám se, že nemůžeme studovat, strýčku. Všechny knihy jsou zabaleny tak hluboko dole, že se k nim nedostaneme, dokud nepřistaneme."

"Opravdu? No, tím se nenecháme zaskočit. Škola," ocitoval, "je budova, ve které jsou na jedné straně žáci a na druhé učitel. Budeme mít přednášky a testy - začneme s opakovacím testem. Shromážděte se kolem, oběti."

Udělali to a usedli se zkříženýma nohama kolem dokola na přepážce nákladového prostoru. Cargraves

vytáhl ze svých neustále napěchovaných kapes tužku a přiměřeně čistý kus papíru. "Nejdřív ty, Arte. Nakresli a popiš cyklotron. Základní opakování - podíváme se, kolik jste toho zapomněli."

Art začal namáhavě črtat základní části cyklotronu. Nakreslil dva prázdné půlválce blízko sebe, otevřenými stranami proti sobě. "Jsou zhotoveny z mědi," prohlásil, "a slouží jako elektrody zdroji vysokého napětí. Ten zdroj je ve skutečnosti jakýsi rádiový vysílač - nechávám ho mimo nákres. Pak tu máme mimořádně silný elektromagnet, jehož pole probíhá otvorem mezi těmito elektrodami tvaru D, polovinami válce, a je na ně kolmé. Celé zařízení se nachází ve velké vakuové komoře. Získáte zdroj iontů..."

"Jakých iontů?"

"No, třeba do té vakuové komory dáte trochu vodíku a vybudíte ho žhavým vláknem, umístěným uprostřed mezi elektrodami. Tím získáte jádra vodíku - protony."

"Pokračuj."

"Protony mají samozřejmě kladný náboj. Střídavý proud by je přiměl prudce létat sem a tam mezi elektrodami. Ale protože protony jsou nabité částice, magnetické pole je nutí opisovat kruhovou dráhu. Protony víří mezi elektrodami po spirále a každou obrátkou získávají rychlost, dokud nakonec ďábelskou rychlostí nevyletí malým úzkým kovovým okénkem ve vakuové komoře."

"Ale proč se s tím namáhat?"

"No, když namíříte tenhle proud vysokorychlostních protonů na některé materiály, řekněme třeba kousek kovu, dějí se velice podivné věci. Vyrážejí elektrony z atomů, nebo se dokonce dostanou dovnitř, naruší jádro a vyvolají transmutaci, nebo způsobí, že je terč radioaktivní - takové věci."

"To je dostatečné," souhlasil Cargraves a ještě položil několik dalších otázek, aby se dozvěděl podrobnosti. "Už jen jednu věc," řekl potom. "Odpovědi znáš, ale jen mezi námi, ten náčrtek za moc nestojí. Je nedbalý."

"Nikdy jsem neměl umělecký talent," bránil se Art. "Raději bych to někdy vyfotografoval."

"Už jsi možná až příliš fotografoval. Co se týče uměleckých vloh, já také žádné nemám, ale kreslit jsem se naučil. Podívej, Arte, a vy ostatní chlapci to také pochopte - pokud neumíte kreslit, neumíte pozorovat. Kdybyste opravdu viděli, na co se díváte, dokázali byste to přesně přenést na papír. Když si skutečně pamatujete, na co se díváte, můžete to zpaměti přesně nakreslit."

"Ale čáry nevedou tam, kam je mám v úmyslu nakreslit."

"Tužka jede tam, kam ji táhneš. Nemá vlastní život. Odpovědí je cvičení a další cvičení a přemýšlení o tom, na co se díváte. Vy všichni, nemotorové, chcete být vědci. Tak dobře, ale schopnost přesně kreslit je pro vědce stejně tak nezbytná jako logaritmické pravítko. A ještě důležitější je, abyste se bez logaritmického pravítka dokázali obejít. Dobře, Arte. Jsi další na řadě, Rossi. Pověz mi stručně o protaktiniové radioaktivní řadě."

Ross se zhluboka nadechl. "Existují tři skupiny radioaktivních izotopů: skupina uranu, skupina thoria a skupina protaktinia. Ta poslední začíná izotopem U-235 a..." Pokračovali s tím mnohem déle než hodinu a půl, protože Cargraves měl v úmyslu jim později nechat co nejvíc volna a přitom nadále dodržovat i co do litery i co do smyslu dohodu s Rossovým otcem.

Nakonec prohlásil: "Myslím, že bude lepší, když se zase najíme. Motor bude zanedlouho vypnut. Po celou dobu snižuje výkon - všimli jste si, jak lehce se cítíte?"

"Co kdybychom si dali konzervovou dávku?" zeptal se Morrie ze své druhé funkce správce proviantu.

"Ne, nemyslím," odpověděl Cargraves pomalu. "Domnívám se, že bychom možná raději měli tohle jídlo omezit na nějaké aminokyseliny a trochu želatiny." Zvedl lehce obočí.

"Hm... chápu," souhlasil Morrie a pohlédl na ostatní dva. "Možná máte pravdu." Morrie a Cargraves, kteří byli piloty, měli zkušenost s volným pádem ze školy. Žaludky Rosse a Arta bylo ještě třeba vyzkoušet.

"K čemu je to dobré?" vyptával se Art.

Ross se tvářil znechuceně. "Hm, myslí si, že pečivo zvrátíme. Proboha, už teď stěží něco vážíme. Za co nás máte, doktore? Za malé děti?"

"Ne," odpověděl Cargraves, "ale stále si myslím, že by se vám z beztížného stavu mohlo udělat špatně. Mně se to stalo. Domnívám se, že předem natrávené pokrmy jsou dobrý nápad."

"A, starou belu. Mám silný žaludek. Při letu mi nikdy špatně nebylo."

"Měl jsi někdy mořskou nemoc?"

"Na moři jsem nikdy nebyl."

"Dobře, tak si poslož," řekl mu Cargraves. "Ale na jedné věci trvám. Budeš nosit sáček přes obličej. Nechci, aby se to, čeho se zbavíš, dostalo do klimatizace." Otočil se a začal pro sebe připravovat trochu želatiny tak, že prášek jednoduše nalil do vody, zamíchal a vypil.

Ross se zašklebil, ale konzervovou dávku nevytáhl. Místo toho zapnul vařič, aby ohřál mléko pro aminokyselinové koncentráty.

O chviličku později robot Joe procitl z dřímoty a zcela vypnul trysku.

Neodrazili se ke stropu. Raketa se divoce neroztočila. Nestalo se nic z podobných věcí, které se odehrávají v kreslených seriálech. Jednoduše postupně přestali cokoliv vážit, jakmile se tah vytratil. Téměř stejně silně zaznamenali nové, ohlušující ticho. Cargraves už předtím vykonal osobní inspekci celé lodi, aby se ujistil, že je všechno připoutáno, připnuto nebo pevně uloženo, tak aby loď nebyla zaneřáděna volně poletujícím harampádím.

Cargraves se jednou rukou nadzdvihl ze svého křesla, otočil se ve vzduchu jako plavec a lehce plul dolů, nebo spíše na opačnou stranu - nahoru a dolů přestalo existovat - tam, kde se vznášeli Ross a Art, pro jistotu volně připoutaní ke svým visutým lůžkům jednoduchým pásem. Cargraves řídil svůj přesun pomocí jedné ruky a zastavil se tak, že se chytil Artova visutého lůžka. "Jak na tom všichni jste?"

"Myslím, že jsem v pořádku," odpověděl Art a namáhavě polkl. "Mám pocit jako v padajícím výtahu." Měl lehce zelenou barvu.

"Ty, Rossi?"

"Zvládnu to," prohlásil Ross, ale najednou začal zvracet. Barvu měl spíš šedou než zelenou.

Vesmírná nevolnost není legrace, jak ví každý raketový pilot. Podobá se mořské nemoci, tomu strašnému, prudkému zvracení, které je způsobeno kolébáním lodi - jenomže pocit, že pod člověkem všechno padá, nepřestává!

Ale nejdelší úseky volného pádu při letu komerčních raket z jednoho místa na Zemi na druhé trvají jenom pár minut a převážná Část cesty je vykonána se zapnutými tryskami nebo klouzavým letem, zatímco kurs, pro který se rozhodl Cargraves, vyžadoval mnoho hodin volného pádu. S výkonem, který měl k dispozici, mohl rozhodnout, že podnikne celou cestu při zapnutých tryskách. To by jim však nedovolilo otočit loď, což navrhl udělat právě teď, dokud nenastane čas obrátit se a spustit trysky směrem k Měsíci, aby brzdily jejich pád.

Pouze tak, že otočí loď, mohli vidět z vesmíru Zemi. Cargraves to chtěl udělat, než bude Země příliš daleko.

"Jenom chvíli zůstaňte, kde jste," varoval je. "Chystám se otočit loď."

"Chci to vidět," prohlásil Ross srdnatě, "těšil jsem se na to." Rozepnul si bezpečnostní pás, pak opět začal zvracet. Sliny podivně přetékaly a kanuly, ne Rossovi na bradu, ale do velkých kapek, které jako by se nemohly rozhodnout, kam se mají vydat.

"Použij kapesník," poradil mu Cargraves, který se sám necítil příliš dobře. "Pak přijď sem, jestli se na to cítíš." Otočil se k Artovi.

Art se už také otíral kapesníkem.

Cargraves se odvrátil a odplul zpátky do křesla pilota. Byl si vědom, že pro ně nemůže nic udělat, a jeho vlastní žaludek se kýval a pomalu převracel. Chtěl si přes něj připnout bezpečnostní pás. Když se opět ocitl ve svém sedadle, všiml si, že Morrie je předkloněný a drží se za břicho, ale nic neřekl a věnoval pozornost tomu, aby obrátil loď. Morrie bude v pořádku.

Obrátit loď byla velmi jednoduchá záležitost. V jejím gravitačním těžišti se nacházelo malé a těžké kovové kolo. Cargraves měl na panelu před sebou ovladače, kterými mohl kolo natočit libovolným směrem, protože bylo volně zavěšeno na Cardanově závěsu, a pak závěs zajistit. Elektrický motor mu umožňoval kolo rychle roztočit libovolným směrem a pak zastavit.

Tohle kolo dokázalo otočit lodí, když se nacházela ve volném pádu, a pak ji udržet v nové poloze. (Takové otáčení nemělo žádný vliv na kurs nebo rychlost Galilea, ale jen na jeho úhel, na směr, kterým raketa mířila, stejně tak jako se skvělý skokan do vody může obracet a točit při pádu z velké výšky, aniž

by tím narušil svůj pád.)

Malé kolo bylo schopné otočit ohromnou lodí podle velice jednoduchého fyzikálního zákona, ale v aplikaci, kterou na Zemi příliš často nevidíme. Principem bylo zachování hybnosti, v tomto případě úhlové hybnosti neboli rotace. Krasobruslaři aplikaci tohoto zákona rozumějí, protože na něm závisí některé z jejich nejskvělejších triků.

Jak se malé kolo rychle točilo jedním směrem, velká loď se pomalu otáčela směrem opačným. Když se kolo zastavilo, loď se také okamžitě zastavila.

"Tmavé brýle, chlapci!" zvolal Cargraves opožděně, když se loď začala obracet a v průzoru se míhaly hvězdy. Přes jejich nešťastnou nevolnost se jim podařilo najít brýle, které pro takový případ nosili u sebe, a nasadit si je.

Potřebovali je velice brzy. Měsíc sklouzl mimo dohled. Objevilo se Slunce a Země. Země vyhlížela jako ohromný svítící srpek, jako Měsíc dva dny po novu. Z této vzdálenosti - jedné čtvrtiny cesty k Měsíci - se jevila šestnáctkrát větší než Měsíc ze Země a mnohokrát velkolepější. Špičky srpku byly modrobílé od polárních ledových čepiček. Po celé délce viděli zelenavou modř moří a tmavší zelené a pískově hnědé odstíny oceánu, lesů a polí... protože linie světla a tmy probíhala srdcem Asie a dál dolů, jakoby se jednalo o globus, stojící na opačné straně třídy. Indický oceán částečně zastírala ohromná hradba mraků, pro ty pod nimi nejspíš bouřkových, ale pro pozorovatele z vesmíru zářily stejně bíle jako polární čepičky.

Srpek držel v objetí noční stranu Země, matně, ale zřetelně osvětlenou Měsícem, který se nacházel za nimi a byl téměř v úplňku. Ale - a to není nikdy vidět na Měsíci, když "nový Měsíc drží starý Měsíc v náručí" - na slabě osvětlené temné ploše bylo tu a tam možné rozlišit malé drahokamy světel, pozemská města, hřejivá, přátelská a vábící!

Uprostřed mezi rovníkem a severním růžkem srpku se nacházela tři jasná města nepříliš daleko od sebe - Londýn, Paříž a znovuzrozený Berlín. Na opačné straně temného Atlantiku, zcela na okraji disku, se nacházelo jedno zvláště jasné a narůžovělé světlo, osvětlení Broadwaye a celého New Yorku.

Všichni tři chlapci viděli poprvé i New York, natož většinu zbývající části ohromné planety!

Ale i když se jednalo o jejich domov a i když ho viděli ze skvělého pozorovacího místa, pro lidstvo nového, jejich pozornost se téměř okamžitě odpoutala od Země. Na obloze se nacházel ještě úžasnější objekt - Slunce.

Jeho zdánlivá velikost odpovídala jen šestnáctině ohromného srpku Země, ale Slunce nesneslo konkurenci. Viselo pod Zemí - ve vztahu k poloze Galilea, ne ve smyslu "nahoře" nebo "dole" - ve vzdálenosti přibližně čtyř šířek Země. Nebylo ani větší, ani menší, než jak se jeví ze Země, a nebylo znatelně zářivější než za jasného a suchého poledne v poušti. Ale ve vzduchoprázdnu ho obklopovala černá obloha, takže jeho královská korona zářila, byly vidět jeho protuberance a na povrchu ohromné pekelné bouře.

"Nedívejte se přímo do něj," varoval je Cargraves, "i když máte polarizační filtr nastavený na maximální zaclonění." Hovořil o dvojitých čočkách z polarizačního skla, které měli chlapci nasazené, protože vnějšími čočkami šlo otáčet.

"To si musím vyfotografovat!" prohlásil Art, otočil se a odplul pryč. Na vesmírnou nevolnost zapomněl.

Zakrátko se vrátil se svým Contaxem a nasazoval do něj nejsilnější objektiv. Fotoaparát byl poměrně starý, protože byl jednou z těch mála věcí, které se matce podařilo přivézt z Německa, ale představoval majetek, na který byl Art nejvíc pyšný. Když nasadil objektiv, začal vytahovat z pouzdra expozimetr Weston. Cargraves ho zarazil.

"Chceš si spálit expozimetr?" varoval ho.

Art se zarazil. "Ano, myslím, že bych ho spálil," připustil. "Ale jak mám udělat snímek?"

"Možná se ti to nepovede. Uděláš nejlíp, když použiješ nejméně citlivý film, nejsilnější filtr, největší clonu a nejkratší možný čas. Pak se modli."

Když viděl, že se chlapec najednou tváří zklamaně, pokračoval: "S fotografiemi Slunce bych si takové starosti nedělal. Můžeme to nechat na astronomech, kteří poletí za námi, když už jsme jim prorazili cestu. Ale mohl bys pořídit pěkné snímky Země. Nejdřív vyplýtvej trochu filmu na Slunce, pak to zkusíme. Zastíním ti objektiv před slunečním světlem rukou."

Art to udělal a pak se chystal fotografovat Zemi. "Ani u Země nedokážu pořádně změřit osvětlení," stěžoval si. "Příliš ho ovlivňuje Slunce."

"No, vždyť víš, kolik světla dopadá na Zemi - všechno. Proč nepředpokládat, že to přibližně odpovídá slunečnímu svitu v poušti, a pak udělat několik snímků s vyšší a menší expozicí, než je zapotřebí?"

Když Art skončil, Cargraves řekl: "Dávejte si pozor na spáleniny způsobené Sluncem, chlapci." Dotkl se plastové vnitřní vrstvy na průzoru z křemenného skla. "Tohle by mělo nejhorší záření odfiltrovat - ale buďte opatrní."

"Nesmysl, jsme opálení." A byli, protože je poznamenalo slunce v Novém Mexiku.

"Já vím, ale tohle je nejsilnější sluneční záření, se kterým jste se kdy setkali. Buďte opatrní."

"Jak velká je pravděpodobnost," zeptal se Morrie, "že je tohle čisté záření nebezpečné? Myslím tím, kromě ošklivých spálenin."

"Četl jsi stejné články jako já. Také dostáváme víc kosmického záření. Možná nás to zabije. Možná to způsobí, že naše děti budou mít dlouhé zelené výhonky. To je jedno z rizik, která jsme podstoupili."

"No, Kolumbus také podstupoval riziko."

"A podívejte, jak daleko se dostal!" vložil se do hovoru Art.

"Jo, měl takové problémy, že se dostal do lapáku."

"Ať je to jak chce," prohlásil Cargraves, "znovu otočím loď, aby do ní Slunce nesvítilo tak přímo. Ty necky se příliš zahřívají." Nebyl žádný problém udržovat v Galileovi dostatečné teplo, ale zbavit se nechtěného tepla bylo něco jiného. Vyleštěné boky rakety odrážely většinu tepla, které na ně dopadalo, ale sluneční záření, které se lilo přímo do průzoru, způsobovalo velmi nepříjemný skleníkový efekt. Chlazení obvyklým způsobem nebylo řešením; loď představovala uzavřený systém a ztrácela teplo pouze vyzařováním do vnějšího vesmíru. V tomto okamžiku získávala sálavé teplo ze Slunce mnohem rychleji, než ho vyzařovala.

"Chci si ještě udělat nějaké fotografie," protestoval Art.

"Nechám Zemi ve výhledu," slíbil Cargraves a nastavil ovládací prvky otáčivého kola tak, aby to vyhovovalo jeho účelům. Pak doplul zpátky k průzoru a přidal se k ostatním, kteří před ním plavali jako zlaté rybky v kulatém akváriu.

Ross se dotkl průhledné stěny špičkou prstu a ten lehký dotek ho odstrčil zpět od průzoru. "Doktore, co myslíte, že by se stalo, kdyby do toho průzoru narazil meteorit?"

"Nerad o tom přemýšlím. Ale nedělal bych si s tím velké starosti. Ley spočítal, že pravděpodobnost zásahu meteoritem při výpravě na Měsíc a zpět je přibližně jedna k půl milionu. Počítám, že jsem se ocitl ve vážnějším nebezpečí pokaždé, když jsem vlezl do toho takzvaného automobilu, který jste řídili."

"Je to dobré auto."

"Připouštím, že podává dobrý výkon." Obrátil se podobným pohybem, jako když se závodní plavec otáčí na konci bazénu. "Arte, až dožvýkáš tu sušenku, mám pro tebe něco lepšího. Co takhle zkusit zavolat Zemi?"

"Jen ještě jednu... Cože? Co jsi to říkal?"

"Co kdybys nažhavil elektronky a zjistil, jestli je někdo v éteru - nebo spíše ve vakuu?"

Od chvíle, kdy odstartovali, se nepokusili rádio použít. Nejenže tryskový pohon způsoboval významné rušení, ale při průletu atmosférou byly také zcela staženy antény, dokonce i prutové. Ale teď, když trysky utichly, se zdál být pokus o komunikaci na místě.

Je pravda, že je radar pilota obrazně řečeno udržoval v rádiovém kontaktu v pozemské části cesty, ale teď překročili pracovní rozsah podobných zařízení, sloužících k pilotáži. Jejich radar se jen vzdáleně podobal obrovským radarům, používaným k odrážení signálů od Měsíce. Křemičitá okénka, skrze která pracoval, by naprosto nedostačovala pro velkou anténu používanou k tomu, aby vrhla energii ze Země k Měsíci.

Art se okamžitě pustil do práce a přitom prohlašoval, že pravděpodobnost něco zachytit je nízká. "Muselo by to být tak přesně zaměřené jako, jako, no - přesně. A proč by někdo něco vysílal tímhle směrem?"

"Samozřejmě pro nás," navrhl Ross. "Nemohou nás najít. Radar na takovou vzdálenost nerozliší nic tak malého, jako je naše loď - máme příliš malý odrazný průmět." Art mluvil autoritativně. "Alespoň ne

takový radar, jaké zatím mají. Možná jednou, jestli - počkejte!"
"Co jsi zachytil?"
"Buďte zticha!" Art upřeně hleděl před sebe s výrazem bolestného nevidícího soustředění, které lze pozorovat jen u lidí se sluchátky na uších. Otáčel opatrně číselníky, pak nervózně hledal tužku a papír. Zjistil, že bez gravitace je psaní obtížné, když se nemůže opřít, ani si zajistit ruku. Ale čmáral dál.
"Zachytil jsem spoustu tohohle," zašeptal o několik minut později. Četl:

"RADIO PARIS VOLA RAKETU GALILEO RADIO PARIS VOLA RAKETU GALILEO RADIO PARIS VOLA RAKETU GALILEO DOKTORA DONALDA CARGRAVESE ARTHURA MUELLERA MAURICE ABRAMSE ROSSE JENKINSE ZDRAVIME VAS LET SLEDOVAN AZ DO NULA JEDNA JEDNA TRI GREENWICHSKEHO ČASU DVACATEHO PATEHO ZARI KONTAKT ZTRACEN BUDEME VAS NADALE VOLAT NA TOMTO PASMU A FREKVENCI A SLEDOVAT PRAVDEPODOBNOU TRAJEKTORII PREJEME VAM HODNE STESTI RADIO PARIS VOLA RAKETU GALILEO RADIO PARIS..."

"A pak se opakují. Je to záznam." Mluvil rozechvěle.
"Kruci!" Ross se nezmohl na jiný komentář.
"No, chlapci, zdá se, že jsme celebrity." Cargraves se snažil hovořit nenuceně. Pak zjistil, že v každé ruce drží část dýmky; zlomil ji na dva kusy, aniž si to uvědomil. Pokrčil rameny a nechal oba kousky odplout pryč.
"Ale jak nás našli?" naléhal Art.
"Z té zprávy to vyplývá," upozornil Morrie. "Všimli jste si času? To je doba, kdy jsme přešli do volného pádu. Sledovali trysku."
"Jak? Pomocí teleskopu?"
"Pravděpodobnější je," vložil se do hovoru Cargraves, "že pomocí protiraketového zařízení pro sledování radiace."
"Cože? Ale hlídky Spojených národů jsou jediné, které mají takové zařízení."
Cargraves si dovolil se usmát. "A proč by se o nás neměly Spojené národy zajímat? Podívej, hochu - můžeš jim poslat odpověď?"
"Určitě to zkusím!"

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Atomová válka, která znamenala konec?

Art se pustil do úkolu, ale zpátky nepřišlo nic, co by mu řeklo, jestli jeho pokusy byly nebo nebyly úspěšné. Záznam přicházel dál, kdykoliv poslouchal mezi pokusy o odeslání zprávy, po další tři a půl hodiny. Pak se signál vytratil - ocitli se mimo paprsek.
Přesto se jednalo o přímou komunikaci na největší vzdálenost v historii lidstva.
* * *
Galileo dál stoupal ze Země k neviditelné hranici, kde si Země přestává dělat nároky a hlavní roli přebírá menší hmota Měsíce. Výš a výš, dál a ještě dál, stoupali volným letem, zpomalováni dosud působícím tahem Země, ale přesto pokračovali rychlostí, kterou raketa získala, dokud ji poháněly trysky. Nakonec Galileo tiše a hladce přelétl hranici a ocitl se na zápraží Měsíce. Odtud loď pomalu zrychlovala, jak padala k stříbrnému souputníku.
Najedli se, vyspali se a opět se najedli. Hleděli na zmenšující se Zemi. A opět spali.
Zatímco spali, robot Joe se pohnul, poradil se s kamerou, rozhodl, že už má dost stavu beztíže, a spustil trysku. Ale nejprve narovnal loď tak, aby tryska mířila směrem k Měsíci a brzdila jejich pád, zatímco

průzor hleděl zpátky na Zemi.

Hluk trysky je probudil. Cargraves je předtím přiměl, aby se připoutali, protože návrat tíže očekával. Teď se odepnuli a vystoupili do řídícího střediska. "Kde je Měsíc?" ptal se Art.

"Samozřejmě pod námi," informoval ho Morrie.

"Raději to ověř radarem, Morrie," nařídil mu Cargraves.

"Provedu!" Morrie zapnul proud, počkal, až se radar zahřeje, a seřídil ho. Měsíc se zobrazil jako velká nejasná skvrna na jedné straně stínítka. "Přibližně patnáct tisíc mil," prohlásil. "Raději to zkontrolujeme, kapitáne."

Byli tím zaměstnáni více než hodinu, vykonávali pozorování, odečítali údaje a prováděli výpočty. Směr a vzdálenost Měsíce ve vztahu k lodi bylo možné zjistit radarem. Přímá pozorování hvězd průzorem udávala orientaci pohonu lodi. Postupným odečítáním radaru stanovili kurs a rychlost lodi v porovnání s kursem a rychlostí lodi, udávanými automatickými přístroji na palubě. Všechny tyto faktory vzali při výpočtu v úvahu a zkontrolovali, jak robot Joe řídí loď.

Zjistili drobné odchylky a vnesli do automatického pilota opravy. Joe přijal změny v příkazech bez komentáře.

Zatímco se tím Morrie a Cargraves zabývali, Art a Ross připravovali nejlepší jídlo, jaké dokázali dát dohromady. Bylo úlevou cítit v nohou váhu a pro jejich žaludky to znamenalo nepopiratelné ulehčení. Tyto orgány se sice přizpůsobily volnému pádu, ale sotva se s ním smířily. Když pod sebou pocítily pevný podklad, hlasitě volaly po pořádném jídle.

Dojedli a Cargraves smutně přemýšlel o své zničené dýmce, když z palubní desky zazněl varovný signál. Robot Joe splnil příkazy, vačka doběhla a žádal o vystřídání.

Všichni vyšplhali nahoru na řídící stanoviště. Oslepivě bílý a neuvěřitelně veliký Měsíc se nasouval z jedné strany do průzoru. Teď se k němu natolik přiblížili, že byl jejich postup viditelný, když se člověk pozorně podíval přes okraj průzoru na nějaký pevný objekt, kráter nebo pohoří.

"Jé!" vykřikl Art.

"Úplně vyráží dech, co?" řekl Ross, který se upřeně díval na odhalený zázrak.

"To ano," souhlasil Cargraves. "Ale my máme práci. Vraťte se, připoutejte se a připravte se na manévrování."

Sám se tomu také podrobil, připoutal se do křesla a přepnul vypínač, který přikázal Joemu, aby usnul. Tím převzal přímé ruční řízení rakety. Morrie ho navigoval pomocí přístrojů a Cargraves prováděl s lodí řadu manévrů, které byly celkově mírné a při každém z nich došlo jen k drobné změně kursu. To vše mělo za účel převést loď z ploché kuželovité trajektorie, po které letěla, na kruhovou oběžnou dráhu kolem Měsíce.

"Jak si vedu?" zeptal se o hodnou chvíli později.

"Naprosto přesně," ujistil ho Morrie po krátké odmlce.

"Už to stačí, abych přepnul na automatiku a otočil loď?"

"Nechte mne ještě pár minut sledovat dráhu." Nakonec ho Morrie ujistil, že požadované může provést. Už malou chvíli předtím letěli volným pádem. Teď Cargraves zavolal na Arta a Rosse, že se mohou odpoutat. Pak začal otáčet loď tak, aby průzor mířil k Měsíci, a zapojil kombinaci, která sdělila Joemu, že se musí aktivovat. Teď bylo jeho úkolem sledovat výšku na radaru a dohlédnout, aby výška a rychlost zůstaly konstantní.

Art byl nahoře u průzoru se svým fotoaparátem, hned jak se s Morriem odpoutali.

"Panebože," prohlásil Art, "tohle je něco!" Zvedl svůj přístroj a začal horečně fotografovat, dokud ho Ross neupozornil, že ještě nesejmul kryt z objektivu. Teprve potom se uklidnil.

Ross plul tváří dolů a upřeně hleděl do měsíční pustiny. Tiše se nad ní hnali, pouhých dvě stě mil nad povrchem, přibližovali se k linii světla a temnoty, na které vycházelo Slunce. V holé pustině pod nimi ležely dlouhé stíny, a vrcholky hor a velké zející krátery působily děsivě. "Je to strašidelné," dospěl k názoru Ross. "Nejsem si jistý, jestli se mi to líbí."

"Chceš si na příštím rohu vystoupit?" ptal se ho Cargraves.

"Ne, ale nejsem si úplně jistý, jestli jsem udělal dobře, že jsem letěl."

Morrie ho chytil za ruku, zřejmě aby se přidržel, ale stejně tak, aby ho povzbudil přítomností člověka z

masa a kostí. "Víš, co si myslím, Rossi," začal, když hleděl ven na nekonečné míle kráterů. "Domnívám se, že vím, jak to vzniklo. Tohle nejsou vulkanické krátery, to je jisté - a nevytvořily je meteority. Udělali si to sami!"

"Cože? Kdo?"

"Zdejší bytosti. Ony to udělaly. Zničily sami sebe. Vedly atomovou válku, která znamenala konec."

"Cože? Co to..." hleděl na něj vytřeštěně Ross, pak se podíval zpátky na měsíční povrch, jako kdyby tam četl děsivou záhadu. Art přestal fotografovat.

"Co tomu říkáte, doktore?"

Cargraves svraštil obočí. "Je to možné," připustil. "Žádná z teorií o přirozených příčinách neobstojí z toho či jiného důvodu. Daly by se tak vysvětlit ty relativně hladké oblasti, kterým říkáme "moře". Skutečně se jednalo o moře; to je důvod, proč nebyly zasaženy tak silně."

"A to je důvod, proč už to moře nejsou," pokračoval Morrie. "Explozemi zničili atmosféru a moře se pak vyvařila. Podívejte na kráter Tycho. Tam odpálili největší sklad munice. Výbuch způsobil popraskání celého satelitu. Vsadím se, že někdo vyvinul protizbraň, která fungovala příliš dobře. Odpálila všechny bomby na Měsíci současně a to je zničilo! Jsem si tím jistý."

"No," prohlásil Cargraves,, já si tím jistý nejsem, ale připouštím, že taková teorie je atraktivní. Pravděpodobně zjistíme, co se stalo, až přistaneme. Proti teorii současného odpálení všech bomb existují vážné teoretické námitky. Nikdo nemá představu, jak to udělat."

"Ještě před pár lety nikdo nevěděl, jak vyrobit atomovou bombu," namítal Morrie.

"To je pravda." Cargraves chtěl změnit téma hovoru, protože mu nepříjemně připomínal hrůzy, které ho ve snech strašily už od počátku druhé světové války. "Rossi, co si teď myslíš o odvrácené straně Měsíce?"

"To budeme vědět hodně brzy," zasmál se Ross. "Vida - tohle je odvrácená strana!"

A byla. Ustálili se na kruhové dráze blízko levého měsíčního okraje, tak jak je vidět ze Země, a pluli nad tou záhadnou odvrácenou stranou. Ross ji pozorně sledoval. "Vypadá docela stejně."

"Očekával jsi, že bude v něčem jiná?"

"Ne, myslím, že ne. Ale doufal jsem." Zatímco odpovídal, překročili linii, nad kterou vycházelo Slunce. Terén pod nimi byl temný. Nebyl neviditelný, protože ho dál osvětloval slabý svit hvězd - pouze svit hvězd, protože záře Země se na tuto stranu nikdy nedostala. Při rychlosti, kterou cestovali, tedy téměř 4000 mil za hodinu, by měl úplný oblet Měsíce trvat něco přes jednu a půl hodinu. Taková rychlost byla nezbytná k tomu, aby se udrželi na nízké oběžné dráze.

"Myslím, že už další záběry nezískám," prohlásil Art smutně. "Přál bych si, abychom se sem dostali v jiné měsíční fázi."

"Ano," souhlasil Ross, který stále vyhlížel ven, "je hrozná škoda být tak blízko a nic nevidět."

"Nebuďte netrpěliví," řekl jim Cargraves. "Až za osm nebo devět dní vyrazíme zpátky, opět Měsíc obletíme a můžete se dívat a fotografovat, až z toho budete šilhat."

"Proč jen osm nebo devět dní? Potraviny máme na delší dobu."

"Ze dvou důvodů. Za prvé, jestli odstartujeme v novu, nebudeme se muset během zpáteční cesty dívat do Slunce. Druhý důvod je, že se mi stýská po domově, a to jsem ještě ani nepřistál." Usmál se. Zcela vážně cítil, že by nebylo moudré pokoušet štěstí tím, že by se tu zdržovali příliš dlouho.

Cesta přes ozářenou a známou část Měsíce byla nádherná, ale tak krátká, že to bylo jako vybírat z jedoucího auta zboží ve výkladech. Krátery a "moře" - to byli staří známí přátelé, ale přesto podivní a noví. Připomínalo jim to zvláštní zkušenost, jako když vidíte známou televizní hvězdu živě vystupovat na veřejnosti a máte podivný pocit, že je to neskutečné.

Art přešel na filmovou kameru, kterou dříve používal k natáčení vývoje raket série Stardust. Získal úplný záznam od Mare Fecunditatis až ke kráteru Kepler. Tam mu Cargraves přikázal, aby okamžitě přestal a připoutal se.

Vstupovali na přistávací trajektorii. Cargraves a Morrie zvolili k přistání plochou nepojmenovanou oblast za Oceanus Procellarum, protože ležela přímo na hranici mezi pozemskou stranou a neznámou stranou Měsíce, a tak vyhovovala dvěma plánům: mohli se pokusit navázat rádiové spojení se Zemí, ke kterému byla přímá viditelnost nezbytná, a umožňovalo jim to prozkoumat přinejmenším část neznámé

strany.

Opět přivolali robota Joeho a nařídili mu, aby se poradil s druhou vačkou, skrytou v jeho temném nitru, vačkou, která umožňovala nezbytné brždění motorem a choulostivý závěrečný kontakt za pomoci manévrovacích trysek a radaru. V přesné výšce a rychlosti, kterou Joe potřeboval pro přiblížení, Cargraves opatrně vyrovnal loď. Pak, když mu dal Morrie znamení, že se nacházejí v přesné, předem vypočtené vzdálenosti potřebné k přistání, přepnul na automatiku.

Joe převzal řízení. Otočil loď s použitím manévrovacích raket, pak začal pozpátku klesat k místu přistání a používal přitom trysku na zádi, aby snížil jejich dosud ohromnou rychlost. Měsíc se teď nacházel pod nimi a Cargraves neviděl nic než hvězdy, hvězdy a srpek Země, čtvrt milionu mil vzdálené, která mu teď nemohla nijak pomoci.

Přemýšlel, jestli se na ni vůbec někdy vrátí.

Morrie pečlivě sledoval přibližování na obrazovce radaru. "Kontroluji to na devět desetinných míst, kapitáne," ohlásil hrdě a se značným přeháněním. "Máme to v kapse."

Na obrazovce radaru se povrch rychle přibližoval. Když byli blízko a už v té chvíli neklesali, Joe vypnul hlavní trysku a obrátil loď.

Jakmile se Cargraves vzpamatoval z divokého otáčení při přemetu, spatřil, že trysky na přídi rakety začaly před sebe chrlit spaliny, a uvědomil si, že boční trysky jsou také v provozu, protože nápor síly tlačil sedadlo vzhůru proti němu. Měl pocit, že by mohl přistát sám, natolik se to podobalo jeho prvnímu divokému přistání v poušti Nového Mexika.

Pak v jediné horečné sekundě zahlédl, že se ten hladký a plochý povrch před nimi, rozorávaný tryskami na špici lodi, změnil v pustinu se skalnatými hřbety, ostrými rozsedlinami, s rozesetou a nebezpečnou kosmickou sutí... I kdyby přistáli bez havárie, z takového povrchu neměli naději odstartovat.

Takhle je oklamal sluneční svit. Když měli Slunce za sebou, pustina nevrhala žádné viditelné stíny. Zdálo se, že se plochá rovina táhne až k horám před nimi. Tohle žádné hory nebyly, ale docela stačily, aby Galileo ztroskotal.

Strašlivou sekundu, kterou mu trvalo, než pochopil situaci, vystřídala horečná aktivita. Jednou rukou vypnul automatického pilota a druhou zuřivě otáčel knoflíkem, ovládajícím trysku na zádi. Prudce zapnul naplno boční trysky.

Špička rakety se zvedla.

Loď visela, připravená spadnout, držená stabilně na tryskách jen pomocí gyrostatů. Pak se pomalu, velice pomalu, protáhl mohutný proud spalin z trysky na zádi - tak pomalu, že si Cargraves v tom okamžiku uvědomil, že mu těžkopádná odezva atomového reaktoru nikdy neumožní to, co musí udělat dál, tedy sám přistát s raketou.

Raketa Galileo se vzdalovala od měsíčního povrchu.

"To bylo těsné," prohlásil Morrie klidně.

Cargraves si setřel pot z očí a zachvěl se.

Věděl, co teď situace vyžaduje. Věděl, že by měl otočit loď od Měsíce, nasměrovat ji k Zemi a vypracovat návratovou dráhu, dráhu k planetě s atmosférou, která by pilotovi pomohla při přistání s divokou lodí. Právě v té chvíli si uvědomoval, že není hrdina, že stárne a ví to.

Ale hrozně se mu nechtělo říct to Morriemu.

"Přistanete s ní manuálně?" zeptal se Morrie.

"Cože?"

"To je jediný způsob, jak s ní přistát na neznámé přistávací ploše. Teď to chápu - musíte mít možnost vidět místo přistání v poslední půlminutě - s použitím trysek na přídi a bez radaru."

"Já to nedokážu, Morrie."

Mladší muž mlčel. Jednoduše seděl a bez jakéhokoliv výrazu se díval dopředu.

"Chystám se ji otočit zpátky k Zemi, Morrie."

Chlapec naprosto nedával najevo, že ho slyší. V tváři se mu nezračil ani souhlas ani nesouhlas, ani náznak nějakého návrhu.

Cargraves si vzpomněl na scénu, kdy mu Ross, slepý a ovázaný říkal, aby odstoupil. Na Arta, který přemáhal kosmickou nevolnost, aby mohl fotografovat. Také si vzpomněl na horké a únavné dny, kdy s

Morriem získávali oprávnění k pilotáži.

Hoch nic neříkal, ani na něj nepohlédl.

Ty děti, ty zatracené děti! Jak se sem nahoru dostal, jako velitel rakety s nákladem nezletilců, za které je zodpovědný? Byl laboratorní vědec, ne superman. Kdyby se jednalo o Rosse, kdyby byl pilotem Ross... ještě teď se otřásl, když si připomněl Rossovo řízení, při kterém vstávaly vlasy na hlavě. Art byl stejný. Morrie byl horší.

Cargraves věděl, že z něj nikdy nebude skvělý pilot - kvůli věkovému rozdílu dvaceti let. Tyhle děti se svou lhostejnou nevědomostí, se svými upravenými auty, pro ně to bylo; pilotáž byla práce pro ně. Byli příliš mladí a příliš nevědomí, než aby si dělali starosti, a jejich reflexy nesvazovalo váhání. Vzpomněl si na Rossova slova: "Dostanu se na Měsíc, kdybych musel jít pěšky!"

"Přistaň s ní, Morrie."

"Provedu, pane!"

Chlapec na něj ani nepohlédl. Převrátil raketu zádí dolů, pak ji nechal pomalu klesat tak, že snižoval tah zadní trysky. Zcela intuitivně, podle nějakých vnitřních výpočtů - protože Cargraves nedokázal průzorem vidět nic jiného než hvězdy a ani chlapec nic vidět nemohl - raketu znovu otočil a přitom vypnul trysku na zádi.

Povrch byl blízko a rychle se přibližoval.

Morrie prudce přibrzdil bočními tryskami a dovedl je tak nad hladký úsek měsíčního povrchu. Pak začal s raketou klesat s rychlými výšlehy z trysek na přídi a mezi výšlehy se vždy stačil podívat.

Když se snesl tak nízko, až si byl Cargraves jistý, že s raketou přistane na špičce, rozdrtí průzor a zabije je, udělil raketě ještě jeden impuls. Tím raketu trochu nadzdvihl, rychle ji srovnal a přistával s ní na bočních tryskách, téměř vodorovně a tak blízko povrchu, že ho Cargraves viděl průzorem před sebou.

Morrie nenuceně vyhlédl průzorem, naposledy zabral bočními tryskami a nechal loď dosednout. Ozvalo se hlasité skřípění a pak se zastavili. Raketa Galileo nehybně spočinula na měsíčním povrchu.

"Přistáli jsme, pane. Čas: nula - osm - tři - čtyři."

Cargraves se zhluboka nadechl. "Nádherné, nádherné přistání, Morrie."

"Díky, kapitáne."

KAPITOLA DVANÁCTÁ

"Holé kosti..."

Ross a Art se už odpoutali a hlasitě hovořili o tom, že vytáhnou skafandry, když se Cargraves roztřeseně zvedl ze svého křesla - a téměř upadl. Snížená gravitace, jedna šestina normální pozemské, ho podvedla. Už si zvykl na beztížný stav i na tlak tísnící hrudník při vysokém zrychlení. Pseudonormální váha jednoho g nepředstavovala problém a manévrování, když byl připoután, nebylo horší než letecká akrobacie.

Dospěl k názoru, že tohle je odlišné a je zapotřebí si na to trochu zvyknout. Do jisté míry mu to připomínalo chůzi po gumě nebo zvláštní pocit lehkých nohou, který člověk má, když se vyzuje z lyžařských bot nebo těžkých bagančat.

Morrie zůstal na svém místě o chvilku déle, aby dokončil a podepsal deník. Zaváhal nad rubrikou v deníku, označenou "poloha". Ve škole ho učili, že tam má zapsat zeměpisnou šířku a délku letiště, kde přistál - ale jaká byla zeměpisná délka a šířka tohoto místa?

Měsíc má severní a jižní pól stejně daný jako Země, což určuje jakémukoliv místu přesnou šířku. Ani délka nebyla neurčitá, jakmile byl zvolen nulový poledník. To už se stalo; měsíční Greenwich představoval kráter Tycho.

Ale Morrieho navigační tabulky byly tabulkami platnými pro Zemi.

Tento problém mohl být vyřešen - to Morrie věděl. Pomocí sférické trigonometrie se dalo řešení nebeských trojúhelníků, na kterém je založena veškerá navigace, převést na speciální podmínky Měsíce,

ale vyžadovalo by to únavné výpočty, zcela nepodobné předkalkulovaným krátkým postupům, používaným všemi piloty ve věku letadel a raket. Musel by se vrátit k metodě Marca St. Hilaireho, zastaralé už dvacet let, dokud by pracně nepřevedl každý údaj z pozemských referenčních pojmů na měsíční referenční pojmy.

No, to mohu udělat až později, rozhodl, a požádám Cargravese, aby mne zkontroloval. Měsíční povrch ho lákal.

Připojil se k malé skupince, která se tlačila kolem průzoru. Před nimi se rozprostíralo šedivé a neživotné podloží, které několik mil před nimi přecházelo do rozeklaných kopců. Pod šikmými slunečními paprsky bylo horko, žhnoucí horko, a naprostý klid. Zemi neviděli, protože v poslední minutě improvizovaného přistání přelétli přes okraj na neznámou stranu.

Namísto mosazně žluté oblohy, kterou mohl člověk očekávat nad podobnou scenérií žhavé pouště, visela nad ní černá noční klenba, hustě posetá zářícími hvězdami. Koneckonců, pomyslel si Morrie, jehož mysl se vrátila k problému navigace, tady by bylo těžké se ztratit. Člověk mohl snadno určit kurs podle hvězd.

"Kdy půjdeme ven?" ptal se Art.

"Uklidni se," řekl mu Ross a obrátil se na Cargravese. "Poslyšte, doktore, přistání bylo rozhodně skvělé. Řekněte - to první přiblížení byla jen obhlídka s ručním řízením, nebo jste ho také vložil do automatického pilota?"

"Vlastně ani jedno, ani druhé." Zaváhal. Z jejich prvních slov bylo zřejmé, že si Ross ani Art neuvědomovali nebezpečí, ani jeho vlastní trýznivou nerozhodnost. Bylo nutné je tím teď zatěžovat? Uvědomoval si, že jestli nepromluví, Morrie se o tom nikdy nezmíní.

To rozhodlo. Ten muž - muž bylo správné slovo, jak teď věděl, nikoliv "chlapec" - měl nárok na veřejné uznání. "Přistání provedl Morrie," informoval je. "Museli jsme vypnout robota a s raketou přistál Morrie."

Ross hvízdl.

Art řekl: "Cože? Co jsi říkal? Neříkej mi, že vysadil radar - kontroloval jsem ho šestkrát."

"Všechny tvé přístroje vydržely," ujistil ho Cargraves, "ale existují některé věci, které člověk dokáže zvládnout, ale přístroje ne. Tohle byla jedna z nich." Podrobně jim vyložil, co se odehrálo.

Ross si prohlédl Morrieho od hlavy k patě, až Morrie zčervenal.

"Řekl jsem "vynikající pilot", a vynikající pilot to je," prohlásil Ross. "Ale jsem rád, že jsem to nevěděl." Odešel na záď, hvízdal si přitom Danse Macabre, opět falešně, a začal se zabývat svým skafandrem.

"Kdy půjdeme ven?" naléhal Art.

"Předpokládám, že prakticky okamžitě."

"Jupí!"

"Moc nepospíchej. Můžeš být právě ten, kdo si vytáhne krátkou slámku a bude muset zůstat v lodi."

"Ale... Podívej, strýčku, proč musí někdo zůstávat v lodi? Nikdo ji neukradne."

Cargraves zaváhal. Byl preventivně opatrný a měl vždy v úmyslu nechávat alespoň jednoho muže v lodi jako bezpečnostní opatření. Když se nad tím znovu zamyslil, neviděl k tomu žádný důvod. Člověk v lodi by nemohl pro člověka venku nic udělat, pokud by si dříve nenavlékl skafandr a nevyšel ven. "Uděláme kompromis," řekl. "Morrie a já - ne, ty a já." Uvědomil si, že nemůže současně vystavit riziku oba piloty. "Ty a já půjdeme nejdřív. Jestli bude všechno v pořádku, zbývající mohou jít za námi. Tak dobře, vojáci," řekl a otočil se. "Oblékněte si skafandry!"

Vzájemně si do nich pomáhali, poté co nejdříve štědře aplikovali krém proti slunečním spáleninám na pokožku kolem brýlí. To jim dodalo patřičný mimozemský vzhled. Cargraves je přiměl, aby si zkontrolovali skafandry při dvojnásobku normálního tlaku, zatímco osobně zkontroloval kyslíkové láhve, které nesli na zádech.

Po celou dobu zkoušeli vysílačky. Obyčejný hovor byl slyšet, i když velice slabě, skrze přilby, pokud se zdržovali v ovzduší lodi, ale vysílačky byly hlasitější.

"Tak dobře, kamarádi," řekl nakonec. "Art a já půjdeme do přechodové komory, pak obejdeme loď dopředu, kde nás uvidíte. Až vám dám znamení, že je všechno v pořádku, můžete vyjít ven. Ještě poslední připomínku: držte se pohromadě. Neodcházejte ode mne dál než na deset yardů. A pamatujte na tohle. Až vyjdete ven, všichni budete chtít vědět, jak vysoko dokážete vyskočit. Slyšel jsem, jak jste

se o tom bavili. No, pravděpodobně byste mohli vyskočit pětadvacet nebo třicet stop do výšky, kdybyste to zkusili. Ale nedělejte to!"

"Proč ne?" Rossův hlas zněl ve vysílačce podivně.

"Protože kdybyste přistáli na hlavě a roztříštili si helmu, pohřbíme vás přímo na místě, kde jste dopadli! Pojď, Morrie. Ne, omlouvám se - chtěl jsem říct Arte."

Natěsnali se do malé přechodové komory a téměř ji zaplnili. Motor, který poháněl vodní pumpu odsávající vzduch z komory, vrčel jen krátce, tak málo volného prostoru nechala jejich těla. Pak zakvílel a utichl. Ventil odsávacího čerpadla zaklapl na své místo a Cargraves odjistil venkovní dveře.

Zjistil, že spíše pluje než skáče na povrch. Art ho okamžitě následoval, přistál na rukou a kolenou a lehce vyskočil.

"V pořádku, chlapče?"

"Skvělé!"

Obcházeli raketu dopředu a neslyšně přitom šoupali nohama v sypké půdě. Cargraves na ni pohlédl a hrst půdy zdvihl, aby se přesvědčil, jestli vypadá jako zemina, zasažená radioaktivním výbuchem. Přemýšlel o Morrieho teorii. Nacházeli se na dně kráteru. To bylo zřejmé, protože stěna kopců se tyčila kolem dokola. Jednalo se o kráter, vytvořený atomovou bombou?

Nedokázal to poznat. Měsíční hornina připomínala převařenou a bublinkovitou půdu, sežehnutou atomovými zbraněmi, ale k tomu mohlo dojít činností vulkánů, nebo dokonce ohromným žárem při dopadu obrovského meteoritu. No, tenhle problém mohl počkat.

Art se najednou zastavil: "Poslyš! Strýčku, musím se vrátit zpátky."

"Co se děje?"

"Zapomněl jsem si fotoaparát!"

Cargraves se zasmál. "Nech to na příště. Nic ti odtud neuteče." Napadlo ho, že Artovo vzrušení dosáhlo nových výšin - existovala malá myšlenková škola, která věřila, že se s fotoaparátem i koupá.

Když je řeč o koupeli, přemýšlel Cargraves, jednu bych snesl. Vesmírné cestování má své nevýhody. Začínal nesnášet vlastní pach, zejména když byl uzavřen ve skafandru.

Ross a Morrie na ně netrpělivě čekali u průzoru. Jejich hlasy z vysílaček, doposud odstíněné boky lodi, byly přes oxid křemičitý zřetelně slyšet. "Tak co, doktore?" zpěvavě se zeptal Ross a tiskl nos k průzoru.

"Všechno se zdá být v pořádku," slyšeli, jak říká.

"Tak už jdeme!"

"Počkejte ještě pár minut. Chci si být jistý."

"No - tak dobře." Ross dával najevo netrpělivost, ale disciplína už nepředstavovala problém. Art na ně dělal obličeje, pak se pokusil o malý tanec. Držel se nízko u země, ale nechal se každým krokem vynést několik stop do vzduchu - nebo spíše do vakua. Plul nesmírně pomalu a s jistým půvabem. Připomínalo to zpomalený tanec nebo balet pod vodou.

Když se začal zvedat trochu výš a přitom klapat podpatky bot o sebe, Cargraves mu pokynul, aby přestal. "Vysuň klapky, kamaráde," varoval ho, "a přistaň. Nejsi žádný Nižinský*."

"Kdo je to Nižinský?"

"To je jedno. Prostě zůstaň stát. Nechávej alespoň jednu nohu na zemi. Tak dobře, Morrie," zavolal, "pojďte s Rossem ven."

Průzor zůstal najednou opuštěný.

Když Morrie vstoupil na měsíční povrch a podíval se kolem sebe na plochou a neměnnou pláň a na rozervané útesy za ní, najednou se ho zmocnil drtivý pocit tragédie a vzklíčila v něm předtucha. "Jsou to holé kosti," zamumlal napůl pro sebe, "holé kosti mrtvého světa."

"Cože?" ozval se Ross. "Už jdeš, Morrie?"

"Jdu hned za tebou."

Cargraves a Art se k nim připojili. "Kam půjdeme?" zeptal se Ross, když k němu kapitán došel.

"No, napoprvé se nechci příliš vzdalovat od lodi," prohlásil Cargraves. "Tohle místo může mít v rukávu nějaké špinavé triky, na které jsme nepřišli. Jaký tlak máte nastavený?"

"Lodní tlak."

"Můžete ho snížit přibližně na polovinu, aniž by vám nižší tlak dělal problémy. Jak víte, je to kyslík."

"Půjdeme k těm kopcům," navrhl Morrie. Ukázal dozadu, kde se lem kráteru nacházel méně než půl míle od lodi. Bylo to směrem k slunci, a od lemu se natahovaly stíny až do vzdálenosti přibližně sta yardů od lodi.

"Tak dobře, alespoň kousek. Ten stín může být příjemný. Začínám se potit."

"Myslím," prohlásil Morrie, "pokud se dobře pamatuji, že bychom z vrcholu toho lemu mohli vidět Zemi. Zahlédl jsem ji, právě když jsme se otočili. Nejsme příliš daleko na odvrácené straně."

"A kde přesně jsme?"

"Ještě musím provést nějaká pozorování, než vám to budu moci sdělit," připustil Morrie. Jsme někde západně od Oceanus Procellarum a blízko

- - - - -

*Pozn. překladatele: Nižinskij Vaclav Fomič, narozen 1889 v Kyjevě, významný tanečník a choreograf, vystupoval rovněž v Londýně a na turné v Severní Americe
rovníku."

"To vím."

"No, jestli pospícháte, kapitáne, měl byste raději zavolat do Klubu automobilistů."

"Vůbec nespěchám. Indián se neztratil - ztratil se vigvam. Ale doufám, že je odtamtud vidět Země. V tom případě by se jednalo o vhodné místo, kde by se dala postavit Artova anténa nepříliš daleko od lodi. Otevřeně řečeno, nesouhlasím s tím, abychom přemísťovali loď, dokud se nevydáme na zpáteční cestu, dokonce i kdybychom přišli o příležitost pokusit se navázat kontakt se Zemí."

Teď se ke Cargravesově úlevě nacházeli ve stínu. V rozporu s populárními fantaziemi nevypadaly stíny černě, i když sluneční světlo nebylo rozptylováno ovzduším. Záře dna kráteru za nimi i kopců za tím vším dokázala vrhat do stínů poměrně dost odraženého světla.

Když postoupili o něco dál směrem ke kopcům, Cargraves si uvědomil, že neudržuje malou skupinu moc dobře pohromadě. Zastavil se, aby prozkoumal místo, objevené Rossem, kde matečná hornina vystupovala z hlušiny pouštního podloží a snažil se v nejasném světle rozeznat její vlastnosti, když si všiml, že s nimi není Morrie.

Potlačil rozmrzelost; bylo docela možné, že Morrie, který šel jako první, nezpozoroval, že se zastavili. Přesto se Cargraves ustaraně rozhlížel.

Morrie byl přibližně sto yardů před nimi, kde se začínaly zvedat hřebeny kopců. "Morrie!"

Postava si stoupla, ale z vysílačky se neozvala žádná odpověď. Cargraves si všiml, že Morrie mění směr a motá se. "Morrie! Vrať se zpátky! Jsi v pořádku?"

"V pořádku? Jistě, jsem v pořádku." Zachichotal se. "Dobře, tak se sem vrať."

"Nemůžu se vrátit. Mám práci - našel jsem to!" Morrie udělal neopatrný krok, odrazil se vysoko do vzduchu, klesl dolů a zapotácel se.

"Morrie! Nehýbej se!" Cargraves k němu spěchal. Ale Morrie nestál na místě. Začal poskakovat okolo, skákal výš a výš. "Našel jsem to!" vřískal. "Našel jsem to!" Ještě jednou vyskočil a jak líně plul dolů, vykřikoval: "Našel jsem... ty holé kosti..." Jeho hlas najednou dozněl. Morrie dopadl na nohy, odrazil se v úplném saltu kupředu a zhroutil se.

Cargraves přiběhl ohromnými skoky a ocitl se vedle něj téměř ve stejném okamžiku, kdy upadl.

Nejprve helma - ne, nebyla prasklá. Ale chlapcovy široce rozevřené oči nevnímaly. Hlava se mu volně klátila, obličej měl šedý.

Cargraves ho sebral do náručí a rozběhl se ke Galileovi. Znal takové příznaky, i když je viděl jen v podtlakové komoře, používané k výcviku pilotů - anoxie! Něco se pokazilo, Morrie měl nedostatek kyslíku. Mohl zemřít dřív, než mu bude poskytnuta pomoc, nebo, což bylo ještě horší, mohl žít s trvale poškozeným mozkem, jeho skvělý intelekt mohl přijít vniveč.

Už k tomu ze stejného důvodu mnohokrát došlo, během odvážných a nebezpečných časů, kdy lidé začínali létat ve velkých výškách.

Dvojitý náklad ho nezpomalil. Dohromady i se skafandry vážili méně než sedmdesát liber. Bylo to právě tolik, aby mu to poskytlo stabilitu.

Vmáčkl se s Morriem do přechodové komory. Tiskl ho k hrudi a čekal se zoufalou netrpělivostí,

zatímco ventilem syčel vzduch. Všechna Cargravesova síla by nestačila na násilné otevření dveří, dokud se tlaky nevyrovnají.

Pak se ocitl uvnitř a položil chlapce na palubu. Morrie byl stále v bezvědomí. Cargraves se mu pokusil svléci skafandr chvějícími se prsty v překážejících rukavicích, pak se chvatně vysvlékl ze skafandru a odepjal Morriemu helmu. Když se k pacientovi dostal čerstvý vzduch, neobjevily se žádné známky života.

Cargraves zlostně klel a snažil se poskytnout chlapci kyslík přímo ze skafandru, ale zjistil, že ventil na Morrieho skafandru z nějakého důvodu odmítá reagovat. Začal se tedy věnovat svému skafandru, odpojil kyslíkovou hadici a pouštěl kyslík chlapci přímo do obličeje, zatímco mu rytmicky stlačoval hrudník.

Morrieho oči se zachvěly a zalapal po dechu.

"Co se stalo? Je v pořádku?" Oba chlapci prošli komorou, zatímco pracoval.

"Možná bude v pořádku. Nevím."

Ve skutečnosti se Morrie rychle vzpamatoval, posadil se a mrkal. "Co se děje?" chtěl vědět.

"Lehni si," vybídl ho Cargraves a položil mu ruku na rameno.

"V pořádku... počkejte! Jsem v lodi?"

Cargraves mu vysvětlil, k čemu došlo. Morrie zamrkal. "To je ale legrační. Byl jsem v pořádku, jenom jsem se cítil mimořádně dobře..."

"To je příznak."

"Ano, pamatuji se. Ale v té chvíli mi to nedošlo. Právě jsem zvedl kus kovu, ve kterém byl otvor, když..."

"Cože!? Chceš říct opracovaný kov? Kov, který někdo..."

"Ano, to je důvod, proč jsem byl tak vzru..." Odmlčel se a vypadal překvapeně. "Ale to se nemohlo stát."

"Možné to je. Tenhle satelit mohl být obydlen ... nebo navštíven."

"Ach, to jsem nemyslel," mávl nad tím rukou Morrie, jako by to nebylo důležité. "Díval jsem se na ten kus kovu a uvědomil jsem si, co to znamená, když vtom přišel nějaký mrňavý holohlavý člověk a... ale tak to nemohlo být."

"Ne," souhlasil Cargraves po krátké odmlce, "to se stát nemohlo. Obávám se, že jsi začínal mít vidiny z nedostatku kyslíku. Ale co ten kousek kovu?"

Morrie zavrtěl hlavou. "Nevím," připustil. "Pamatuji se, že jsem ho držel a díval se na něj, stejně tak jasně, jako si pamatuji na cokoliv, co se kdy stalo. Ale toho mrňavého chlápka si pamatuji zrovna tak dobře. Stál tam, za ním byli ostatní a já jsem věděl, že to jsou měsíční lidé. Viděl jsem budovy a stromy." Zarazil se. "Předpokládám, že tím je to vyřešeno."

Cargraves přikývl a obrátil pozornost k Morrieho kyslíkovým bombám. Ventil teď fungoval správně. Nedalo se zjistit, co se pokazilo, jestli ventil zevnitř namrzl, když Morrie vešel do hlubšího stínu, jestli ho ucpala těžko zjistitelná nečistota, nebo jestli si ho Morrie příliš přivřel, když podle Cargravesova návrhu snižoval tlak, a sám se tak pomalu přidusil. Ale nesmělo se to opakovat. Obrátil se k Artovi.

"Podívej, Arte. Chci, abys tahle zařízení upravil tak, aby je nebylo možné zavřít pod určitý limit. Hm... ne, to nestačí. Potřebujeme také výstražný signál - něco, co by nositele upozornilo, když se mu přeruší přívod kyslíku. Zkus něco vymyslet."

Art se zatvářil ustaraně, což u něj bylo obvyklé, kdykoliv jeho vynalézavá mysl běžela na plné obrátky. "Mezi náhradními díly mám pár přebytečných žárovek," uvažoval. "Možná bych je mohl upevnit na prstenec kolem krku a zařídit to tak, že kdyby se přívod zastavil, tak by..." Cargraves ho přestal poslouchat. Věděl, že je pouze otázkou času, než se zrodí nějaký nezvyklý, ale naprosto použitelný nový obvod.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

"NĚKDO SE MUSEL ZBLÁZNIT!"

Jak Morrie předpokládal, z vrcholku hřebene kopců viděli Zemi. Cargraves, Art a Ross prováděli průzkum a nechali Morrieho, aby se zotavil a pracoval na problému nebeské navigace. Cargraves považoval za důležité jít s nimi, protože nechtěl, aby si tihle dva pasažéři hráli na kamzíky na strmých útesech - což bylo v podmínkách nízké gravitace velké pokušení.

Také chtěl prohledat místo, kde došlo k Morrieho nehodě. Malí holohlaví mužíčci, ne; ale kousek kovu s otvorem - to bylo možné. Pokud existoval, mohl být prvním vodítkem k největšímu objevu od té doby, kdy člověk vystoupil z temnoty a začal si uvědomovat sám sebe.

Ale neuspěli. Místo se dalo lehko najít, protože otisky nohou byly v sypké půdě novinkou. Ať však hledali, jak chtěli, nenalezli nic. Nebylo úplně jisté, že nemohou uspět, protože tu dosud vládlo šero, vrhané lemem kráteru. Cargraves měl v úmyslu hledat znovu.

Ale zdálo se být možné, že Morrie mohl ten kousek kovu, pokud vůbec existoval, odhodit ve svém deliriu z nedostatku kyslíku. Než dopadl, mohl odletět dvě stě yardů a pak se zabořit do sypké půdy.

Výprava na vrcholek kopce byla přínosnější. Cargraves oznámil Artovi, že budou pokračovat v pokusech vyslat zprávu na Zemi... a pak ho musel brzdit, aby neutíkal zpátky k lodi a nedal se do práce. Místo toho hledali místo, kde by mohli postavit "Psí boudu".

Psí bouda byla malá prefabrikovaná budova, která teď byla uložena v podobě jednotlivých dílů, dobře přiléhajících k zakřiveným stěnám Galilea. Art na ní pracoval v létě, zatímco se Cargraves a Morrie účastnili výcviku. Na seznamu byla uvedena jako garáž z kovových plátů. Měla zakřivený strop, ne nepodobný stanu Quonset, ale měla tu zvláštní přednost, že každý díl mohl být pronesen dveřmi Galilea.

Neměli ji v úmyslu jednoduše postavit na měsíčním povrchu - při takovém umístění by byla střídavě příliš horká a příliš chladná. Místo toho měla představovat rám pro jakousi na míru vytvořenou jeskyni.

Nalezli vhodné místo blízko hřebenu mezi dvěma skalními vrcholky, mezi kterými byla poměrně rovná plocha odpovídající velikosti. Vrcholek jednoho z útesů byl snadno přístupný a mohli z něj jasně vidět Zemi - pro směrové vysílání byla nutná přímá viditelnost. Protože tu nebyla atmosféra, Art si nemusel dělat starosti s účinky horizontu; vlny půjdou tam, kam je nasměruje. Když zvolili místo, vrátili se pro nástroje a zásoby.

Nejvíc práce odvedli při stavbě Psí boudy Cargraves a Ross. Nebylo by spravedlivé vůči Artovi, kdyby po něm chtěli, aby pomáhal; už teď trpěl nerozhodností mezi touhou strávit veškerý čas fotografováním a stejně silnou touhou dát dohromady vysílačku, pomocí které chtěl navázat spojení se Zemí. Morrie měl na základě Cargravesova požadavku několik dní lehkou službu - vařil, pracoval na navigaci, vyhýbal se tak namáhavé práci ve skafandru.

Díky nízké přitažlivosti byla práce s přenášením částí budovy, dalšího materiálu a nástrojů na místo lehká. Každý mohl nést celkově více než pět set liber pozemské váhy, s výjimkou strmějších úseků cesty, kde pouze objemnost nákladu a obtížná manipulace s ním vyžadovaly, aby ho rozdělili. Nejprve přehazovali lopatami písčitou půdu v prostoru mezi dvěma skalami, dokud nebyla natolik rovná, aby na ni bylo možné postavit kovovou podlahu. Pak tu malou budovu poskládali. Práce šla rychle - potřebovali pouze francouzské klíče, kov se zdál být stejně lehký jako lepenka. Když skončili, instalovali "dveře", ocelový buben velikosti barelu, na obou koncích vzduchotěsně uzavřený.

Jakmile se dveře ocitly na svém místě, pokračovali tím, že lopatami sházeli na střechu spoustu pozemských tun měsíční horniny, dokud nebyl prostor mezi skalními stěnami zaplněný do výše přibližně tří stop nad střechou stavby. Když skončili, z Psí boudy nebylo vidět nic, kromě dveří ve stylu iglú, usazených mezi skalními jehlany. Sypká měsíční půda, která byla sama o sobě špatným vodičem tepla, a prostory v ní, vyplněné vakuem, měly sloužit jako izolace.

Stavba však zatím nebyla vzduchotěsná. Instalovali přenosné, dočasné osvětlení, a pak dovnitř dovlekli uzavřené sudy a ploché balíky. Ze sudů vytahovali lepkavé pláty gumovitého plastu. Ty pak věšeli jako tapety. Pracovali co nejrychleji, aby práci dokončili dřív, než se z plastu odpaří těkavé uhlovodíky. Pokryli strop, stěny a podlahu. Pak z balíků vyjmuli hliníkovou fólii, lesklou jako zrcadlo, a přitiskli ji na plastickou hmotu všude kromě podlahy, která byla pokryta těžšími duralovými pláty.

Stavba byla připravena k tlakové zkoušce. Objevili několik úniků, opravili je a byli připraveni se

nastěhovat. Celá práce jim trvala necelé dva "dny".

Psí bouda měla být Artovou vysílací stanicí, ale to nebylo všechno. Měla také sloužit jako skladiště všeho, co mohli z lodi postrádat, všeho, co nebylo nezbytné pro krátkou zpáteční cestu. Nákladní prostor se tak měl uvolnit pro vzorky, které vezmou zpět na Zemi, i kdyby nenasbírali nic jiného než měsíční kameny.

Pro Cargravese a tři chlapce to však bylo víc než skladiště, víc než vysílací stanice. Nastěhovali si dovnitř svůj osobní majetek, instalovali hydroponické tanky pro rebarboru, aby se atmosféra sama obnovovala, a vybavili budovu co nejúplněji pro stálé bydlení.

Pro ně představovala symbol lidské kolonizace této oběžnice, úmysl lidí zůstat tu trvale, přizpůsobit ji svým potřebám, vybojovat si na ní své místo.

I když okolnosti vyžadovaly, aby ji za několik dnů opustili, prohlásili ji za svůj nový příbytek a zařizovali se tam jako doma.

Dokončení stavby oslavili obřadem, který Cargraves úmyslně odkládal, dokud nebyla Psí bouda dokončena. Stáli v půlkruhu proti malým dveřím a Cargraves k chlapcům promlouval:

"Jako velitel této výpravy, řádně zplnomocněný Spojenými národy, v souladu s postupy na plavidlech registrovaných ve Spojených státech zabírám tuto oběžnici jako kolonii pozemských Spojených národů podle jejich zákonů a zákonů Spojených států. Rozviň je, Rossi!"

Na vrcholek krátkého a štíhlého stožáru vylétly vlajky Spojených národů a Spojených států. V této pustině bez ovzduší jimi nepohnul žádný vánek - ale Ross si vše předem promyslel a vyztužil horní okraje obou vlajek drátem, takže byly vidět jejich barvy.

Cargraves zjistil, že jen s námahou polyká, když sledoval, jak obě vlajky stoupají. Osobně považoval tohle malé podzemní doupě za první budovu Lunárního města. Představoval si, že tu přibližně za rok budou desítky takových jeskynních příbytků, větších a lépe vybavených, nahlučených kolem tohoto místa. V nich budou žít prospektoři, vědci a houževnatí stavební dělníci - stavební dělníci, kteří se budou zabývat výstavbou stálého Lunárního města pod dnem kráteru, zatímco další pracovníci vybudují na povrchu ohromnou raketovou přistávací plochu.

Blízko budou základy Cargravesovy fyzikální laboratoře a měsíční observatoře Galileo.

Zjistil, že mu po tvářích stékají slzy, a pokusil se je neúspěšně setřít - přes helmu. Zachytil Rossův pohled a pocítil rozpaky. "No, kamarádi," prohlásil s nucenou veselostí, "pustíme se do práce. Je legrační," dodal a díval se přitom na Rosse, "jaký účinek může mít na člověka několik malých symbolů."

Ross pohlédl na Cargravese a pak na malé, pestře zbarvené vlajky. "Nevím," pronesl pomalu. "Člověk není souborem chemických reakcí, ale souborem myšlenek."

Cargraves hleděl překvapeně. Jeho "chlapci" dospívali!

"Kdy už začneme s průzkumem?" chtěl vědět Morrie. "Existuje nějaký důvod, proč bychom neměli vyrazit, když je teď Psí bouda dokončená?"

"Myslím, že brzy," odpověděl Cargraves neochotně. Už několik dní brzdil Morrieho netrpělivost. Morrie byl samozřejmě zklamaný, že pro průzkum na různých místech nebudou používat raketu, jak bylo původně plánováno. Byl přesvědčený, že by mohl opakovat pozoruhodný výkon, který předvedl při prvním přistání.

Cargraves byl naproti tomu přesvědčen, že by série takových přistání nakonec vedla k havárii, která by z nich udělala trosečníky, odsouzené k vyhladovění nebo udušení, i kdyby při nehodě nezahynuli. Proto neustoupil od svého rozhodnutí omezit výzkum na pěší výpravy, které nemohly trvat déle než několik hodin.

"Pojďme se podívat, jak si vede Art," navrhl. "Nechci ho tu nechat - bude chtít fotografovat. Na druhé straně potřebuje pokročit s prací na vysílačce. Možná bychom se k němu mohli připojit, aby měl pomocníky."

"Tak dobře." Prolezli přechodovou komorou a vstoupili do Psí boudy. Art a Ross tam už odešli dříve.

"Arte," ptal se Cargraves, když si svlékl neforemný skafandr, "jak dlouho bude trvat, než budeš připraven vyzkoušet vysílač pro spojení se Zemí?"

"No, já nevím, strýčku. Nikdy jsem si nemyslel, že dokážeme navázat spojení s vybavením, které máme. Kdybychom mohli vézt věci, které jsem chtěl..."

"Chceš říct, kdybychom si je mohli dovolit," vložil se do hovoru Ross.

"No... v každém případě jsem dostal jiný nápad. Tohle místo je snem každého elektronika - všechno to vakuum! Chystám se zkonstruovat několik opravdu velikých elektronek - jenomže to nebudou lampy. Mohu jednotlivé prvky prostě smontovat v otevřeném prostoru, aniž bych se namáhal se sklem. Je to nejsnadnější způsob, o jakém někdo slyšel, jak vyrobit experimentální elektronku."

"Ale přesto," upozornil Morrie, "to může pokračovat donekonečna. Doktore, vy jste naplánoval, že odletíme za necelých deset pozemských dní. Chcete náš pobyt prodloužit?" dodal s nadějí.

"Ne, to ne," prohlásil Cargraves. "Hm... Arte, zatím přestaň řešit problém vysílače. Přece jen, neexistuje žádný zákon, který by říkal, že musíme navázat rádiové spojení se Zemí. Ale jak dlouho bude trvat, než budeme připraveni ze Země přijímat?"

"Á, tohle!" řekl Art. "Všechnu těžkou práci musí vykonat oni. Teď, když mám všechno tady nahoře, mohu rádiovou stanici dokončit během dvou hodin."

"Výborně! Připravíme něco k obědu."

Trvalo to spíše tři hodiny, než Art oznámil, že je připravený to zkusit. "Už to funguje," prohlásil. "Vydržte."

Shlukli se kolem něj. "Co si myslíš, že zachytíš?" vyptával se Ross dychtivě.

Art pokrčil rameny. "Možná nic. NAA nebo berlínský vysílač, jestli jsou na nás zaměřeni. Předpokládám, že nejlepší sázkou je Rádio Paris, pokud se s námi ještě snaží spojit." Nastavil ovládací prvky s tím prázdným pohledem, který přitom pokaždé měl.

Všichni byli velice tiše. Kdyby příjem fungoval, jednalo by se o velký historický okamžik a všichni to věděli.

Najednou se Art zatvářil ohromeně.

"Zachytil jsi něco?"

Chvíli neodpovídal. Pak si sesunul sluchátko z jednoho ucha a řekl hořce: "Jeden z vás nechal zapnutou vysílačku."

Cargraves osobně zkontroloval skafandry. "Ne, Arte, všechny jsou vypnuté."

Art se rozhlédl po malé místnosti. "Ale... ale... nic jiného to nemůže být. Někdo se musel zbláznit!"

"Co se děje?"

"Co se děje? Přijímám odněkud elektrický šum a jeho zdroj je tady... nedaleko!"

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

"Naprosto žádnou šanci!"

"Jsi si jistý?" ptal se Cargraves.

"Samozřejmě, že jsem si jistý!"

"Pravděpodobně to je Rádio Paris," podotkl nejistě Ross. "Nevíš, z jaké vzdálenosti ten signál přichází."

Art se zatvářil značně rozhořčeně. "Dejme tomu, že se tady posadíte a zkusíte štěstí, pane de Forreste*. Bylo to nedaleko. Nemohlo se jednat o žádnou pozemskou stanici."

"Zpětná vazba?"

"Nebuď pitomý!" Ještě chvíli zkoušel nastavovat číselníky. "Už to

- - - - -

*Pozn. překladatele: Lee de Forrest, významný vědec, v roce 1906 vynalezl triodu.

přestalo."

"Okamžik," řekl Cargaves. "Musíme si tím být jisti. Arte, můžeš dát dohromady nějaký vysílač?"

"Není to tak úplně snadné... ale ano, mohu. Naváděcí vysílač je připravený k provozu." Naváděcí vysílač byl vysílač o poměrně nízkém výkonu, určený ke komunikaci mezi Psí boudou a jakýmkoliv členem výpravy venku ve skafandru.

"Dejte mi vteřinku, než ho zapnu." Trvalo to déle než vteřinku, ale zakrátko se nakláněl k mikrofonu a křičel: "Haló! Haló! Je tam někdo! Haló!"

"Muselo se mu to zdát," řekl Morrie tiše Cargravesovi. "Tady venku nemůže nikdo být."

"Zmlkni," řekl Art přes rameno a volal dál. "Haló! Haló, haló."

Najednou se zatvářil nepřítomně a pak ostře řekl: "Mluvte anglicky! Opakujte!"

"Co je?" ptali se Cargraves, Ross i Morrie.

"Tiše... prosím!" Pak do mikrofonu: "Ano, slyším vás. Kdo je to? Cože? Zopakujte to!... Tady je kosmická loď Galileo, hovoří Arthur Mueller. Počkejte chvilku." Art přepnul spínač vpředu na panelu. "Teď pokračujte. Zopakujte, kdo jste."

Z vysílače se ozval silný a hluboký hlas:

"Tady je Lunární expedice číslo jedna," řekl hlas. "Mohli byste laskavě okamžik počkat, než přivolám našeho velitele?"

"Počkejte chvilku," křičel Art. "Nepřerušujte spojení!" Ale reproduktor neodpověděl.

Ross si začal hvízdat pro sebe. "Nech toho hvízdání," žádal ho Art.

"Promiň," Ross se odmlčel, pak dodal: "Předpokládám, že víš, co to znamená?"

"Cože? Nevím, co cokoliv znamená!"

"Znamená to, že jsme nestihli získat cenu pro dospělé. Někdo nás předběhl."

"Cože? Jak jsi na to přišel?"

"No, není to jisté, ale je to pravděpodobné."

"Vsadím se, že jsme přistáli jako první."

"Uvidíme. Poslouchejte!" Opět se ozval reproduktor, tentokrát jiným hlasem, s lehčím zabarvením a stopou oxfordského přízvuku. "Jste tam? Tady je kapitán James Brown z První lunární výpravy. Je to raketa Galileo?"

Cargraves se naklonil k mikrofonu. "Raketa Galileo, hovoří kapitán Cargraves. Kde jste?"

"Jsme dost daleko od vás, kamaráde. Ale nedělejte si starosti. Přesně vás lokalizujeme. Pokračujte ve vysílání, prosím."

"Sdělte nám, jakým směrem od vás se nacházíme."

"S tím si nedělejte starosti. Přiletíme k vám. Jenom zůstaňte, kde jste, a pokračujte ve vysílání."

"Jaká je vaše lunární šířka a délka?"

Zdálo se, že hlas váhá, pak pokračoval: "Už jsme vás lokalizovali. Podrobnosti si řekneme později. Na shledanou."

Potom Art křičel "haló", dokud neochraptěl, ale žádná odpověď se neozvala. "Raději dál vysílej, Arte," rozhodl Cargraves. "Ross a já půjdeme zpátky k lodi. Právě tu uvidí. Ale nevím. Možná se neukážou celý týden." Uvažoval. "Tohle představuje spoustu nových problémů."

"Někdo by měl jít do lodi," upozornil Morrie, "bez odkladu. Mohou zrovna přistávat. Mohou se objevit kdykoliv."

"Nemyslím, že se jednalo o vysílání z lodi," řekl Art, pak se obrátil zpátky ke svému mikrofonu.

Přesto bylo rozhodnuto, že by Cargraves a Ross měli jít zpátky k lodi. Navlékli si skafandry a prolezli přechodovou komorou. Sotva začali scházet strmým a skalnatým svahem, když Ross spatřil raketu.

Přirozeně, že ji neslyšel, ale ohlédl se, aby se přesvědčil, jestli jde Cargraves za ním. "Podívejte!" zavolal do mikrofonu v přilbě a ukázal.

Loď se blížila ze západu, letěla nízko a dost pomalu. Pilot ji držel ve výšce pomocí trysek, protože proud spalin mířil spíš dolů než k zádi. "Raději si pospěšme!" vykřikl Ross a skoky se hnal dopředu.

Ale raketa nešla na přistání. Zamířila špičkou dolů.

Přední trysky pracovaly naplno, aby zabránily pádu, a byly namířeny přímo proti Galileovi. Ve výšce necelých pěti set stop pilot raketu prudce otočil bokem napřed a odletěl pryč na ocasních tryskách.

Tam, kde se nacházel Galileo, se objevil záblesk, zcela tichá exploze a mrak prachu, který se ve vakuu

rychle rozplynul. Zvuk je dostihl prostřednictvím nohou a zdálo se jim, že až po dlouhé době.

Loď Galileo ležela na boku a v plátech měla velikou zející díru. Rána se táhla od roztříštěného průzoru až do střední části lodi.

Cargraves stál naprosto nehybně a vytřeštěně zíral na tu neuvěřitelnou věc. Ross našel hlas jako první. "Nedali nám žádnou šanci," řekl a hrozil pěstmi k obloze. "Naprosto žádnou šanci!"

KAPITOLA PATNÁCTÁ

JAKÝ JEN MĚLI DŮVOD?

Otočil se a klopýtal zpátky, kde dosud nehybně stál zdrcený Cargraves. "Viděl jste to, doktore?" ptal se. "Viděl jste to? Ty špinavé krysy nás bombardovaly - bombardovaly nás. Proč? Proč, doktore? Proč udělali něco takového?"

Po tváři mu stékaly slzy. Cargraves ho neobratně poplácal po zádech. "Nevím," řekl pomalu. "Já opravdu nevím," opakoval, protože se sám ještě snažil s přestálým šokem vyrovnat.

"Ach, chtěl bych někoho zabít!"

"Stejně tak já." Cargraves se náhle odvrátil. "Možná to uděláme. Pojď - musíme to sdělit ostatním." Vyrazil vzhůru do svahu.

Když však dorazili k přechodové komoře, Art a Morrie už z ní vylézali. "Co se stalo?" vyptával se Morrie. "Cítili jsme otřesy."

Cargraves neodpověděl přímo. "Arte, ty jsi vypnul vysílačku?"

"Ano, ale co se stalo?"

"Už ji nezapínej. Přilákala by je k nám." Mávl rukou ke dnu kráteru. "Podívejte se!"

Trvalo minutu nebo dvě, než pochopili, co vidí. Pak se Art bezmocně obrátil na Cargravese. "Ale, strýčku," prosil, "co se stalo? Proč loď vybuchla?"

"Zaútočili na nás," řekl Cargraves zuřivě. "Bombardovali nás. Kdybychom byli na palubě, tak by nás zabili. Právě to měli v úmyslu."

"Ale proč?"

"Neznám žádný důvod. Nechtěli nás tady."

Zamlčel něco, co cítil, že je pravda: že jejich neznámý nepřítel neuspěl pouze dočasně. Rychlá smrt silnou výbušninou by pravděpodobně byla požehnáním ve srovnání s tím, co cítil, že je čeká... trosečníci... na mrtvém satelitu bez ovzduší.

Jak dlouho mohou vydržet? Měsíc? Dva měsíce? Bylo by daleko lepší, kdyby je bomba zasáhla.

Morrie se najednou otočil zpátky k přechodové komoře. "Co to děláš, Morrie?"

"Jdu pro pušky!"

"Pušky nám nejsou k ničemu."

Ale Morrie ho neslyšel. Jeho anténu už stínil kovový buben.

Ross řekl: "Nejsem si jistý, že jsou nám pušky k ničemu, doktore."

"Cože? Jak to myslíš?'

"No, co budou podnikat dál? Nebudou chtít zjistit, co udělali? Dokonce ani neviděli, jak bomba zasáhla, protože se hnali pryč."

"Ano?"

"Jestli přistanou, zmocníme se jejich lodi!"

Art přišel blíž. "Cože? Poslyš, Rossi, takhle jim to spočítáme! Dostaneme je! Ukážeme jim! Vrazi!" Jeho slova se valila jedno přes druhé, pištěla a skřehotala ve vysílačkách.

"Zkusíme to!" rozhodl najednou Cargraves. "Zkusíme to. Jestli přistanou, nenecháme se porazit bez boje. Nemůžeme na tom být hůř, než jsme teď." Najednou neměl obavy. Vyhlídka na střelecký souboj, který byl v jeho zkušenostech něčím novým, ho už nevyváděla z míry, ale povzbudila ho. "Kde myslíš, že bychom se měli ukrýt, Rossi? V Galileovi?"

"Kdybychom museli... Támhle letí" Nad vzdáleným lemem kráteru se najednou objevila raketa.

"Kde je Morrie?"

"Tady." Přišel zezadu, obtěžkaný dvěma puškami a revolverem. "Tady máš, Rossi, vezmi si... hej!" Zahlédl raketu cizinců. "Musíme si pospíšit," řekl.

Ale raketa nepřistála. Sletěla dolů, klesla pod úroveň kráterového lemu a pak se hnala za pomoci ocasních trysek napříč kráterem blízko vraku Galilea, nabrala výšku, vylétla ven a zmizela.

"A my jsme si na ně ani nevystřelili," řekl Morrie trpce.

"Ještě ne," odpověděl Ross, "ale myslím si, že se vrátí. Tohle byl zaručeně druhý bombardovací let pro případ, že by napoprvé minuli. Ještě se vrátí, aby se přesvědčili, co udělali. Co myslíte, doktore?"

"Myslím, že ano," usoudil Cargraves. "Budou si chtít prohlédnout loď a zabít nás, pokud by někoho nezasáhli. Ale do Galilea nepůjdeme."

"Proč ne?"

"Nemáme čas. Pravděpodobně se otočí tak rychle, jak stačí zabrzdit, vrátí se a přistanou. Mohli by nás nachytat v otevřeném prostoru."

"To je riziko, které musíme podstoupit."

Události rozhodly za ně. Raketa se opět objevila ve směru, kterým odletěla. Tentokrát se evidentně jednalo o přistávací trajektorii. "Pojďte!" vykřikl Cargraves. Divoce a kymácivě se rozběhl dolů ze svahu.

Raketa přistála přibližně uprostřed mezi raketou Galileo a hranicí stínu, která se teď nacházela blízko úpatí kopců, protože Slunce stoupalo čtyři "dny" po obloze stále výš. Dokonce i na tu vzdálenost byla loď zřetelně menší než Galileo.

Cargraves si takových detailů nevšímal. Jeho bezprostředním záměrem bylo dorazit ke dveřím plavidla dřív, než se otevřou, aby byli připraveni se s cizinci utkat, jakmile vyjdou ven.

Ale zdravý rozum mu pomohl, ještě než se ocitl v plném slunečním svitu. Uvědomil si, že nemá pušku. Jednu měl Morrie, Ross druhou a Art kolem sebe mával revolverem. Cargraves se zastavil těsně před oslnivou, Sluncem ozářenou plochou. "Počkejte," přikázal. "Myslím, že nás neviděli. A nemyslím, že nás uvidí - zatím."

"Jaký máte plán?" ptal se Morrie.

"Počkat, až vyjdou, a pak se zmocnit lodi - až od ní odejdou dost daleko. Čekejte na mé znamení."

"Nemohou nás slyšet?"

"Možná. Jestli jsou na stejné frekvenci, jsme vyřízení. Všichni vypněte vysílačky." Sám to také udělal; náhlé ticho až mrazilo.

Raketa k nim byla téměř otočená zádí. Cargraves teď spatřil tři postavy ve skafandrech, jak se vyhrnuly ze dveří, které se vyklopily z boku rakety. První se krátce rozhlédla, ale zřejmě je nespatřila. Protože bylo téměř jisté, že má nasazeny brýle proti slunci, bylo pochybné, jestli ve stínu něco vidí.

Postava pokynula dalším dvěma a rychlými a dlouhými skoky vyrazila směrem ke Galileovi. Posádka Galilea se už naučila, že je to ten správný způsob, jak se po Měsíci pohybovat. To samotné stačilo k tomu, aby Cargraves pochopil, že tihle lidé, jejich nepřátelé, nepřistávají na Měsíci poprvé.

Cargraves je nechal dojít až ke Galileovi, a dokonce za ním zmizet, než vstal z místa, kde se krčil. "Pojďme!" vykřikl do mrtvého mikrofonu a vyrazil kupředu ohromnými skoky, na padesát stop dlouhými.

Vnější dveře přechodové komory byly otevřené. Vyšplhal k nim a zavřel je za sebou. Uzavíraly se pomocí kola upevněného v jejich středu; jeho funkce byla zřejmá. Když to udělal, rozhlédl se kolem sebe. Malá přechodová komora byla nejasně osvětlena skleněnou výplní ve vnitřních dveřích. V tomto slabém světle pátral a hmatal po tom, co potřeboval dál - po ventilu k napouštění vzduchu.

Nalezl ho a uslyšel, jak do oddílu se sykotem proniká vzduch. Opřel se celou vahou o vnitřní dveře a čekal.

Náhle dveře povolily. Cargraves se ocitl přímo v raketě a mžoural očima.

V křesle pilota dosud seděl nějaký muž. Otočil hlavu a zdálo se, že něco říká. Cargraves to přes přilbu neslyšel a nezajímalo ho to. Plně využil nízké gravitace, vrhl se něj a popadl ho za hlavu a ramena.

Muž byl příliš překvapen, než aby kladl nějaký odpor. Ne, že by na tom záleželo, protože Cargraves byl připraven bojovat s čímkoliv včetně tygrů.

Přistihl se, že mlátí hlavou muže o měkké čalounění akceleračního křesla. To, jak si uvědomil, bylo k ničemu. Rozpřáhl se pěstí v rukavici a udeřil muže do žaludku.

Ten vyhekl a viditelně ztrácel chuť bojovat. Cargraves mu uštědřil krátký direkt přímo do nechráněné brady. Další zpracování nebylo nutné. Cargraves ho srazil na podlahu, přičemž si bez velkého zájmu povšiml, že na opasku jeho oběti visí pouzdro s něčím, co připomíná pistoli Mauser velkého kalibru, a opřel se o muže nohou. Pak vyhlédl velitelským průzorem.

U zničené přídě Galilea ležela na zemi zhroucená postava. Nedalo se poznat, jestli je to přítel nebo nepřítel.

Ale nad ní stál další člověk, a co se jeho týkalo, nebylo pochyb. Nešlo jen o nezvyklý tvar jeho skafandru, ale o pistoli, kterou držel v ruce. Pálil směrem k raketě, ve které stál Cargraves.

Ten spatřil jasný záblesk výstřelu, ale neuslyšel odpovídající zvuk. Následoval další výstřel, který Cargravese téměř ohlušil. Zasáhl totiž loď, ve které stál, a rozezvučel ji jako ohromný zvon.

Cargraves měl dilema. Naléhavě se chtěl zapojit do boje a zbraň na těle zneškodněného protivníka mu nabídla prostředek. Nemohl však svého zajatce nechat v lodi a vyjít ven, a ani v zápalu boje neměl žaludek na to, aby zabil člověka v bezvědomí.

Už dospěl k bleskovému rozhodnutí, že svého muže pořádně praští a vyjde z lodi, ale rychlé drama, odehrávající se za průzorem, mu neposkytlo čas. Ten cizinec ve skafandru u přídě Galilea najednou neměl helmu. Kolem krku mu zbyl jen zubatý límec.

Pustil pistoli a popadl se za obličej. Chvilku tam stál, jakoby ho taková prekérní situace překvapila, udělal dva váhavé kroky kupředu a pomalu klesl k zemi.

Házel sebou, ale už nevstal. Ještě se svíjel v křečích, když se za zadní částí lodi objevil třetí muž. Dlouho nevydržel. Zdálo se, že je zmatený a neschopný pochopit zvrat událostí, což bylo vzhledem k strašidelnému tichu střeleckého souboje dost pravděpodobné. Bylo docela možné, že se nikdy nedozvěděl, co ho zasáhlo, ani proč. Ještě sahal po své zbrani, když byl dvakrát zasažen, nejprve do prsou a poté níž.

Skláněl se kupředu, až se přilbou dotýkal země. Pak se zhroutil.

Cargraves za sebou uslyšel nějaký zvuk. Popadl ukořistěnou zbraň, otočil se a sledoval, jak se dveře přechodové komory otevírají.

Byl to Art s vytřeštěnýma a červenýma očima. "Je tady ještě někdo?" zavolal na něj chlapec a mával přitom v širokém oblouku revolverem. Jeho hlas doléhal k Cargravesovi jen slabě, protože ho tlumily obě helmy.

"Ne. Zapni si vysílačku," zakřičel Cargraves v odpověď. Pak si uvědomil, že má vysílačku také ještě vypnutou. Zapnul ji a své prohlášení zopakoval.

"mám ji zapnutou," odvětil Art. "Zapnul jsem ji, zatímco se plnila přechodová komora. Jak si vedou venku?"

"Zdá se, že dobře. Pohlídej tady toho chlápka." Ukázal pod nohy. "Já jdu ven."

Ale nebylo to nutné. Přechodová komora se opět otevřela a vyhrnuli se z ní Ross a Morrie. Cargraves se nepřítomně podivil nad tím, jak se jim oběma podařilo vtěsnat do toho rakvi podobného prostoru.

"Potřebujete s něčím pomoci?" ptal se Morrie.

"Ne. Zdá se, že ani vy nepotřebujete."

"Dostali jsme je ze zálohy," prohlásil Ross jásavě. "Ukryli jsme se ve stínu lodi a sundali jsme je, jakmile se objevili. Všechny, kromě toho druhého. Skoro nás dostal, než jsme ho sejmuli. Víte," pokračoval konverzačním tónem, jako kdyby strávil celý život střílením, "že je skoro nemožné zamířit puškou, když máte na hlavě jedno z těch kulatých akvárií?"

"Hm... Zvládli jste to dobře."

"Pouhé štěstí. Morrie střílel od boku."

"To ne," popřel Morrie. "Při každém výstřelu jsem zamířil a pak stiskl spoušť."

Cargraves je upozornil, aby dávali pozor na zajatce, protože se chtěl porozhlédnout venku. "Proč se namáhat jeho hlídáním?" vyptával se Art. "Povídám, zastřelme ho a vyhoďme ven."

"Vychladni," řekl mu Cargraves. "Střílet zajatce není civilizované."

Art si odfrkl. "On je civilizovaný?"

"Buď zticha, Arte. Morrie - převezmi velení." Cargraves se zavřel v přechodové komoře.

Průzkum mu trval jen chvilku. Dva z cizinců utrpěli zranění, která by, jak se mu zdálo, byla smrtelná za všech okolností, ale navíc měli splasklé skafandry. Tomu třetímu, se zasaženou helmou, se rovněž nedalo pomoci. Poulil nevidoucí oči do sametové oblohy. Krev, která mu vytékala z nosu, ještě pěnila. Byl mrtev - utopil se ve vakuu.

Cargraves se vrátil do malé lodi a ani nepohlédl na deprimující hromadu šrotu, která bývala hladkým a krásným Galileem.

Když byl v lodi, těžce klesl do jednoho z akceleračních křesel a vzdychl. "Není to tak zlé," prohlásil. "Máme loď."

"To si jen myslíš," odpověděl Art ponuře. "Podívej se na přístrojovou desku."

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Tajemství na odvrácené straně Měsíce

"Cože?" zeptal se Cargraves a pohlédl tam, kam Art ukazoval.

"Tohle není žádná kosmická loď," řekl Art trpce. "Je to jen džíp. Podívej se." Ukázal na dvě měřidla. Jedno bylo označené SAUERSTOFF, druhé ALKOHOL. "Kyslík a alkohol. Je to jen dětský kočárek."

"Možná je to určeno jen pro manévrovací trysky," odpověděl Cargraves s nevelkou nadějí.

"To není možné," vložil se do hovoru Ross. "Už jsme ji zběžně prohlédli a Art mi překládal ten skopčácký jazyk. Mimochodem, všiml jste si, že tenhle člun nemá žádná křídla? Je to pouze měsíční dodávka. Podívejte - máme společnost."

Zajatec otevřel oči a snažil se posadit.

Cargraves ho popadl za rameno, trhnutím ho postavil na nohy a strčil do křesla, které právě uvolnil. "No tak, vy," vyštěkl. "Mluvte!"

Muž vypadal omráčeně a neodpověděl. "Raději zkus němčinu," navrhl Art. "Všechny nápisy jsou v němčině."

Cargraves se rozpomněl na své technické vzdělání a s obtížemi přešel do němčiny. "Jak se jmenujete?"

"Jmenuji se Friedrich Lenz, četař - technik druhé třídy. S kým mluvím?"

"Odpovídejte na otázky, které jsou vám kladeny. Proč jste bombardoval naši loď?"

"Plnil jsem svou povinnost. Dostal jsem rozkaz."

"To není důvod. Proč jste bombardovali mírumilovnou loď?"

Muž se jen tvářil zasmušile. "Tak dobře," pokračoval Cargraves, stále německy. "Otevři přechodovou komoru, Arte. Vyhodíme toho šmejda na měsíční povrch."

Samozvaný četař - technik, začal najednou hovořit velice rychle. Cargraves nakrčil čelo. "Arte," řekl, a přešel přitom na angličtinu, "budeš mi muset pomoci. Chrlí to na mne příliš rychle."

"A překládej!" požadoval Ross. "Co říká?"

"Zkusím to," souhlasil Art, pak přešel na němčinu. "Odpovězte na otázku znovu. Mluvte pomalu."

"Ja..." souhlasil muž, který se obracel na Cargravese.

"Herr Kapitän!" zahřměl na něj Art.

"Ja, Herr Kapitän," podvolil se muž uctivě. "Snažil jsem se vám vysvětlit..." Dlouze pokračoval.

Art překládal, když se muž odmlčel. "Říká, že patří k posádce téhle rakety. Říká, že jí velel poručík - jméno jsem nezachytil, ale byl to jeden z těch chlápků, které jsme zastřelili - a že jim velitel rozkázal, aby vyhledali a bombardovali loď na téhle pozici. Prý to nebyl... hm, svévolný útok, protože se jednalo o válečnou akci."

"Válečnou?" ptal se Ross. "Co tím k čertu myslí, "válečnou"? Žádná válka není. Byl to jasný pokus o vraždu."

Art znovu promluvil se zajatcem.

"Říká, že je válka, že vždycky byla válka. Prý bude stále válka, dokud národně socialistická Říše

nezvítězí." Chvíli naslouchal. "Říká, že Říše bude žít tisíc let."

Morrie použil některé výrazy, které ho Cargraves předtím nikdy neslyšel vyslovit. "Zeptej se ho, jak na to vůbec přišel."

"Na tom nezáleží," vložil se do hovoru Cargraves. "Začínám to chápat." Obrátil se na nacistu přímo. "Kolik je vás ve vaší výpravě, jak dlouho jste na Měsíci a kde se nachází vaše základna?"

Nakonec Art řekl: "Prohlašuje, že podle mezinárodního práva nemusí na takové otázky odpovídat."

"Chm! Můžeš mu říct, že válečné právo skončilo, když byla válka zakázána. Ale nevadí, pověz mu, že jestli se chce domáhat svých práv válečného zajatce, dáme mu svobodu hned teď!" Prudce ukázal palcem k přechodové komoře.

Hovořil anglicky, ale gestu zajatec porozuměl. Náhle jim ochotně poskytl podrobnosti.

On a jeho druzi byli na Měsíci přibližně tři měsíce. Měli podzemní základnu asi třináct mil západně od kráteru, ve kterém ležela rozbitá loď Galileo. Na základně měli jednu raketu, mnohem větší než Galileo, která byla také poháněna atomovou energií. Považoval se za příslušníka armády nacistické Říše. Nevěděl, proč byl vydán rozkaz zničit Galilea, ale předpokládal, že kvůli vojenskému utajení, aby chránili své plány.

"Jaké plány?"

Znovu začal být neústupný. Cargraves skutečně otevřel vnitřní dveře přechodové komory a sám nevěděl, jak daleko je připraven zajít, aby z toho muže dostal informace, když se nacista zlomil.

Jejich plány byly jednoduché - podmanění celé Země. Nacistů bylo početně málo, ale představovali část nejlepších vojenských, vědeckých a technických mozků rozpadlé Hitlerovy říše. Unikli z Německa, vybudovali odlehlou základnu v horách a tam od té doby pracovali pro záchranu Říše. Zdálo se, že četař neví, kde ta základna je; Cargraves ho důkladně vyslýchal. Afrika? Jižní Amerika? Ostrov? Ale všechno, co z něj dostal, bylo, že je to z Německa dlouhá cesta ponorkou.

Ale byl to jejich cíl, der Tag, který je příliš ohromil, než aby se starali o vlastní ohrožení. Nacisté měli atomové bomby, ale dokud ještě byli zalezlí ve své tajné pozemské základně, neodvážili se nijak projevovat, protože Spojené národy měly atomové bomby také, a v mnohem větším množství.

Ale když zvládli kosmické lety, měli odpověď. Mohli sedět mimo dosah v bezpečí na Měsíci a ničit pozemská města jedno za druhým řízenými střelami odpalovanými z Měsíce, dokud by se naprosto bezbranné pozemské národy nevzdaly a nežádaly o milost.

Prozrazení konečného plánu v jejich zajatci opět probudilo záchvat arogance. "A vy to nemůžete zastavit," zakončil. "Můžete mne zabít, ale nedokážete to zastavit. Heil dem Führer!"

"Bude vám vadit, když mu plivnu do očí?" zeptal se Morrie konverzačním tónem.

"Nenamáhej se," radil mu Cargraves. "Zkusme přijít na to, jak se z téhle šlamastyky dostat. Nějaké návrhy?" Odvlekl zajatce z křesla a přiměl ho, aby si lehl na palubu obličejem dolů. Pak se na něj posadil. "Pokračujte," vybídl je. "Nemyslím, že umí slovo anglicky. Jaký máš názor, Rossi?"

"No," odpověděl Ross, "teď se jedná o víc, než si zachránit krk. My je musíme zastavit. Ale úmysl vyřídit padesát mužů pomocí dvou pušek a dvou pistolí mi připadá spíše jako úkol pro Tarzana nebo Supermana. Otevřeně řečeno, nevím, jak začít."

"Možná bychom mohli začít tím, že je najdeme. Třináct kilometrů není tak mnoho. Ne na Měsíci."

"Podívejte," řekl Art, "během jednoho nebo dvou dnů bych mohl dát dohromady vysílač, kterým by bylo možné spojit se se Zemí. To, co potřebujeme, jsou posily."

"Jak se sem dostanou?" chtěl vědět Ross. "Měli jsme jen jednu kosmickou loď - kromě nacistů."

"Ano, ale poslouchej... doktorovy plány jsou stále k dispozici. Nechal jste všechny poznámky u Rossova otce - ne, doktore? Mohou se pustit do práce a přestavět další lodě, přiletět sem nahoru a zlikvidovat ty parchanty."

"To vypadá nejlépe," odpověděl Cargraves. "Nemůžeme si dovolit selhat, to je jisté. Mohli by nejprve zaútočit na pozemskou základnu nacistů a pak pravděpodobně během několika týdnů zničit tuhle, když vědí, že naše loď fungovala, a mají naše plány."

Morrie zavrtěl hlavou. "To je celé špatně. Musíme je napadnout hned teď. Bez otálení, stejně tak, jako oni zničili naši loď. Předpokládejme, že bude Spojeným národům trvat šest týdnů, než se sem dostanou. Šest týdnů může být příliš dlouhá doba. Tři týdny mohou být příliš dlouho. Týden může být příliš dlouho.

Atomová válka může skončit během jediného dne."

"Dobře, tak se zeptejme našeho kámoše, jestli ví, kdy se chystají udeřit," navrhl Ross.

Morrie zavrtěl hlavou a zarazil Arta, aby to nedělal. "To je k ničemu. Nikdy nedostaneme šanci postavit vysílačku. Budou se rojit nad tímhle kráterem jako reportéři kolem případu vraždy. Podívejte - budou tu každou chvíli. Nemyslíte, že budou postrádat tuhle raketu?"

"Ach, panebože!" vydechl Art. Ross dodal: "Kolik je hodin, doktore?'

K jejich velkému překvapení uplynulo pouze čtyřicet minut od chvíle, kdy byl Galileo bombardován. Připadalo jim to jako celý den.

Trochu je to povzbudilo, ale ne příliš. Zajatec připustil, že raketa, ve které se nacházejí, je jedinou víceúčelovou raketou pro krátké lety. A nacistická kosmická loď - Wotan, jak ji nazýval - mohla být stěží použita k pátrání. Pravděpodobně zbývalo pár hodin, kdy měli relativní volnost jednání.

"Ale já stále nevidím řešení," připustil Cargraves. "Dvě pušky a dvě pistole - a jsme čtyři. Máme příliš malou šanci - a my si nemůžeme dovolit prohrát. Vím, chlapci, že se nebojíte zemřít, ale my musíme zvítězit."

"Proč by to musely být pušky?" zeptal se Ross.

"Co jiného?"

"Tahle kraksna nás bombardovala. Vsadím se, že nese více než jednu bombu."

Cargraves se zatvářil překvapeně, pak se otočil k zajatci a rychle mluvil německy. Zajatec krátce odpověděl. Cargraves přikývl a řekl: "Morrie, myslíš, že bys s touhle rachotinou dokázal letět?"

"Rozhodně se o to mohu pokusit."

"Dobře. Je tvoje. Přimějeme tady toho rasově nadřazeného vojáka, aby s ní odstartoval, s pistolí u žeber, a budeš muset vypozorovat, jak se loď řídí. Dostaneme jen jedinou příležitost a trénovat nemůžeme. Teď se podívejme na ovládání bomb."

Ovládání bomb bylo jednoduché. Neexistovaly tu žádné zaměřovače pro shazování bomb jako takové. Pilot navedl loď do střemhlavého letu a vypustil bombu těsně předtím, než prudce vzlétnul. Bylo tu zařízení, které vyslalo bombu z lodi, a ta pak pokračovala po předchozí dráze lodi. Jakmile na to přišli, ověřili si to u nacistického pilota. Poskytl jim odpovědi shodné s tím, co vyčetli z příslušného mechanizmu.

V lodi se nacházela dvě sedadla pro piloty a dvě sedadla pro pasažéry přímo za sedadly pilotů. Morrie se usadil do jednoho sedadla pro pilota a nacista do druhého. Ross zaujal místo za Morriem, zatímco Cargraves seděl s Artem na klíně a oba byli připoutáni stejným pásem. Tak byl Art přitlačen k opěradlu nacistova sedadla, což bylo dobře, protože Art natáhl ruku za opěradlo a držel zbraň nacistovi u boku.

"Všechno připraveno, Morrie?"

"Všechno je připraveno. Uskutečním jeden průlet, abych se zorientoval a našel vstup do jejich úkrytu. Pak se vrátím a nandám jim to."

"Dobře. Snaž se pokud možno nezasáhnout jejich raketu. Bylo by pěkné odletět domů. Start! Achtung! Aufsteig!"

Mstitelé se zvedli ze země.

"Jak to jde?" vykřikl Cargraves o chvíli později.

"Dobře!" odpověděl Morrie, který zvýšil hlas, aby přehlušil řev rakety. "Mohl bych s ní proletět třeba i komínem. Myslím, že je to ten kopec vpředu - támhle!"

Stříbřité tělo Wotana blízko kopce, ke kterému se hnali, skoncovalo s jakýmikoliv pochybnostmi. Kopec byl zřejmě vytvořen přirozeným vztlakem skal, naprosto se lišil od kráterů a ležel několik mil od kraje jednoho z "moří".

Minuli ho a Morrie obracel loď. Prudce brzdil tryskami, aby překonal setrvačnost, a silou je přitom vtlačoval do sedadel. Art se usilovně snažil, aby udržel revolver na místě a přitom nevystřelil.

Morrie zamířil zpátky k bombardovacímu letu. Držel se vysoko, aby mohl střemhlav zaútočit. Cargraves uvažoval, jestli Morrie skutečně objevil přechodovou komoru podzemní základny, protože on sám ji nezahlédl.

Nezbyl čas, aby o tom uvažoval. Morrie prudce klesal; pak byli vtlačeni do vycpávek, když o okamžik později bojoval, aby zastavil klesání a plným výkonem trysek zvedl raketu do výšky. Sekundu viseli na

místě a Cargravese napadlo, že Morrie letěl ve své snaze o perfektní zásah příliš na doraz. Vzepřel se v očekávání havárie.

Pak vzlétli. Když Morrie dosáhl potřebné výšky, opět raketu obrátil a nechal trysky zhasnout. Klesali průzorem dolů a naskytl se jim pohled na zem.

Spatřili mračno prachu a písku, které se dosud zvedalo. Najednou uprostřed zněti došlo k mohutné explozi vzduchu, úlomků a dalšího písku. Ve vakuu, panujícím na planině, se výhled okamžitě pročistil a oni spatřili otevřenou ránu, černou díru, vedoucí dolů.

Morrie zničil přímým zásahem přechodovou komoru.

Přistál s raketou podle Cargravesova plánu za Wotanem, daleko od vzniklého otvoru. "V pořádku, doktore?"

"Dobře. Teď si projdeme plán - nechci žádné chyby. Ross půjde se mnou. Ty a Art zůstanete v tomhle džípu. My si nejprve prohlédneme Wotana, pak prozkoumáme základnu. Když budeme pryč déle než třicet minut, musíte předpokládat, že jsme mrtví nebo v zajetí. Bez ohledu na to, co se stane, nesmíte za žádných okolností opustit tuhle raketu. Když se k vám bude někdo blížit, odstartujte. Nedovolte se přiblížit dokonce ani nám, pokud nebudeme sami. Odstartujte. Máte ještě jednu bombu - víte, co s ní máte udělat."

Morrie přikývl. "Bombardovat Wotana. Hrozně nerad bych to udělal." Toužebně hleděl na velikou loď, jejich jediné pojítko se Zemí.

"Ale musíte to udělat. Pak musíte s Artem zmizet, vrátit se k Psí boudě a zalézt. Tvým úkolem bude, Arte, tak nebo onak dát dohromady vysílačku, se kterou byste dokázali vyslat zprávu na Zemi. To je váš jediný úkol, vás obou. Za žádných okolností se sem nesmíte vracet a hledat Rosse nebo mne. Jestli zůstanete v úkrytu, možná vás nenajdou celé týdny - a to vám poskytne příležitost, jedinou příležitost, kterou má Země. Souhlasíte?"

Morrie zaváhal. "Předpokládejme, že se nám podaří předat zprávu na Zemi. Co pak?"

Cargraves chvíli uvažoval, pak odpověděl: "Nemůžeme tu jen stát a žvanit - čeká nás práce. Jestli vyšlete na Zemi zprávu a obdržíte odpověď, ze které bude naprosto jasné, že vám věří a pouštějí se do práce, pak je to na vás. Ale radím vám příliš neriskovat. Pokud se sem nevrátíme během třiceti minut, pravděpodobně nám už nepomůžete." Na okamžik se odmlčel a rozhodl se, že ještě jednu věc dodá - osobní oddanost chlapců ho přiměla pochybovat o jedné záležitosti. "Vy přece chápete, že pokud dojde na shození druhé bomby, musíte ji svrhnout tam, kam bude nutné, i kdybychom s Rossem stáli na místě dopadu?"

"Myslím, že ano."

"Jsou to rozkazy, Morrie."

"Já jim rozumím."

"Morrie!"

"Provedu, kapitáne!"

"Výborně, pane, to je lepší. Arte, Morrie má velení. Pojď, Rossi."

Na raketové přistávací ploše se nic nehýbalo. Prach z bombardování se rozplynul, protože tu nebyl vzduch, který by ho udržoval ve výšce. Na opačné straně přistávací plochy viděli rozbitou přechodovou komoru, temnou a bez pohybu. Blízko nich stál mohutný, tichý a nehlídaný Wotan, připravený ke startu.

Cargraves loď obešel. V ruce, opatřené rukavicí, svíral připravenou pistoli a Ross, ozbrojený jednou z pušek Garand, ho pozoroval. Ross se v souladu s plánem držel hodně vzadu.

Stejně jako Galileo měl Wotan jen jedny dveře na levoboku, těsně za velitelským oddílem. Cargraves pokynul Rossovi, aby zůstal vzadu, pak vystoupil po malém kovovém žebříku či schůdcích a zkusil západku. K jeho překvapení nebyla loď zamčená - a pak se podivil, proč ho to překvapilo. Zámky se používají ve městech.

Zatímco se vyrovnával tlak v přechodové komoře, Cargraves odepnul od opasku baterku, kterou zkonfiskoval na nacistické přepravní raketě, a připravil se na střetnutí s tím, co se nacházelo za dveřmi. Když se dveře s povzdechnutím otevřely, prudce uskočil na stranu a přikrčil se, pak posvítil dovnitř. Nic... nikdo.

Od přídě až k zádi nebyli v lodi žádní lidé, což znamenalo až příliš velké štěstí. I kdyby se jednalo o

období odpočinku, nebo dokonce i kdyby v lodi nebylo zapotřebí vykonávat žádné práce, očekával minimálně hlídkujícího strážného.

Ale strážný znamenal o jedny ruce méně k práci ... a tohle byl Měsíc, kde měly ruce stejnou cenu jako stovky nebo tisíce rukou na Zemi. Lidé tu byli velice cenní. Cargraves dospěl k závěru, že nacistickou hlídkou byl spíš radar, automatický a nespící. Pravděpodobně také poplašné zařízení, zachycující široké spektrum rádiových signálů, pomyslel si, protože si vzpomněl, jak rychle dostali odpověď na své volání, když poprvé něco vyslali přes okraj kráteru.

Prošel oddílem pro pasažéry, vybaveným desítkami akceleračních lůžek, pak nákladovým prostorem a dál k zádi. Hledal reaktor.

Nenašel ho. Místo něj objevil svařovanou ocelovou přepážku, ve které nebyly žádné dveře. Překvapeně se vrátil zpátky na řídicí stanoviště. Co objevil tam, ho překvapilo ještě víc. Akcelerační křesla se zdála dost běžná. Některé navigační přístroje odpovídaly běžným typům a v žádném z nich nebylo příliš obtížné se vyznat, ale ovládání nedávalo smysl.

Přestože ho to vyvedlo z míry, jedna věc byla naprosto jasná. Nacisté neuskutečnili téměř nemožný úkol - vybudovat ohromnou kosmickou loď v tajném úkrytu, stejně tak jak on a jeho chlapci nepostavili sami Galilea.

V každém případě se jednalo jen o přestavbu a instalaci drobného vybavení, protože Wotan byl jednou z nejlepších, nejnovějších, největších lodí, které kdy vzešly z Detroitu!

Čas rychle ubíhal. Cargravesovi trvalo sedm minut, než loď prozkoumal. Pospíchal ven a přidal se k Rossovi. "Je prázdná," sdělil mu a podrobnosti si nechal na později. "Pojďme zkusit tu jejich krysí noru." Dlouhými skoky vyrazil přes planinu.

Museli se opatrně proplétat mezi sutinami kolem ústí otvoru. Protože se nejednalo o atomovou bombu, ale běžnou silnou trhavinu, nehrozilo jim nebezpečí kontaminace, ale hrozilo jim, že uklouznou a spadnou do temnoty.

Nakonec suť vystřídalo schodiště, vedoucí do hloubi Měsíce. Ross si posvítil baterkou. Stěny, schody a strop pokrýval nějaký tvrdý lak nastříkaný kvůli utěsnění celého prostoru. Lak byl průhledný, nebo skoro průhledný, takže viděli, že je nanesen na pečlivě opracovaných kamenech.

"Dali si pořádnou práci, co?" poznamenal Ross. "Buď tiše!" varoval ho Cargraves. Strmě klesající chodba končila v hloubce více než dvě stě stop. Přišli k dalším dveřím. Nejednalo se o přechodovou komoru, ale dveře měly zjevně sloužit jako vzduchotěsný bezpečnostní vstup. Nezajistily však svým majitelům bezpečí, protože výbuch a následná náhlá ztráta normálního tlaku na ně byly příliš mnoho. Dveře se zasekly na svém místě, ale byly tak vypouklé a pokroucené, že vznikl prostor, kterým se mohli protáhnout na druhou stranu.

Místnost za dveřmi byla matně osvětlená. Výbuch rozdrtil většinu staromódních žárovek, které nacisté používali, ale tu a tam světla svítila a umožňovala jim rozeznát, že se ocitli ve velkém sálu. Cargraves šel opatrně napřed.

Napravo od sálu nalezli místnost s obyčejnými dveřmi, které nebyly vzduchotěsné a teď visely na jediném závěsu. V ní objevili důvod, proč byla přistávací plocha prázdná, když zaútočili.

Jednalo se o ložnici mužstva. Nacisté zemřeli na svých kavalcích. "Noc" a "den" bylo možné na Měsíci stanovit libovolně, stejně tak jako pracovní dobu a čas vyhrazený na jídlo a na spánek. Nacisté dodržovali jiný časový rozvrh a měli tu smůlu, že spali, když je Morrieho bomba připravila o vzduch.

Cargraves se v místnosti zdržel jen tak dlouho, aby se ujistil, že jsou všichni mrtví. Rossovi vůbec nedovolil, aby do ní vkročil. Bylo tam trochu krve, ale ne moc, a většinou se jednalo o krvácení z úst a z vyvalených očí. Důvodem jeho přecitlivělých ohledů nebyla krev, ale výraz, který zůstal na mrtvých tvářích.

Vyšel ven dřív, než se mu udělalo špatně.

Ross něco objevil. "Podívejte se sem!" ukazoval.

Cargraves ho poslechl. Při náhlém poklesu tlaku se odtrhla část stěny a bláznivě se naklonila do místnosti. Na rozdíl od kamenného zdiva, ze kterého byly vybudovány stěny na jiných místech, se tady jednalo o kovový panel. Ross za něj tahal a páčil ho, aby se podíval, co se nachází za panelem, a teď svítil do temnoty za ním.

Vedla tam další chodba, obezděná důkladně otesanými a dosedajícími kameny. Ale tady nebyly kameny pokryty těsnícím lakem.

"Divím se, proč chodbu uzavřeli, když ji dokončili?" chtěl vědět Ross. "Myslíte si, že tam něco skladují? Třeba atomové bomby?"

Cargraves zkoumal pečlivě slícované kameny, které se táhly do nezměrné temnoty. Po dlouhé době tiše odpověděl: "Rossi, ty jsi neobjevil nacistické skladiště. Objevil jsi domovy měsíčních lidí."

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

"Dokud nezpráchnivíme..."

Tentokrát Ross ztratil řeč téměř jako Art. Když dokázal promluvit, naléhavě se ptal: "Jste si tím jistý? Jste si jistý, doktore?"

Cargraves přikývl. "Tak jistý, jak v současné situaci mohu být. Podivoval jsem se, proč nacisté vybudovali tak hlubokou a rozsáhlou základnu a proč si zvolili opracované kamenné zdivo. Při práci ve skafandru by to bylo velmi obtížné. Ale přikládal jsem to jejich nátuře, že provádějí věci obtížným způsobem a říkají tomu "výkonnost". Mělo mne to napadnout." Hleděl do záhadné, tmavé chodby. "To určitě nebylo vybudováno za posledních několik měsíců."

"A co myslíte, jak je to dlouho?"

"Jak dlouho? Jak dlouhý je milion let? Nebo deset milionů let? Nevím - pro mne je obtížné představit si tisíc let. Možná se to nikdy nedozvíme."

Ross chtěl provést průzkum, ale Cargraves zavrtěl hlavou. "Nešli jsme sem honit králíky. Tohle je úžasná věc, největší za celé věky. Ale počká. Právě teď," prohlásil a pohlédl na hodinky, "máme jedenáct minut na to, abychom dokončili úkol a vrátili se na povrch - nebo se tam něco začne dít!"

Rychlým klusem překonal zbývající prostor, zatímco mu Ross kryl záda z centrálního sálu. Našel vysílačku a mrtvého muže se sluchátky na uších. Povšiml si, že vybavení zřejmě neutrpělo velké škody, když odsud vyrazil vír unikajícího vzduchu. Ještě dál se nalézalo skladiště s puškami a s bombami pro víceúčelovou raketu, ale nebyli tam žádní lidé.

Našel také skladiště řízených střel. Měli jich víc než dvě stě, i když kolébkové podpěry byly zaplněny pouze z poloviny. Pohled na ně měl vyvolávat hrůzu, když věděl, že každá z nich představuje potenciálně mrtvé a zničené město, ale na to neměl čas. Hnal se dál.

Nacházela se tam menší místnost, dobře zařízená. Zřejmě to byla jakási důstojnická jídelna a společenská místnost pro důstojníky. Právě v ní objevil nacistu, který nebyl jako ostatní.

Ležel roztažený obličejem dolů a byl oblečený do skafandru. I když se nehýbal, Cargraves se k němu přibližoval velice opatrně.

Ten muž byl buď mrtvý, nebo v bezvědomí. Neměl v tváři ten smrtelný úšklebek a skafandr dosud udržoval tlak. Cargraves uvažoval, co má podniknout, a klekl si nad ním. Muž měl u pasu pistoli; Cargraves ji vzal a zastrčil za svůj opasek.

Přes mužův silný skafandr a svou rukavici nedokázal rozeznat tep, ani ho nemohl slyšet, když sám měl helmu.

Jeho hodinky ukazovaly, že zbývá pět minut z dohodnuté doby. Ať udělá cokoliv, musí to provést rychle. Popadl bezvládnou postavu za opasek a táhl ji s sebou.

"Co to tam máte?" ptal se Ross.

"Suvenýr. Pojďme. Nemáme čas." Šetřil si dech na výstup. S šedesáti librami, které se svým nákladem vážil, vyběhl schody po šesti. Nahoře hodinky ukazovaly, že zbývají ještě dvě minuty. "Doběhni k přepravní raketě," přikázal Rossovi. "Nemohu ho tam vzít, jinak by Morrie dospěl k názoru, že je to léčka. Setkáme se ve Wotanovi. Běž!" Přehodil si svůj lehký náklad přes rameno a tryskem vyrazil k velké lodi.

Jakmile se ocitl uvnitř, náklad odložil a svlékl muže ze skafandru. Tělo měl teplé, ale zdálo se, že je

mrtvý. Cargraves však zjistil, že dokáže rozeznat slabý srdeční tep. Když se chlapci vyhrnuli z přechodové komory, právě začínal s umělým dýcháním.

"Ahoj," řekl, "kdo mne chce vystřídat? Moc o tom nevím."

"Proč se namáhat?" zeptal se Morrie.

Cargraves na okamžik přestal a tázavě na něj pohlédl. "No, kromě toho, že jsi byl vychován, abys věřil v určité hodnoty, nám může být užitečnější živý než mrtvý."

Morrie lehce pokrčil rameny. "Dobře, já vás vystřídám." Poklekl, zaujal Cargravesovo místo a hned se pustil do práce.

"Informoval jsi je o tom, co jsme zjistili?" zeptal se Cargraves Rosse.

"Poskytl jsem jim rychlý přehled. Řekl jsem jim, že základna je zřejmě naše, a pověděl jsem jim, co jsme objevili - ty rozvaliny."

"Nebyly moc rozvalené," poznamenal Cargraves.

"Poslyš, strýčku," žádal Art. "Mohl bych tam dolů zajít? Musím udělat pár fotografií."

"Fotografie počkají," zdůraznil Cargraves. "Právě teď musíme zjistit, jak funguje tahle loď. Hned, jak to zvládneme, zamíříme zpátky. To je prvořadé."

"No, jistě," podvolil se Art, "ale... přece jen si myslím... Vůbec žádné fotografie?"

"No... Uděláme to takhle. Rossovi, Morriemu a mně, pokud neberu v úvahu tebe, bude nějakou dobu trvat, než přijdeme na to, jak tuhle loď ovládat. Možná se najde dvacet minut, kdy tě budeme moci postrádat. Zatím počkej. Pojďme, Rossi. Mimochodem, co jste udělali se zajatcem?"

"Ach, ten," odpověděl Morrie, "toho jsme svázali a nechali jsme ho tam."

"Cože? Co když se osvobodí? Mohl by ukrást raketu."

"Nevyprostí se. Sám jsem ho svázal a měl jsem na tom osobní zájem. V žádném případě se nepokusí utéct - nemá skafandr ani žádné jídlo. Ten chlápek ví, že jeho šance dožít se zralého věku závisí na nás, a nechce si to pokazit."

"To je pravda, strýčku," souhlasil Art. "Měl jsi slyšet, co mi sliboval."

"Myslím, že to stačí," připustil Cargraves. "Pojďme, Rossi." Morrie pokračoval ve svém úkolu a Art ho střídal.

Cargraves se po několika minutách vrátil s Rossem do středního oddílu. "Nevykazuje už ta kupa masa nějaké známky života?" ptal se.

"Ne. Mám přestat?"

"Já tě vystřídám. Někdy to trvá hodinu nebo déle. Vy dva jděte do přepravní rakety se skafandrem navíc a přiveďte sem toho četaře - jak se jmenuje. Ross i já stále tápeme v temnotách," vysvětlil. "Ten četař je pilot. Dostaneme to z něj."

Sotva se energicky pustil do díla, muž pod ním zasténal. Morrie u přechodové komory se otočil. "Jen pokračujte," potvrdil příkaz Cargraves. "S Rossem toho člověka zvládneme."

Nacista se zachvěl a zasténal. Cargraves ho převrátil. Muž zaškubal očními víčky a objevily se jasně modré oči. Podíval se na Cargravese. "Jak se máte?" zeptal se jevištní angličtinou. "Mohu vstát?"

Cargraves ustoupil a nechal ho, aby se postavil. Nepomáhal mu.

Muž se rozhlédl kolem sebe. Ross stál tiše a mířil na něj puškou Garand.

"To skutečně není nutné," protestoval nacista. Ross pohlédl na Cargravese, ale dál na zajatce mířil. Muž se obrátil na Cargravese: "S kým mám tu čest hovořit?" zeptal se. "Jste kapitán Cargraves z lodi Galileo?"

"Správně. Kdo jste vy?"

"Jsem podplukovník Helmut von Hartwick, elitní garda." Podplukovník vyslovil jako "poplkovník".

"Dobře, Helmute, dejme tomu, že nám to vysvětlíte. Co jste měli v úmyslu?"

Samozvaný podplukovník se zasmál. "Ale jděte, veliteli, k vysvětlování toho moc není, ne? Zřejmě se vám podařilo nějak uniknout a dostali jste mne do nevýhodného postavení. To dokážu pochopit."

"Raději byste měl pochopit, že tohle na mysli nemám a takové vysvětlení mi nestačí." Cargraves zaváhal. Nacista ho poněkud vyvedl z konceptu, protože nejednal jako člověk, který se právě probral z omráčení. Nejspíš si jen hrál na mrtvého - jestli ano, jak dlouho?

No, na tom nezáleží, rozhodl. Nacista byl stále jeho zajatcem. "Proč jste nařídil bombardovat mou loď?"

"Já? Drahý příteli, proč se domníváte, že jsem to nařídil já?"

"Protože hovoříte právě takovým falešným anglickým přízvukem, který jsme slyšeli ve vysílačce. Říkal jste si "kapitán James Brown". Nepředpokládám, že je v té vaší zločinecké bandě více než jeden falešný Angličan."

Von Hartwick nadzdvihl obočí. "Zločinec je tvrdý výraz, příteli. To není moc zdvořile. Ale v jedné věci máte pravdu - byl jsem jediný z mých kolegů, kdo se těšil té pochybné výsadě, že navštěvoval dobrou anglickou školu. Prosím, abyste mému přízvuku neříkal "falešný". Ale i když jsem si vypůjčil jméno "kapitán James Brown", nedokazuje to, že jsem vydal rozkaz bombardovat vaši loď. Bombardování bylo provedeno na základě platných rozkazů našeho Vůdce a jednalo se o nezbytnou vojenskou akci. Já jsem za ni nebyl osobně odpovědný."

"Domnívám se, že v obou případech lžete. Nemyslím si, že jste chodil na anglickou školu; pravděpodobně jste ten falešný přízvuk pochytil od lorda Haw-Haw* nebo poslechem zvukových filmů. A váš Vůdce nerozkázal, abyste nás bombardovali, protože neví, že tu jsme. Nařídil jste to vy, hned jak jste nás dokázali zaměřit, hned jak jste zjistili, že tu jsme."

Nacista rozhodil rukama, dlaněmi dolů, a tvářil se ublíženě. "Skutečně, vy Američané tak nesmírně snadno děláte předčasné závěry. Opravdu si myslíte, že bych mohl nechat doplnit v raketě palivo, přivolat její posádku a vybavit ji pro bombardování, to všechno během pouhých deseti minut? Mým jediným úkolem bylo nahlásit vaši polohu."

"V tom případě jste nás očekávali?"

"Přirozeně. Pokud by vás ta pitomá obsluha radaru neztratila, když jste přešli na oběžnou dráhu, uvítali bychom vás mnohem dříve. Jistě si nemyslíte, že bychom vybudovali vojenskou základnu, pokud bychom nebyli připraveni ji bránit? My plánujeme, plánujeme všechno. To je důvod, proč zvítězíme."

Cargraves si dovolil mírně se pousmát. "Nezdá se, že jste tohle plánovali."

Nacista odporoval. "Ve válce existují porážky. Člověk je očekává."

"Tomu říkáte válka, když bez varování bombardujete neozbrojenou civilní loď?"

Hartwick se tvářil ublíženě. "Prosím, můj drahý příteli! Naprosto se k vám nehodí takhle přehánět. Zdá se, že nás jste bombardovali bez varování. Já sám bych nebyl v téhle chvíli naživu, kdybych neměl to štěstí, že jsem si v době vašeho útoku právě svlékal skafandr. Ujišťuji vás, že já jsem žádné varování nedostal. Co se týče vašeho prohlášení, že jste civilní,

- - - - -

*Pozn. překladatele: Lord Haw-Haw, skutečným jménem Willlam Joyce. Narodil se v USA, byl členem fašistického hnutí ve Velké Británii, těsně před vypuknutím 2. světové války emigroval do Německa. Pracoval v německém propagandistickém rozhlasovém vysílání do zahraničí. Posměšnou přezdívku lord Haw-Haw získal kvůli aristokratickému nosovému přízvuku. Po válce byl jako zrádce popraven.

neozbrojené plavidlo, domnívám se, že je podivné, že byl Galileo schopen zničit naši základnu, jestli jste nenesli nic nebezpečnějšího než plácačku na mouchy. Vy Američané mne ohromujete. Vždy jste připraveni odsuzovat ostatní za věci, které sami děláte."

Cargraves ztratil řeč čirou nelogičností vyslechnutého projevu. Ross se tvářil znechuceně a zdálo se, že se něco chystá říct. Cargraves na něj zavrtěl hlavou.

"Váš proslov," prohlásil, "obsahoval v každé větě víc lží, polopravd a překroucených prohlášení, než všechno, co jste zatím řekl. Ale jednu věc vám objasním: Galileo vaši základnu nebombardoval, protože je zničený. Ale vaši muži byli neopatrní. Zmocnili jsme se vaší rakety a obrátili jsme vaše vlastní bomby proti vám..."

"Idioten!"

"Byli hloupí, že? Nadřazená rasa je obvykle hloupá, když dojde k zúčtování. Ale vy jste tvrdil, že jsme vás bombardovali bez varování. To není pravda. Dostalo se vám veškerého varování, na jaké jste měli nárok, a ještě víc. Vy jste zasadili první úder. Byla to jen vaše sebejistota, která vás vedla k domněnce, že nemůžeme úder opětovat, nebo to neuděláme."

Von Hartwick se chystal promluvit. "Držte hubu!" řekl Cargraves ostře. "Jsem těmi vašimi nesmysly unaven. Vysvětlete mi, jak je možné, že máte tuhle americkou loď. A dejte si záležet."

"Á, to! Koupili jsme ji."

"Neříkejte nesmysly."

"Já žádné nesmysly neříkám. Přirozeně, že jsme nepřišli a neobjednali si jednu vojenskou kosmickou loď, zabalit a doručit na místo. Ten obchod se uskutečnil přes několik prostředníků a nakonec nám naši přátelé doručili to, co jsme potřebovali."

Cargraves rychle přemýšlel. Možné to bylo; něco takového musela být pravda. Nejasně si vzpomínal na objednávku dvanácti lodí, stejných, jako měl být původně Wotan. Pamatoval si na ni proto, že noviny tu objednávku vítaly jako důkaz poválečné obnovy, rozvoje a prosperity.

Uvažoval, jestli všech těch dvanáct raket skutečně slouží účelu, pro jaký byly nakoupeny.

"To je problém s vámi, hloupými Američany," pokračoval Von Hartwick. "Předpokládáte, že každý sdílí vaši nesmyslnou víru v takové mizerné věci, jako je demokracie. Ale to není pravda. My máme přátele všude. Dokonce i ve Washingtonu, v Londýně, ano, dokonce i v Moskvě. Naši přátelé jsou všude. To je další důvod, proč zvítězíme."

"Dokonce i v Novém Mexiku?"

Von Hartwick se zasmál. "To byla komedie, příteli. Měl jsem radost z každodenních hlášení. Nám by ale neposloužilo, kdybychom vás příliš vystrašili, dokud se nezačalo zdát, že byste mohli uspět. Měli jste veliké štěstí, můj příteli, že jste odstartovali tak brzy."

"Neříkejte mi, můj příteli," ozval se Cargraves podrážděně. "Už je mi z toho špatně."

"Výborně, můj drahý kapitáne." Cargraves nechal jeho poznámku bez povšimnutí. Začínal mít obavy z dlouhé nepřítomnosti Arta a Morrieho. Bylo možné, že jsou nablízku ještě nějací jiní nacisté, živí a schopní dělat potíže?

Začínal uvažovat o tom, že zajatce spoutá a půjde se podívat, když se přechodová komora s povzdechem otevřela. Vyšli z ní Morrie a Art a postrkovali před sebou druhého zajatce. "Nechtěl jít, strýčku," informoval ho Art. "Museli jsme ho trochu přesvědčovat." Zasmál se. "Myslím, že nám nevěří."

"Dobře. Svlékněte si skafandry."

Druhý zajatec se zdál být naprosto ohromený, když spatřil von Hartwicka. Chvatně si odepnul helmu, odhodil ji dozadu a řekl německy: "Herr Oberst - nebyla to moje vina. Byl jsem..."

"Ticho!" zařval nacistický důstojník, také německy. "Řekl jsi těm prasatům něco o řízení téhle lodi?"

"Nein, nein, Herr Oberst - přísahám!"

"Tak dělej hloupého, nebo ti vyříznu srdce!"

Cargraves naslouchal jejich krátkému, ale zajímavému rozhovoru s bezvýraznou tváří, ale pro Arta to bylo příliš. "Strýčku," naléhal, "slyšel jsi to? Slyšel jsi, co říkal?"

Von Hartwick se podíval ze synovce na strýce. "Tak vy umíte německy?" řekl tiše. "Toho jsem se obával."

Když vstoupili chlapci se svým zajatcem, Ross přestal na von Hartwicka mířit hlavní pušky. Cargraves si už dávno předtím zastrčil pistoli, kterou ukořistil za opasek.

Von Hartwick rychle pohlédl z jednoho na druhého. Morrie i Art byli ozbrojeni, jeden puškou Garand a druhý revolverem, ale mířili jimi na nacistického pilota. Von Hartwick náhle přiskočil ke Cargravesovi a vytáhl mu pistoli od opasku.

Zdánlivě pohyb ani nepřerušil, aby mohl zamířit, a jedenkrát vypálil. Pak se na něj vrhl Cargraves a pokoušel se ho popadnout za ruce.

Von Hartwick ho udeřil do hlavy pistolí jako palicí, přiskočil k němu a sevřel ho rukama kolem pasu.

Nacistický pilot se popadl rukama za hrudník, jedenkrát bublavě zasténal a zhroutil se na podlahu. Nikdo mu nevěnoval pozornost. Po kratičké nečinnosti, způsobené překvapením, začali chlapci pobíhat okolo a snažili se získat možnost vystřelit na von Hartwicka, aniž by zasáhli Cargravese. Cargraves sám, když ho hlaveň pistole zasáhla do hlavy, sebou škubl a zůstal bez vlády. Von Hartwick držel doktorových třicet liber měsíční váhy jednou paží. Vykřikl: "Ticho!"

Jeho příkaz by neměl žádný účinek, kdyby chlapci neviděli ještě něco jiného: Von Hartwick přidržoval pistoli Cargravesovi u hlavy. "Opatrně, pánové," řekl rychle. "Nepřeji si vašemu veliteli ublížit a neudělám to, pokud mne k tomu nedonutíte. Je mi líto, že jsem byl donucen ho udeřit, ale musel jsem to udělat, když na mne zaútočil."

"Dávejte pozor!" přikázal Morrie. "Arte! Rossi! Nezkoušejte střílet."

"To je rozumné," pochválil ho von Hartwick. "Nechci rozpoutat přestřelku. Mým jediným cílem bylo zbavit se jeho." Ukázal na tělo nacistického pilota.

Morrie na mrtvého krátce pohlédl. "Proč?"

"Bylo to změkčilé a pitomé prase. Nemohl jsem si dovolit dát v sázku jeho odvahu. Řekl by vám všechno, co byste chtěli vědět." Odmlčel se, a pak náhle řekl: "A teď jsem opět vaším zajatcem!" Pistole mu vyklouzla z ruky a zařinčela na podlaze.

"Dostaňte doktora z cesty," vyštěkl Ross. "Nemůžu střílet."

"Ne!" zahřměl Morrie. "Arte, zvedni pistoli. Rossi, ty se postarej o doktora."

"O čem to mluvíš?" namítal Ross. "Je to zabiják. Já ho vyřídím."

"Ne!"

"Proč ne?"

"No - doktorovi by se to nelíbilo. To je dostatečný důvod. Nestřílej. Je to rozkaz, Rossi. Postarej se o doktora. Arte, uvař kávu, ale pořádnou."

"Bude pořádná!" slíbil Art.

Nacista nekladl odpor a Morrie zjistil, že částečně dokáže věnovat pozornost tomu, co dělá Ross. "Jak zlé to je?" zeptal se a sklonil se nad Cargravesem.

"Myslím, že to není tak zlé. Budu moudřejší, až mu trochu otřu krev."

"Obvazy a podobné věci najdete," vložil se nenuceně do hovoru von Hartwick, jako kdyby ho právě nespoutávali, "v lékárničce přímo pod přístrojovou deskou v řídicí místnosti."

"Běž se po nich podívat, Rossi," přikázal Morrie. "Já budu hlídat." Pak řekl von Hartwickovi: "Ne, že vám nějak prospěje, jestli zemře. Pokud zemře, půjdete ven bez skafandru. Zastřelení by pro vás bylo příliš laskavé."

"On nezemře. Uhodil jsem ho velice opatrně."

"Raději doufejte, aby nezemřel. Nepřežijete ho o víc než o pár minut."

Von Hartwick krčil rameny. "Těžko mi můžete hrozit. Všichni jsme mrtví. To si uvědomujete, ne?"

Morrie na něj přemýšlivě pohlédl. "Už jsi s ním skončil, Arte? Je určitě pevně spoutaný?"

"Udusí se, jestli se z toho pokusí vykroutit."

"Dobře. A teď, vy," pokračoval k von Hartwickovi, "vy jste možná mrtvý. Nevím. Ale my ne. My odletíme s touhle lodí zpátky na Zemi. Začněte se chovat slušně a možná vás vezmeme s sebou."

Von Hartwick se zasmál. "Omlouvám se, drahý hochu, že vás připravuji o iluze, ale nikdo z nás se na Zemi nevrátí. To je důvod, proč jsem se musel zbavit svého vzácného pilota."

Morrie se odvrátil a najednou si uvědomil, že se nikdo nenamáhal zjistit, jak těžce je seržant - pilot zraněný. Brzy si byl jistý; ten muž byl mrtvý, zasažený přímo do srdce. "Nechápu, proč by na tom záleželo," řekl von Hartwickovi. "Ještě máme vás. Budete mluvit, nebo vám uřežu uši a nakrmím vás jimi."

"To je nepříjemná představa," dostal odpověď, "ale to vám nepomůže. Pochopte, nejsem schopen vám cokoliv říct. Já nejsem pilot."

Art na něj vytřeštěně zíral. "Dělá si z tebe legraci, Morrie."

"Ne," popřel důrazně von Hartwick. "Rozhodně nedělám. Zkuste mi uříznout uši a uvidíte. Ne, mí ubozí chlapci, všichni tu zůstaneme tak dlouho, dokud nezprachnivíme. Heil dem Führer!"

"Nedotýkej se ho, Arte," varoval Morrie. "Doktorovi by se to nelíbilo."

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

PŘÍLIŠ MÁLO ČASU

Cargraves se natolik probral, že klel, když mu Ross tampónem nanášel dezinfekční prostředek na řeznou ránu na okraji vlasů. "Držte, doktore!"

"Já držím, ale nepřeháněj to."

Zatímco ho obvazovali, seznámili ho s novinkami. "Ten mizera si myslí, že na nás vyzrál," dokončil Ross. "Domnívá se, že tuhle loď nedokážeme řídit bez někoho, kdo by nám to ukázal."

"Může mít naprostou pravdu," připustil Cargraves. "Zatím jsme v koncích. Uvidíme. Strčte ho do nákladního prostoru a znovu se na to podíváme. Morrie, udělal jsi správně, že jsi ho nenechal zastřelit."

"Nemyslel jsem, že byste chtěl, aby byl zabit, dokud z něj všechno nevyždímáte."

Cargraves se podivně usmál. "To nebyl tvůj jediný důvod, že ne?"

"No - k čertu!" Téměř se zdálo, že je Morrie v rozpacích. "Nechtěl jsem ho prostě zastřelit, jen co odhodil pistoli. To je nacistický trik."

Cargraves souhlasně přikývl. "Máš pravdu. To je jeden z důvodů, proč si o nás myslí, že jsme slabí. Ale nachystáme mu malé překvapení." Vstal, přešel k von Hartwickovi a šťouchl do něj špičkou nohy. "Poslouchejte mne, vy. Jestli to bude možné, dopravím vás zpátky na Zemi, abyste byl souzen. Jestli ne, budeme vás soudit tady."

Von Hartwick nadzdvihl obočí. "Kvůli tomu, že jsem s vámi vedl válku? Jak nádherně americké!"

"Ne, kvůli válčení ne. Žádná válka není a ani nebyla. Třetí říše navždy zmizela na jaře roku 1945 a dnes je mezi Německem a Spojenými státy mír, bez ohledu na to, kolik bezvýznamných zločinců se ještě může skrývat. Ne, vy falešný supermane, budete souzen pro vraždu svého společníka - toho ubohého hlupáka, který támhle leží." Odvrátil se. "Strčte ho do nákladového prostoru, chlapci. Pojďme, Rossi."

O tři hodiny později byl Cargraves docela ochoten připustit, že měl von Hartwick pravdu, když prohlašoval, že na ovládání Wotana nemůže cizí člověk přijít. Na područkách sedadel pilotů se nacházely podivné ovládací prvky, které určitě musely sloužit k řízení letu, ale bez ohledu na to, čím kroutili, nic se nedělo. A motor sám byl uzavřen za přepážkou, která musela být podle zvuku, který vydávala, když na ni zabušili, několik palců silná.

Cargraves pochyboval, jestli by ji dokázal prořízнout dokonce i autogenem. V každém případě to nechtěl zkoušet; pokus vyřešit záhady lodi takovým chirurgickým zákrokem mohl se stejnou pravděpodobností vést jak k úspěchu tak k takovému zneschopnění lodi, že by neměli naději ji opravit.

Někde by měl být návod k obsluze. Hledali ho všude. Otevřeli všechno, co se dalo otevřít, vlezli pod všechno, pod co se dalo vlézt, zvedli všechno, čím se dalo pohnout. Na lodi žádný návod nebyl.

Hledání odhalilo ještě něco jiného. V lodi nebylo žádné jídlo. Tento problém začínal být důležitý.

"To stačí, kamarádi," oznámil Cargraves, když se ujistil, že by další hledání bylo k ničemu. "Teď zkusíme jejich ubikace. Najdeme ten návod a taky jídlo. Půjdeš se mnou, Morrie, a vybereme nějaké potraviny."

"Jdu s várna!" vykřikl Art. "Udělám pár snímků. Měsíční lidé! Páni!"

Cargraves si lítostivě přál být tak mladý, aby nedokázal zůstat znepokojený. "No, dobře," souhlasil, "ale kde máš fotoaparát?"

Art se zatvářil zklamaně. "Je v Psí boudě," připustil.

"Myslím, že fotografie budou muset počkat. Ale pojď s námi. Tam dole je víc elektronického vybavení, než můžeš prozkoumat. Možná se ukáže, že spojit se vysílačkou se Zemí bude snadné."

"Proč nejdeme všichni?" chtěl vědět Ross. "Já jsem ty ruiny objevil, ale neměl jsem možnost se na ně podívat."

"Je mi líto, Rossi, ale musíš tu zůstat a hlídat toho mizeru. Může o téhle lodi vědět víc, než přiznává. Byl bych hrozně nerad, kdybych vyšel po tom schodišti a zjistil, že loď zmizela. Hlídej ho. Řekni mu, že jestli se jen pohne, zastřelíš ho. A že to myslíš vážně."

"Tak dobře, doufám, že se pohne. Jak dlouho budete pryč?"

"Jestli nenajdeme návod do dvou hodin, vrátíme se."

Cargraves nejprve prohledal místnost důstojníků, protože se zdála být nejpravděpodobnějším místem. Návod nenašel, ale zjistil, že někteří nacisté měli podivný a nechutný vkus, co se týkalo knížek a obrázků. Pak prohledal ubikaci mužstva. Působila stejně deprimujícím dojmem jako předtím, ale už na to byl připraven. Artovi přidělil rádiovou a radarovou místnost a Morriemu zbývající prostory. Neviděl důvod, proč by se těch napuchlých mrtvol musel dotýkat ještě někdo jiný.

V ubikaci mužstva neuspěl. Když vycházel, zaslechl ve sluchátcích Artův hlas. "Poslyš, strýčku, pojď se

podívat, co jsem našel!"

"Co je to?" zeptal se, a Morrieho hlas se okamžitě vmísil do hovoru: "Objevil jsi návod, Arte?"

"Ne, ale podívejte se!" Sešli se v centrálním sálu. "To" byl fotoaparát Graflex, úplný, i s bleskem. "Vedle vysílací místnosti je kompletní temná komora. Tam jsem ho našel. Co říkáš, strýčku? Fotografie?"

"No, v pořádku, Morrie, jdi s ním - může to být tvá jediná příležitost spatřit ruiny. Třicet minut. Nechoďte příliš daleko, nezlomte si vaz, neriskujte a vraťte se včas, nebo přijdu za vámi se sprejem proti hmyzu." Lítostivě sledoval, jak odcházejí, a cítil víc než malé pokušení, jít také. Kdyby na něj tak silně nedoléhala odpovědnost, kterou má...

Ale doléhala na něj. Přinutil se pokračovat v pochmurném pátrání.

Všechno to bylo k ničemu. Jestli nějaký manuál existoval, Cargraves musel připustit, že neví, jak ho najít. Ale ještě hledal, když se chlapci vrátili.

Krátce pohlédl na hodinky. "Čtyřicet minut," řekl. "To je rychleji, než jsem si myslel. Očekával jsem, že vás budu muset jít hledat. Co jste našli? Udělali jste nějaké dobré snímky?"

"Snímky? Jestli jsme udělali snímky? Počkej, až je uvidíš!"

"Něco takového jsem nikdy neviděl, doktore," prohlásil Morrie uchváceně. "Je tam město. Pokračuje stále níž a níž. Ohromné klenuté sály, s průměrem stovek stop, chodby běžící všemi směry, místnosti, balkóny - teď není čas, abych to začal popisovat."

"Tak to ani nezkoušej. Hned, jak se vrátíme zpátky, napiš kompletní poznámky o tom, co jsi viděl."

"Doktore, tohle je ohromná věc!"

"Já si to uvědomuji. Ale je natolik ohromná, že ji dokonce ani nezkouším pochopit, zatím ne. Musíme přerušit práci, jen abychom se odsud dostali živí. Arte, co jsi zjistil v místnosti s vysílačkou? Je tam něco, čím by ses mohl spojit se Zemí?"

"No, strýčku, těžko říct, ale ta zařízení nevypadají příliš slibně."

"Jsi si jistý? Víme, že spolu komunikovali - přinejmenším podle našeho milého, ale odporného přítele."

Art zavrtěl hlavou. "Pokud vím, říkal jsi, že přijímali ze Země. Takové zařízení jsem našel, ale nemohl jsem ho vyzkoušet, protože nedokážu dostat sluchátka do skafandru. Ale nevím, jak by mohli vysílat na Zemi."

"Proč ne? Potřebovali obousměrnou komunikaci."

"Možná ji potřebovali, ale nemohli si dovolit ji použít. Podívej, strýčku, z jejich základny na Zemi mohou na Měsíc vysílat - to je v pořádku; nikdo vysílání nezachytí, jen oni sami. Ale kdyby se nacisté na tomhle konci pokusili vysílat zpět, nemohli by zvolit nějaký přesný bod na Zemi. Na tu vzdálenost by se paprsek vějířovitě rozšiřoval, až by pokryl příliš velké území - bylo by to jako rozhlasové vysílání."

"Aha!" řekl Cargraves. "Začínám to chápat. Napiš si jedničku, Arte. Měl jsem na to pomyslet. Kdyby lidé začali zachytávat vysílání ve směru z Měsíce, tajemství by vyšlo najevo, bez ohledu na použitou šifru."

"Tak jsem to myslel."

"Domnívám se, že máš naprostou pravdu. Jsem zklamaný, protože jsem začínal upínat naděje k tomu, že se nám podaří poslat zprávu." Pokrčil rameny. "No, musíme problémy řešit postupně. Morrie, vybral jsi zásoby, které chceš vzít?"

"Všechno je už srovnané." Následovali ho do kuchyně a zjistili, že připravil tři hromady konzerv v takovém množství, že vytvořily tři pořádné náklady. Když si je skládali do rukou, zeptal se Morrie: "Kolik mužů tu bylo, doktore?"

"Napočítal jsem čtyřicet sedm těl, když nepočítám toho, kterého zastřelil von Hartwick. Proč?"

"No, všiml jsem si něčeho podivného. Získal jsem jisté zkušenosti s odhadem zásob potravin, když jsem se tím zabýval. Tady není dost potravin, aby stačily pro tolik lidí na dva týdny. Víte, na co myslím?"

"Hm... Podívej, Morrie, myslím, že jsi narazil na něco důležitého. Proto je von Hartwick tak arogantní. Nechová se tak bezdůvodně. Skutečně očekává, že bude zachráněn."

"Jak to myslíš, strýčku?" chtěl vědět Art.

"Očekává loď se zásobami, prakticky kdykoliv."

Art hvízdl. "Domnívá se, že se necháme zaskočit!"

"A také bychom se nechali. Teď už ale ne." Odložil svůj náklad potravin. "Pojď se mnou."

"Kam?"

"Právě jsem si na něco vzpomněl." Když prohledával místnost důstojníků, narazil na mnoho dokumentů, knih, příruček, záznamů a všemožných lejster. Procházel je velice krátce a jen se ujišťoval, že žádná z těch písemností neobsahuje nic, co by jim poskytlo vodítko k ovládání Wotana.

Jedním z dokumentů byl lodní deník, nebo deník velitele jednotky. Kromě jiného udával polohu nacistické základny na Zemi. Cargraves měl v úmyslu ho prostudovat později. Teď se rozhodl, že to udělá okamžitě.

Deník byl dlouhý. S germánskou pečlivostí pokrýval období téměř tří měsíců. Cargraves ho rychle pročítal a Art mu přitom četl přes rameno. Morrie stál netrpělivě poblíž a nakonec upozornil, že se blíží doba, kdy se podle slibu daného Rossovi mají vrátit.

"Jdi napřed," řekl Cargraves nepřítomně. "Vezmi náklad potravin a začni chystat jídlo." Četl dál.

Byl tam rozpis služeb výpravy. Nalezl von Hartwicka, který byl uveden jako náčelník štábu. Považoval to za potvrzení toho, že nacista lhal, když tvrdil, že nerozumí pilotáži Wotana. Nebyl to důkaz, ale silný náznak. Od toho člověka očekával jenom lež.

Začínal nacházet to, co hledal. Každý měsíc se uskutečňovaly zásobovací lety. Pokud dodržovali rozpis - a stav zásob tomu nasvědčoval - další loď by měla dorazit během šesti nebo sedmi dnů.

Ale nejdůležitější skutečností si nebyl jist, dokud deník nedočetl: vlastnili víc než jednu velkou raketu. Wotan neměl odletět pro zásoby. Jestli byl rozpis dodržován, neměl odletět dřív, než dorazí loď se zásobami. Pak měl odletět zpátky prázdný a druhá loď měla být vyložena. Takovým způsobem by výprava na Měsíci nikdy nezůstala bez únikových prostředků - nebo to byl přinejmenším důvod, který si přečetl jako vysvětlení.

Existovaly právě dvě a pouze dvě nacistické měsíční rakety - Wotan a Thor.

Pokud dokázal vyrozumět, měl Thor dorazit za týden, což znamenalo, že by měl opustit domovskou základnu přibližně za pět dnů. V deníku byly zapsány letové časy každé cesty; záznamy uváděly pro přelet mezi Zemí a Měsícem něco přes čtyřicet šest hodin.

To je rychlé! pomyslel si.

Kdyby Thor vůbec odstartoval, mohlo by být příliš pozdě na splnění dobrých předsevzetí, příliš pozdě na varování. Nacisté si jistě uvědomovali, že technika kosmického letu je teď veřejným tajemstvím. Našel spoustu odkazů na Galilea včetně posledního záznamu, udávajícího, že objevili jeho polohu. Jistě by zaútočili co nejdříve.

V představách viděl řady řízených střel s atomovými bombami v blízké jeskyni. Viděl, jak zasahují bezbranná pozemská města.

Nemají čas dát dohromady výkonnou vysílačku. Nemají čas na nic jiného než na drastická opatření.

Obával se, že jim nezbývá dost času!

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

NÁTLAKOVÁ HRA

"Polévka se vaří!" uvítal je Morrie, když přispěchali do Wotana. Cargraves si začal svlékat skafandr a přitom odpovídal.

"Na to nemám čas - ne, dej mi dva sendviče."

Morrie poslechl. Ross se zeptal: "Proč takový spěch?"

"Musím se podívat na zajatce." Otočil se, pak se zastavil. "Ne - počkejte. Pojďte sem, chlapci." Pokynul jim, aby se shlukli do fotbalového chumlu. "Něco chci zkusit." Naléhavě jim několik minut šeptal. "Teď začínáme hrát. Nechám dveře otevřené."

Vešel do nákladového prostoru a pobídl von Hartwicka botou. "Vy, probuďte se." Ukousl si sendvič.

"Jsem vzhůru." Von Hartwick otočil hlavu s jistými obtížemi, protože byl svázán s kotníky přitaženými k zápěstím spoutaným za zády. "A, jídlo," řekl radostně. "Zajímalo mne, kdy si vzpomenete na slušné způsoby zacházení se zajatci."

"Není pro vás," informoval ho Cargraves. "Ten druhý sendvič je pro mne. Vy žádný nepotřebujete."

Zdálo se, že to von Hartwicka zajímá, ale vylekaný nebyl. "Opravdu?"

"Ne," odpověděl Cargraves a utřel si ústa rukávem, "nepotřebujete. Měl jsem v úmyslu vás dopravit na Zemi před soud, ale zjistil jsem, že na to nemáme čas. Budu vás soudit sám - hned teď."

Svázaný von Hartwick pokrčil rameny. "Můžete dělat, co je vám libo. Nepochybuji, že máte v úmyslu mne zabít, ale nesnažte se tomu dodat vážnost tím, že to nazvete soud. Říkejte tomu lynčování. Buďte poctivý sám k sobě. Především, mé chovaní bylo naprosto korektní. Je pravda, že jsem byl donucen zastřelit jednoho z vlastních lidí, ale jednalo se o nezbytné vojenské opatření..."

"Vraždu," přerušil ho Cargraves.

"... při ochraně bezpečnosti Říše," pokračoval beze spěchu von Hartwick, "a v žádném případě to není vaše záležitost. Jednalo se o mou vlastní loď, mimo jurisdikci hloupých zákonů zkorumpovaných demokracií. Co se týká bombardování vaší lodi, už jsem vám vysvětlil..."

"Držte hubu," přerušil ho Cargraves. "Později dostanete možnost pronést několik slov. Soud zasedá. Jen abyste si to srovnal v hlavě, celá tahle oběžnice podléhá zákonům Spojených národů. Formálně jsme si ji přivlastnili a založili jsme stálou základnu. Proto..."

"Příliš pozdě, soudce Lynči. Nová říše vznesla nárok na tuto oběžnici už před třemi měsíci."

"Řekl jsem vám, abyste byl zticha. Dopouštíte se pohrdání soudem. Ještě jednou pípnete a přijdu na způsob, jak vás umlčet. Protože jsem velitelem plavidla registrovaného podle zákonů Spojených národů, je mou povinností dohlédnout, aby ty zákony byly dodržovány. Váš takzvaný nárok neobstojí. Žádná Nová říše neexistuje, takže nemůže vznášet na nic nárok. Vy a vaši zločinečtí společníci nejste národ; jste jenom teroristi. Nejsme povinni uznávat žádné výmysly, se kterými jste přišli, a také to neuděláme. Morrie! Přines mi další sendvič."

"Už jdu, kapitáne!"

"A teď, jako velitel lodi Galileo," pokračoval Cargraves, "musím jednat za vládu, když jsem odkázán sám na sebe, jako právě v této chvíli. Protože nemám čas, abych vás dopravil na Zemi k soudu, soudím vás teď. Dvě obvinění: vražda prvního stupně a pirátství."

"Pirátství? Můj drahý příteli!"

"Pirátství. Zaútočili jste na loď registrovanou Spojenými národy. Podle vašeho vlastního přiznání jste se na tom podílel, ať už jste vydal rozkazy nebo ne. Všichni členové pirátské posádky jsou stejně vinni, a jedná se o hrdelní zločin. Vražda prvního stupně je dalším. Díky za ten sendvič, Morrie. Kde jsi sehnal čerstvý chleba?"

"Byl v konzervách."

"Jsou chytří, tihle nacisté. Poněkud jsem váhal, zda vás mám obvinit z vraždy prvního nebo druhého stupně. Ale vy jste se nejdříve musel zmocnit mé zbraně, než jste mohl zastřelit svého komplice. To je promyšlený čin. Proto jste obviněn - z pirátství a vraždy prvního stupně. Jak se chcete hájit? Vinen nebo nevinen?"

Než Von Hartwick odpověděl, trochu zaváhal. "Protože neuznávám jurisdikci tohoto takzvaného soudu, odmítám se hájit. I kdybych připustil - což nečiním - že opravdu věříte, že je tohle území Spojených národů, vy stále nejste soud."

"Velitel lodi má za stavu nouze velmi rozsáhlá oprávnění. Někdy si je pročtěte. Sežeňte si spiritistickou tabulku a pročtěte si je."

Von Hartwick nadzdvihl obočí. "Podle této poznámky, která zřejmě měla být humorná, začínám chápat, že jsem odsouzen dřív, než soud začal."

Cargraves zauvažoval. "Svým způsobem ano," připustil. "Rád bych vám dopřál soud, ale ve skutečnosti žádný nepotřebujeme. Pochopte, není nutné zjistit fakta, protože neexistují žádná zpochybnitelná fakta. Všichni jsme u toho byli. Jedinou otázkou je: Čemu ta fakta odpovídají z hlediska zákona? Tady máte příležitost promluvit, pokud to máte v úmyslu."

"Proč bych se měl namáhat? Ty vaše zparchantělé národy žvaní o spravedlnosti a rovnosti před zákonem. Ale v praxi to rozhodně neprovádíte. Stojíte tam a z rukou vám kane krev mých soudruhů, které jste chladnokrevně zabil, aniž byste jim dal šanci - ale obviňujete mne z pirátství a vraždy!"

"O tom už jsme jednou mluvili," odpověděl uvážlivě Cargraves. "Podle zákonů svobodných lidí existuje

ohromný rozdíl mezi nevyprovokovaným útokem a odvetným úderem v sebeobraně. Pokud vás v temné uličce přepadne lapka, nemusíte mít soudní příkaz, abyste se bránil. Dál. Máte ještě nějaké vymyšlené výmluvy?"

Nacista mlčel. "Do toho," naléhal Cargraves. "Ještě se můžete hájit, že nejste vinen, protože jste šílený, a můžete mne o tom dokonce přesvědčit. Vždy jsem se domníval, že lidé, kteří mají komplex nadřazené rasy, jsou naprostý šílenci. Můžete mne přesvědčit, že jste byl nepříčetný také ve smyslu zákona."

Poprvé se zdálo, že se von Hartwickova nade vše povznesená nadřazenost začíná lámat. Zrudl v obličeji a zdálo se, že každou chvíli vybuchne. Nakonec se do jisté míry ovládl a řekl: "Ukončeme tu frašku. Udělejte, co máte v úmyslu, a přestaňte si se mnou pohrávat."

"Ujišťuji vás, že si nehraji. Můžete ještě něco říci na svou obhajobu?"

"Ne!"

"Shledávám vás vinným v obou případech. Chcete něco říci, než bude vynesen rozsudek?"

Obviněný se neuráčil odpovědět.

"Výborně. Odsuzuji vás k trestu smrti."

Art se rychle a zhluboka nadechl a s vyvalenýma očima vycouval ze vchodu, ve kterém se krčil spolu s Rossem a Morriem. Jiný zvuk se neozval.

"Chcete něco říci, než bude vykonán rozsudek?"

Von Hartwick odvrátil obličej. "Nelituji. Alespoň budu mít rychlou a milosrdnou smrt. Nejlepší, v co můžete vy čtyři svině doufat, je pomalá a zdlouhavá smrt."

"Ach," prohlásil Cargraves. "Měl jsem v úmyslu vám to vysvětlit. My nehodláme zemřít."

"Myslíte, že ne?" V hlasu von Hartwicka zaznínval netajený triumf.

"Jsem si tím jistý. Pochopte, během šesti nebo sedmi dnů dorazí Thor..."

"Cože? Jak jste to zjistili?" Nacista vypadal na chvíli omráčeně, pak zamumlal: "Ne, že by na tom záleželo... jste jen čtyři - ale chápu, proč jste se mne rozhodli zabít. Báli jste se, že bych vám mohl utéct."

"Vůbec ne," odpověděl mu Cargraves. "Vy to nechápete. Kdyby to bylo praktické, vzal bych vás zpátky na Zemi, abyste svůj případ obhajoval před vyšším soudem. Ne kvůli vám - jste vinen jako hřích sám! - ale kvůli sobě. Avšak nemyslím, že je to možné. Než sem Thor dorazí, budeme hodně zaneprázdněni a já nemám žádné prostředky, jak zajistit, abyste byl bezpečně uvězněn, kromě varianty, že by vás někdo nepřetržitě střežil. To nemohu udělat - nezbývá nám dost času. Ale nemám v úmyslu nechat vás uniknout trestu. Postrádám vězeňskou celu, do které bych vás zavřel. Chtěl jsem odčerpat palivo z té vaší malé rakety a strčit vás tam bez skafandru. Tak byste zaručeně nemohl odejít a my bychom zatím pracovali. Ale teď, když přilétá Thor, budeme tu malou raketu potřebovat."

Von Hartwick se zlověstně usmál. "Myslíte si, že můžete utéct, co? Ta loď vás nikdy nedopraví domů. Nebo jste to ještě nezjistili?"

"Stále to nechápete. Buďte zticha a nechte mne, abych vám to vysvětlil. Chystáme se vzít několik takových bomb, které jste použili na Galilea, a jejich explozí zničit místnost, obsahující vaše řízené střely. Je to škoda, protože chápu, že se jedná o jednu z místností, vybudovaných původními obyvateli. Pak vyhodíme do povětří Wotana."

"Wotana? Proč?" Von Hartwick byl náhle ve střehu.

"Abychom se ujistili, že nikdy neodletí zpátky na Zemi. Nedokážeme ho ovládat, takže si musíme být jisti, že to neudělá nikdo jiný. Protože pak máme v úmyslu zničit Thora."

"Thora? Nemůžete zničit Thora!"

"Ale ano, můžeme - stejným způsobem, jakým jste zlikvidovali Galilea. Ale nemohu riskovat možnost, že se ti, kdo přežijí, zmocní Wotana - musí být zničen jako první. A to má úzkou spojitost s tím, proč musíte zemřít okamžitě. Až zničíme Wotana, vrátíme se na naši základnu - vy jste o ní nevěděli, že ne? - ale to je jen jedna místnost. Nemáme žádné místo pro zajatce. Jak jsem řekl, měl jsem v úmyslu vás držet v obslužné raketě, ale nutnost zničit Thora to změnila. Musíme v ní mít nepřetržitě pilota, dokud Thor nepřistane. A tak pro vás nezbývá žádné místo. Je mi líto," skončil a usmál se.

"Něco se vám na tom nezdá?" dodal.

Na von Hartwickovi se začínalo projevovat napětí. "Mohli byste uspět...."

"Ach, my uspějeme!"

"Ale i když to uděláte, stejně jste už předem mrtví. Rychlá smrt pro mne, ale dlouhá, pomalá a vleklá smrt pro vás. Pokud vyhodíte do povětří Thora, ztratíte svou poslední šanci. Přemýšlejte o tom," pokračoval, "hladovění nebo udušení nebo smrt chladem. Uzavřu s vámi dohodu. Teď mne pusťte a já vám dám čestné slovo. Až Thor dorazí, přimluvím se za vás u kapitána. Budu..."

Cargraves ho posunkem přerušil. "Slovo nacisty! Vy byste se nepřimluvil za vlastní babičku! Ještě jste si nevtloukl do té vaší zabedněné palice, že máme v ruce všechna esa. Až vás zabijeme a postaráme se o vaše přátele, budeme tu sedět pěkně v pohodlí a v teple, se spoustou jídla a vzduchu, dokud nás nevyzvednou. Dokonce ani nebudeme sami; právě jsme dokončovali vysílačku pro spojení se Zemí, když jste zachytili jeden z našich místních signálů. Budeme..."

"Lžete!" vykřikl von Hartwick. "Nikdo vás nevyzvedne. Vaše loď byla jediná. Já to vím, vím to. Měli jsme úplné zprávy."

"Byla jen jediná loď," usmál se Cargraves sladce. "Ale díky podivnému demokratickému zákonu, kterému nemůžete porozumět, byly plány, nákresy a poznámky k mé lodi dychtivě studovány už v té minutě, kdy jsme startovali. Nebude trvat dlouho, a budeme si moci z lodí vybírat. Je mi líto, že vás musím zklamat i v další záležitosti. Vaše smrt nebude tak čistá a příjemná, jak jste doufal."

"Jak to myslíte?"

"Myslím tím, že si nenechám opět umazat celou tuhle loď od krve tím, že vás zastřelím. Mám v úmyslu něco jiného..."

"Počkejte. Umírající člověk má právo na poslední přání. Nechtě mne ve Wotanovi. Nechtě mne zemřít se svou lodí!"

Cargraves se mu vysmál do obličeje: "Nádherné, von Nitwite*. Naprosto nádherné. A nechám vás s ní odstartovat. S tím nepočítejte!"

"Já nejsem pilot - věřte mi."

"Ale já vám věřím. Nenapadlo by mne, abych pochyboval o posledních slovech umírajícího. Nebudu však riskovat, že udělám chybu. Rossi!"

"Ano, pane!"

"Vezmi tuhle stvůru a vyhoď ji na měsíční povrch."

"S potěšením."

"A to je všechno." Cargraves seděl v podřepu; teď vstal a smetal si drobečky z rukou. "Ani vás nenechám rozvázat, abyste mohl zemřít v pohodlné poloze. Jste příliš šikovný ve vytrhávání zbraní. Budete se muset plácat tak, jak jste. Pravděpodobně to nebude trvat dlouho," pokračoval konverzačním tónem. "Říkají, že je to podobné, jako se utopit. Během sedmi nebo osmi minut nebudete nic vědět, pokud vám ovšem nepraskne srdce do plic a nezpůsobí vaši smrt o chvilku dřív."

"Svině!"

"Pro vás kapitán Svině."

Ross si spěšně zapínal skafandr. "Můžu, doktore?"

"Do toho! Ne, rozmyslel jsem si to," dodal. "Udělám to sám. Mohl bych být kritizován, že jsem nechal chlapce, aby se na tom podílel. Můj skafandr, Morrie."

Zatímco mu pomáhali s oblékáním, pohvizdoval si. Ještě si hvízdal, když

- - - - -

Pozn. překladatele: Nitwit - trouba, pitomec.

popadl von Hartwicka jako pytel za provaz, který mu svazoval kotníky se zápěstími, a rychle došel k přechodové komoře. Hodil ho před sebe jako balík, vešel dovnitř, zamával chlapcům a řekl: "Brzy jsem zpátky!" Pak zajistil dveře.

Když začal vzduch s hvízdáním unikat ven, von Hartwick zalapal po dechu. Cargraves se na něj usmál a řekl: "Je tu průvan, co?" Křičel, aby ho vůbec bylo přes přilbu slyšet.

Von Hartwickova ústa se pohnula.

"Říkal jste něco?"

Nacista opět otevřel ústa, zalapal po dechu, začal se dusit a na prsa mu vystříkla pěna. "Budete muset

hovořit hlasitěji," křičel Cargraves. "Neslyším vás." Vzduch s hvízdáním unikal.

"Jsem pilot!"

"Cože?"

"Jsem pilot! Naučím vás..."

Cargraves se natáhl a uzavřel odsávací ventil. "Při tom hrozném rámusu vás neslyším. Co jste říkal?"

"Jsem pilot!" vydechl von Hartwick.

"Ano? No, a co má být?"

"Vzduch. Dejte mi vzduch..."

"Starou belu," prohlásil Cargraves. "Máte spoustu vzduchu. Pořád ještě slyším, co říkáte. Musí tu být čtyři nebo pět liber."

"Dejte mi vzduch. Povím vám, jak loď funguje."

"Povězte mi to hned," řekl rozhodně Cargraves. Opět sáhl po odsávacím ventilu.

"Počkejte! Je tam malá zástrčka, na zadní straně přístroj..." odmlčel se a těžce lapal po vzduchu. "Přístrojový panel. Pravá strana. Je to bezpečnostní vypínač. Nemohli jste si ho všimnout; vypadá stejně jako montážní čep. Zastrčíte ho dovnitř." Zmlkl a znovu zasípal.

"Myslím, že bude lepší, když mi to ukážete," řekl Cargraves nezaujatě. "Jestli opět nelžete, poskytl jste mi možnost, abych vás dopravil zpátky na Zemi, kde se můžete odvolat. Ne, že byste si to zasloužil."

Natáhl se a trhnutím otevřel plnicí ventil; vzduch se hnal zpátky do přechodové komory.

* * *

O deset minut později seděl Cargraves se zapnutým bezpečnostním pásem v levém křesle pilota. Von Hartwick byl umístěn v pravém křesle. Cargraves držel pistoli v levé ruce a měl ji opřenou v ohbí pravé paže tak, aby zůstala namířena na von Hartwicka, dokonce i při řízení.

"Morrie? Jste všichni připraveni?"

"Připraveni, kapitáne," ozvalo se ze zadní části lodi slabě. Chlapci byli donuceni použít akcelerační lůžka v oddílu pro pasažéry. Nesli to nelibě, zejména Morrie, ale nedalo se s tím nic dělat. V řídicí místnosti mohli být během zrychlení pouze dva lidé.

"Oukej! Už letíme!" Opět se obrátil k von Hartwickovi. "Zakruťte lodi ohonem, Svině... chci říct plukovníku Svině."

Von Hartwick na něj nenávistně pohlédl. "Nevěřím," řekl pomalu, "že jste to chtěl někdy dokončit."

Cargraves se usmál a otřel rukou podničku křesla. "Chcete jít zpátky a přesvědčit se?" zeptal se.

Von Hartwick otočil hlavu kupředu. "Achtung!" zakřičel. "Připravte se na zrychlení! Připraven..." Aniž počkal na odpověď, prudce odstartoval.

Vzhledem k lehkému nákladu měla loď energie na rozdávání. Cargraves přiměl von Hartwicka, aby udržoval dvě g po dobu pěti minut a pak nechal loď letět setrvačností. Po pěti minutách, kdy každou sekundou zrychlovali přibližně o 64 stop za sekundu, i když se přihlédlo ke ztrátě jedné šestiny g kvůli přitažlivosti Měsíce při startu, letěli rychlostí přibližně 12.000 mil za hodinu.

Kdyby nebylo nutné zpomalovat, aby mohli přistát, přehnali by se kolem Země za dvacet hodin. Cargraves chtěl zvládnout celý let za necelých dvacet čtyři hodin.

Jakmile letěli volným pádem, přišli chlapci dopředu a Cargraves si vyžádal od von Hartwicka podrobnou přednášku o řízení plavidla. Když byl spokojen, řekl: "Dobře. Rossi, vezměte s Artem zajatce dozadu a přivažte ho k lůžku. Pak se připoutejte. Morrie a já budeme trénovat."

Von Hartwick začal protestovat. Cargraves ho rychle umlčel. "Držte hubu! Neslíbili jsme vám žádnou milost; jednoduše jsme z vás tahali rozumy. Jste obyčejný kriminálník, který letí zpátky, aby se hájil proti obvinění."

Zkoušeli loď po několik dalších hodin, s přestávkami na jídlo. Vliv jejich výcviku na kurs a rychlost byl nulový, protože pomocí přístrojů pečlivě kontrolovali, aby byl tah v jednom směru vyrovnáván stejně silným tahem v opačném směru. Pak šli spát.

Spánek potřebovali. Teď, když konečně mohli spát, už byli vzhůru a aktivní v nepolevujícím tempu po celý pozemský den.

Když se probudili, Cargraves zavolal Arta. "Myslíš, že by ses s tímhle nacistickým zařízením dokázal spojit se Zemí, chlapče?"

"Zkusím to. Co tedy chceš, abych řekl, a s kým chceš, abych mluvil?"

Cargraves uvažoval. Před nimi svítila oboustranně vypouklá, více než z poloviny ozářená Země. Nacistická základna se ve viditelné oblasti nenalézala. To mu vyhovovalo. "Nejlepší bude zavolat Melbourne, Austrálii," rozhodl, "a řekni jim tohle..."

Art přikývl. O pár minut později, když zvládl podivnou vysílačku, do nekonečna opakoval: "Kosmická loď Město Detroit volá policejní hlídku Spojených národů, Melbourne; kosmická loď Město Detroit volá policejní hlídku Spojených národu, Melbourne..."

Věnoval se tomu pětadvacet minut, když mu odpověděl plačtivý hlas: "Pax, Melbourne; Pax, Melbourne - voláme kosmickou loď Město Detroit. Ozvěte se, Město Detroit."

Art postrčil mikrofon a zatvářil se bezmocně. "Raději si s nimi promluv, strýčku."

"Jen do toho. Pověz jim, co jsem ti řekl. Je to tvé představení."

Art zmlkl a udělal to.

* * *

Morrie opatrně klesal s raketou a hladce ji navedl na těsnou oběžnou dráhu těsně nad atmosférou. Jejich rychlost nadále činila téměř pět mil za sekundu; zeměkouli oblétli za devadesát minut. Po dosažení oběžné dráhy Morrie pomalu ubíral rychlost a opatrně klesal, dokud se krátká křídla Města Detroit, dříve zvaného Wotan, nezačala s vysokým strašidelným ječením zakusovat do řídké atmosféry.

Opakovaně vylétali do vesmíru a znovu se vraceli, vždy hlouběji a pomaleji. Během druhého brzdného obletu vyslechli zpravodajské vysílání o útoku stráže Spojených národů na nacistické hnízdo a o zajetí Thora. Během příštího obletu soutěžily dvě rozhlasové stanice v nabídkách za exkluzivní vysílání z vesmíru. Při třetím obletu nastalo kšeftování o televizní práva ve stejné oblasti. Při čtvrtém obletu obdrželi oficiální pokyny, aby se pokusili přistát na Washingtonské raketové přistávací ploše.

"Chcete, abych s ní přistál?" překřikoval Morrie jekot povrchového tření.

"Pokračuj," přisvědčil Cargraves. "Jsem starý člověk. Potřebuji šoféra."

Morrie přikývl a začal s přibližovacím manévrem. Nacházeli se někde nad Kansasem.

* * *

Pevná půda raketové přistávací plochy pod lodí jim připadala zvláštní. Za jedenáct dní - pouhých jedenáct dní? - mimo silnou zemskou přitažlivost si vytvořili nové návyky. Cargraves zjistil, že se trochu potácí, když se snaží jít. Otevřel vnitřní dveře přechodové komory a čekal, až se chlapci postaví vedle něj. Zajistil vnitřní dveře v otevřené poloze, přešel k vnějším dveřím a odjistil uzávěr.

Jakmile dveře otevřel, do tváře ho uhodila pevná stěna zvuku a pohlédly na něj nekonečné spousty hladových očí. Fotografické blesky připomínaly blýskání na časy. Obrátil se dozadu k Rossovi. "Ach, panebože!" řekl. "Tohle je hrozné! Povězte, hoši, nechcete přijímat ty ovace místo mne?"

Digitalizácia a oprava: Davis